Ponson du Terrail – Rocambole

Seria a VII-a

Mizeriile Londrei

Volumul

2

Pierre Alexis Ponson du Terrail

(8 Iulie 1829 – 20 Ianuarie 1871)

Versiune electronică: **[V3.0]**

Ponson du Terrail

ROCAMBOLE

Ciclul „Dramele Parisului”

Seria a VII-a
MIZERIILE LONDREI

(Les Misères de Londres)

Roman în şase părți

Volumul 2

(Cuprinde: Partea a doua şi Partea a treia)

Partea a doua
Copilul pierdut

Capitolul I

Omul Gri spusese adevărul. Nici el, nici Shoking, nici irlandezul cel zdrențăros nu putuseră să-l găsească pe Ralph.

Ce făcuse oare micul irlandez? Acesta după ce sărise în grădină, nu mai stătuse la îndoială niciun moment. Alergase drept spre un copac care tot timpul zilei fusese obiectul preocupărilor sale şi care se înălța lângă zid; apoi începu să se urce pe trunchi până când ajunse la primele ramuri. Acolo se oprise un moment pentru a se orienta.

Vedea bine pe deasupra zidului.

De cealaltă parte era un teren vast, înconjurat de un gard înalt de zid. La dreapta şi la stânga nu erau decât acoperişuri de case.

Urcând mai sus pe ramuri, ajunse până la platforma zidului şi păşi pe el.

Apoi măsură saltul pe care trebuia să-l facă pentru a ajunge jos.

Erau vreo douăzeci de metri şi nu exista de cealaltă parte nimic care să poată uşura căderea.

Ralph avu un moment de disperare, trebuia oare să se întoarcă înapoi la închisoarea sa?

Deodată auzi zgomot.

Cu toate că era întuneric, Ralph zări trei oameni care intrau prin portița grilajului.

Doi din aceşti oameni îl țintuiră la pământ pe cel de-al treilea. Şi era evident că spectacolul acesta nu putea să-i dea curaj copilului.

Ralph voi să sară, dar instinctul primejdiei îl ținu pe loc.

Copilul începu să meargă de-a lungul zidului, care era destul de larg pentru aceasta. Merse astfel până când ajunse la un acoperiş.

Ochii săi nu pierdeau însă nicio clipă din vedere casa doamnei Fanoche, în care intraseră cei doi oameni.

Tot mergând pe acoperiş, descoperi o deschidere. Deschiderea aceasta dădea într-o mansardă.

Voi să se strecoare prin aceasta şi să pătrundă în casă, dar frica

de a fi descoperit de cineva şi care, desigur, avea să-l conducă din nou la mistress Fanoche, îl făcu să stea la îndoială.

Deodată, un zgomot infernal se produse în grădină; în acelaşi timp, o lumină apăru la fereastra camerei pe care o părăsise.

Ralph auzi nişte ţipete ascuţite între care recunoscu vocea teribilei mistress Fanoche. Fără îndoială că fuga sa fusese observată.

De astă dată micul irlandez nu mai stătu la îndoială şi pătrunse în mansardă. Aceasta era goală şi avea uşa deschisă.

Ralph păşi înainte şi dădu peste nişte trepte; se sprijini cu mâna de rampă şi coborî.

Unde se ducea? Puţin îi păsa; numai să scape de mistress Fanoche şi de teribila scoţiană.

Casa părea nelocuită.

Nu se vedea nicio lumină, nu se auzea niciun zgomot.

Copilul cobora treptele cu atâta repeziciune, încât făcu un pas greşit şi se lovi de rampă.

Zgomotul, destul de puternic, ar fi trebuit să alarmeze întreaga casă.

Ralph se opri tremurător şi timp de câteva momente, nu îndrăzni să se mai mişte.

Dar nimeni nu veni.

După cum am mai spus-o, Hampsteadul era populat numai în timpul verii; în timpul iernii casele rămâneau aproape toate goale.

Casa în care pătrunsese Ralph era una din acestea.

Copilul prinse curaj şi coborî treptele una câte una.

Când ajunse jos ghici mai mult decât văzu un vestibul, şi la capătul acestui vestibul, o uşă prin care străbătea o palidă rază de lumină.

Se îndreptă spre uşa aceasta. Era însă încuiată.

Atunci copilul începu să caute alte ieşiri. Puţin câte puţin, ochii săi se deprinseră cu întunericul şi începu să distingă bine obiectele care îl înconjurau.

Tot dibuind, dădu peste o fereastră. Groaza pe care o resimţea gândindu-se că mistress Fanoche şi nişte oameni pe care nu-i cunoştea erau în căutarea sa îi dublă puterea şi energia.

Reuşi în cele din urmă să deschidă fereastra. Aceasta, dădea într-o mică curte înconjurată de un grilaj care nu era înalt. Ralph, după ce sărise în curte, hotărî să-l escaladeze.

De cealaltă parte a grilajului era o stradă.

Copilul sări în stradă, pronunţând numele mamei sale, pentru

a-şi face mai mult curaj.

Sărind, căzu în genunchi şi se răni destul de tare.

Dar ce-i păsa acum de durere? Era liber!

Începu să alerge drept înainte.

Foburgurile Londrei sunt toate luminate cu gaz până în zorii zilei; chiar şi foburgul acesta, aproape cu totul pustiu era bine luminat.

Ralph fusese adus la Hampstead adormit. Prin urmare n-avea de unde să ştie că se găsea acum la distanță de trei mile de casa din Dudley Street, unde fusese condus, împreună cu mama sa, de către bunul Shoking.

În capătul străzii pe care o străbătea era o alee mare şi copilul crezu c-o recunoaşte. În Londra, toate străzile se aseamănă mai mult sau mai puțin.

Deci, Ralph păşi pe aleea aceasta, unde trecătorii şi trăsurile erau mult mai rari decât becurile de gaz.

Era şoseaua Hampstead Road.

Copilul merse multă vreme înainte, fără să bage de seamă că mâinile şi picioarele îi sângerau.

Peste o oră de drum, păru că zăreşte în stânga sa o stradă care semăna cu Dudley Street şi porni într-acolo.

Era o stradă mai îngustă decât Hampstead Road, dar mai bine luminată, mai populată.

Copilul nu cunoştea denumirea străzii în care fusese condus împreună cu mama sa şi nu putea să întrebe pe trecători.

După trista tăcere din Hampstead Road se afundase puțin câte puțin în viața zgomotoasă a Londrei.

Acum Ralph era în King's Street.

Mergea drept înainte, când clătinându-se pe picioare, când înviorat din nou de o licărire de speranță; credea că recunoaşte scuarul Saint-Gilles sau piața celor Şapte Cadrane. Intră în străzi laterale, când la dreapta, când la stânga şi de multe ori se învârtea într-un cerc, repetând acelaşi drum.

Situația aceasta ținu timp de patru ore.

După atâta chin, sărmanul copil se afla în situația din primul moment al fugii.

Atunci disperarea îl cuprinse şi oboseala care-l chinuia deveni şi mai teribilă.

El se aşează pe pragul unei porți şi începu să plângă. Mulțimea este nepăsătoare în toate părțile lumii, dar mai cu seamă în Londra.

O sută de persoane trecură pe dinaintea copilului care plângea cu hohote, dar niciunul nu se gândi să se oprească şi să-l întrebe ce-l doare.

O singură femeie, contemplă o clipă copilul şi, punându-i o mână pe umăr, îl întrebă:

— Ce ai mititelule?

Copilul ridică capul şi-şi fixă privirea asupra aceleia care-i vorbea cu o voce aşa de dulce şi miloasă.

Era o femeie tânără, îmbrăcată simplu, ca o fată din popor.

Era frumoasă şi copilului i se păru că seamănă cu mama sa…

Cu toată silința pe care şi-o dădu, nu-şi putut opri suspinele.

— Eşti un copil pierdut, nu-i aşa? întrebă femeia.

— O caut pe mama, răspunse copilul.

— Cum se numeşte mama ta?

— Jenny.

— Eşti irlandez?

— Da, doamnă.

Şi copilul plângea parcă şi mai tare.

— Eu mă numesc Suzanne, continuă femeia. Vrei să vii cu mine? Te voi ajuta să-ți regăseşti mama.

El o privi din nou şi în privirea lui se citea oarecare neîncredere.

— Vino, mititelule, continuă necunoscuta; nu se va putea spune că Suzanne a lăsat un copil din țara sa să moară de frig şi de foame.

Şi luând copilul de mână, îl trase spre sine.

Capitolul II

Londra n-are porți, n-are întărituri de apărare, n-are fortificații.

Londra n-are nici început, nici sfârşit, cum zic oamenii din popor.

Afară de oraşul propriu-zis, tot restul foburgurilor înconjurătoare e cunoscut sub numele de „aglomerație”.

Aceasta explică cum micul irlandez pătrunsese din Hampstead în Londra fără să fie oprit şi cercetat de cineva.

După ce rătăcise multă vreme prin King’s Street, intrase în Niegh Street. Suzanne îl găsise pe pragul unei porți din piața Glucester.

La început, Ralph se împotrivi puțin; dar tânăra femeie îl privea cu nişte ochi aşa de blânzi şi îi vorbea cu o voce aşa de

drăgăstoasă, încât în cele din urmă, cedă.

— Adevărat, întrebă el, dumneata eşti irlandeză, doamnă?

— M-am născut la Cork, mititelule.

— Şi mă vei ajuta s-o regăsesc pe mama?

— Dacă mama ta e irlandeză, lucrul va fi mai greu.

— Ah! murmură copilul, privind-o din nou.

Femeia surâse cu tristeţe.

— Toţi irlandezii sunt nenorociţi, zise ea şi în imensitatea Londrei, nenorociţii trebuie să se ajute între ei.

— Nu mă înşeli, doamnă?

Femeia îl cuprinse în braţe, şi-l sărută. După aceea îl întrebă:

— Dar unde locuieşte mama ta?... În ce stradă?

Copilul nu ţinea minte decât un singur nume: „Saint-Gilles”.

— Aceasta nu este o stradă, zise Suzanne, e o biserică.

— Pe acolo trebuie să fie mama, răspunse Ralph.

— Ei bine! ne vom duce la Saint-Gilles. Şi de vreme ce tu o cauţi pe mama ta, e posibil că şi dânsa te caută pe tine.

Acest gând lumină chipul copilului.

— Oh! da, murmură el.

— Şi mama ta, urmă Suzanne, se va duce mâine la Saint-Gilles.

— Mâine? întrebă copilul; de ce nu astă seară.

— Dar, drăguţule, răspunse Suzanne, nu ştii că bisericile sunt închise la ora aceasta?

Copilul înţelese că femeia spunea adevărul şi-şi şterse ochii.

După aceea, suspină adânc şi zise:

— Mâine... Ce mult este până mâine!

— Nicidecum, răspunse ea surâzând; acuma e miezul nopţii...

Pe când vorbeau astfel, ajunseră la capătul străzii.

Străzile care urmau erau mai bine luminate, mai zgomotoase. În unele cartiere excentrice, Londra este mai animată noaptea decât ziua.

Suzanne mergea încet, pentru a nu osteni prea mult picioruşele lui Ralph.

Ajunsă în faţa unei mici prăvălii, se opri şi-l întrebă:

— Ţi-e foame? Vrei să mănânci ceva?

— Nu, răspunse copilul. Şi-şi continuă drumul.

Apoi intrară într-o stradă largă, numită Graysam Road.

Mulţimea nocturnă devenea din ce în ce mai compactă. Câte un bărbat se desprindea, se apropia de Suzanne şi-i şoptea cuvinte pe care copilul nu le înţelegea.

Femeia îl respingea.

Unul îi zise:

— Prea faci pe grozava astăzi.

Suzanne răspunse:

— Astăzi sunt mamă.

Şi porni mai departe.

Câțiva paşi mai încolo fu din nou oprită de un bărbat cu înfățişarea urâtă care i se adresă familiar:

— Ce mai e nou, Suzanne?

— Nimic.

— Cum mai merge Bulton?

— Nu ştiu. Sunt două zile de când nu l-am mai văzut, răspunse ea.

În voce i se citea o emoție uşoară.

— Să fie închis oare?

— Nu ştiu… dar mă tem.

— Dar cu mititelul acesta ce este?

— E un sărman copilaş pierdut, care plângea pe stradă.

Ralph îşi ridică privirea spre omul acela şi fără voie se trase înapoi.

— E drăgălaş copilaşul acesta, zise necunoscutul; ce mai pungaş am face dintr-însul!

— Mulțumesc, zise Suzanne. Dar aşa ceva nu se va întâmpla.

— Şi pentru ce?

— Pentru că, mâine chiar, îl voi înapoia mamei sale.

Necunoscutul înălță din umeri.

— Ştiu că Bulton ți-ar aplica vreo câteva dacă te-ar auzi vorbind astfel. Bună seara!

— Noapte bună, Craven.

— Oh! doamnă, zise Ralph, pe când se îndreptau, ce urâcios era!

Suzanne nu-i răspunse.

Îşi continuară drumul şi ajunseră astfel la capătul lui Graysiens Lane.

Aici Suzanne se opri un moment.

Părea neliniştită şi arunca în jur priviri furişe.

S-ar fi spus că urmărea ceva.

În sfârşit, un bărbat, pe care îl recunoscu, trecu pe-acolo.

Suzanne, ținând mereu copilul de mână, se repezi spre el.

— A! zise acesta, oprindu-se, tu eşti Suzanne?

— Da. L-ai văzut pe Bulton?

— Sunt trei zile şi trei nopți de când nu mai am nicio veste de la

el. A pregătit o afacere frumoasă şi cred că noaptea asta se va sfârşi.

— Aşadar, zise femeia, nu e închis?

— Cel puțin, azi dimineață nu era.

Suzanne respiră uşurată.

— Mulțumesc, Williams, zise ea. Bună seara.

— Te duci acasă?

— Da.

— Afacerile merg bine?

— Nu prea. De o bucată de vreme gentlemenii care au mai mulți bani au început să-şi coasă buzunarele.

— Dar cu copilul acesta ce este?

— E un mic irlandez rătăcit. Îl iau la mine până mâine de dimineață şi pe urmă îl voi duce mamei sale.

Cuvintele acestea din urmă îl făcură pe Ralph să tresară de bucurie.

Suzanne îşi continuă drumul şi copilul mergea acum cu vioiciune.

După ce mai făcură câțiva paşi prin Holborne, Suzanne o luă spre stânga şi intră într-o stradă îngustă, mărginită de case mizere.

Oameni cu mutre respingătoare staționau în fața uşilor.

Dar copilul era frânt de oboseală şi nu mai vedea nimic din toate acestea.

Se opriseră în fața unei căsuțe; ea scoase o cheie din buzunar, deschise uşa şi copilul se văzu în pragul unei alei.

— Nu-ți fie teamă, îi zise Suzanne; vino cu mine.

În capătul aleii dădură peste o scară şi urcară la catul de sus.

Suzanne deschise o nouă uşă. Apoi aprinse o lumină.

Ralph se văzu într-o odăiță mizerabilă, în care nu era altă mobilă decât două scaune, un pat şi o masă.

Pe masă era o bucată de pâine şi într-o farfurie resturile sleite ale unei mâncări.

— Adevărat că nu ți-e foame? întrebă din nou Suzanne.

— Nu, doamnă.

— Vrei să te culci?

— Da, răspunse copilul, dacă îmi făgăduiți că mâine dimineață mă veți conduce la mama mea.

— Îți făgăduiesc.

Atunci copilul se întinse în pat şi adormi.

Dar oricât de adânc îi fu somnul, zgomotul care se produse în

curând fu prea mare pentru ca să nu-l deştepte

Un pas greoi se auzi pe scări, uşa se deschise şi Suzanne scoase un țipăt de bucurie.

Atunci, la lumina slabă a candelei care ardea mereu pe masă, copilul, deşteptat brusc, putu s-o vadă pe Suzanne aruncându-se de gâtul unui om înalt şi bărbos.

— Ah! iată-te în fine, dragul meu!... Iată-te!... Eram foarte neliniştită.

Omul râse sinistru şi o îmbrățişa pe Suzanne cu dragoste.

Copilul începu să tremure în patul său; omul acela avea brațele goale şi unul dintre ele era plin de sânge.

Capitolul III

Omul cu brațul înroşit de sânge nu-l zărise încă pe Ralph.

Suzanne însăşi părea că-l uitase cu totul.

Copilul, tremurând de frică nici nu îndrăznea să se mişte şi-şi ținea răsuflarea.

— Dumnezeule! spunea Suzanne, ce teamă mi-a fost pentru tine, Bulton!, căci el era bărbatul, care îşi şterse fruntea de sudoare.

— Ah! zise el, afacerea a fost grea. Cât pe-aici să fim prinşi; ajunsesem chiar să-mi spun; „Nu o voi mai vedea pe mica mea Suzanne”. Dar n-a fost decât un moment de spaimă.

— Şi lovitura a reuşit?

— Priveşte.

În acelaşi timp, Bulton scoase din buzunar un săculeț şi-l aruncă pe masă.

— Oh! ce de guinee! exclamă Suzanne.

Apoi deodată, se îngălbeni şi-şi înăbuşi un strigăt.

— Sânge! exclamă ea.

— Şi vesta şi cămaşa îmi sunt pline, răspunse Bulton cu cea mai mare linişte.

— Ați omorât pe bătrânul acela, nenorociților! zise Suzanne, cu o expresie adâncă de groază.

— Nu, zise Bulton. Îți făgăduisem să nu vărs sânge; şi când făgăduiesc ceva micii mele Suzanne, mă țin totdeauna de făgăduială; afară de cazurile de forță majoră, bineînțeles.

Şi Bulton depuse din nou o sărutare pe buzele tinerei fete.

— Dar ce înseamnă sângele acesta? întrebă ea tremurând.

— Iată cum s-au întâmplat lucrurile, răspunse Bulton. Casa pe care am prădat-o, după cum ştii şi tu, e situată în mijlocul câmpului. Bătrânul a fost legat bine, ca să nu mai poată face nicio mişcare. Pentru ca să evităm orice recunoaştere supărătoare pentru viitor, i-am pus o mască pe faţă. Am găsit aurul şi l-am împărţit frăţeşte între noi. Când, deodată, am auzit zgomot. Era un rond al poliţiei. Pe când poliţiştii intrau în curte, noi escaladam zidul grădinii. Eu am sărit cel din urmă. Dar în momentul când îmi făceam vânt, cineva m-a apucat de picioare. Un poliţist fusese mai iute de picior decât tovarăşii săi. Imediat a început să strige: „Ajutor! ajutor!”… Trebuia ori să mă las prins, ori să vărs sânge. Ceilalţi poliţişti soseau în fugă. I-am împlântat cuţitul în piept; poliţistul a căzut şi eu am fugit.

Ralph se înfioră de groază auzind toate acestea. Totuşi copilul nu înţelegea lucrurile decât pe jumătate. Dar înfăţişarea lui Bulton era suficientă pentru a-l înspăimânta.

Omul acela era tânăr şi de o frumuseţe sălbatică, se înţelegea lesne cum de subjugase inima unei femei decăzute ca irlandeza Suzanne.

Suzanne îl privea cu dragoste pe Bulton şi în acelaşi timp număra aurul răspândit pe masă.

Deodată, banditul se întoarse, văzu copilul în pat şi exclamă:

— Mii de tunete! Ce înseamnă asta?

Groaza lui Ralph fu aşa de mare încât închise ochii; din fericire fu prudent prefăcându-se că doarme.

— E un sărman copilaş pe care l-am găsit pe stradă, zise Suzanne cu un accent rugător.

— Ah! ah!

— Îi era aşa de frig şi plângea.

— Şi l-ai luat cu tine? mormăi Bulton.

— E un irlandez şi eu sunt irlandeză ca el; mi-a fost milă.

— Într-adevăr, eşti o fată de inimă, draga mea!…

Şi Bulton înaintă spre pat.

Suzanne îl apucă de braţ.

— Să nu-i faci niciun rău, zise ea; uite-l ce drăguţ e şi cât de frumos doarme.

— E drăguţ într-adevăr, zise banditul, dar ce socoţi tu să faci cu dânsul?

— Îl voi duce chiar mâine în cartierul irlandez, în împrejurimile bisericii Saint-Gilles.

— Bine!

— Şi vom încerca s-o regăsim pe mama sa.

— Ah! murmură Bulton.

Suzanne respiră uşurată. Ea sări îndată de gâtul banditului şi îi zise:

— Oh! cât eşti de bun şi cât de mult te iubesc!

— Dar cred că nu vom dormi toţi trei în acelaşi pat, zise Bulton.

— Nu, desigur că nu, răspunse Suzanne, îl trezesc imediat.

Şi Suzanne se apropie de pat şi atinse corpul lui Ralph.

Ralph nu dormea; din momentul în care auzise că banditul nu se opunea şi că într-adevăr a doua zi avea să fie transportat la mama sa îi era mai puţin teamă.

Deschise deci ochii şi se prefăcu că chiar în momentul acela se trezise.

— Domnul pe care-l vezi, îi zise Suzanne este soţul meu. El nu-ţi va face niciun rău, nu-ţi fie teamă, copilul meu.

Ralph îşi ridică ochii săi mari şi adânci spre Bulton.

— E frumos, într-adevăr, ştrengarul acesta, mormăi banditul. Şi zici că vrei să-l duci mamei sale?

— Desigur.

— Mult mai bine am face să-l păstrăm cu noi.

Copilul se înfioră din creştet până-n tălpi.

— Nu, nu, zise Suzanne cu energie; copilul acesta trebuie să crească onest. Nu vreau să se spună că eu am fost aceea care l-am aruncat în noroi şi în viciu…

Bulton izbucni într-un hohot zgomotos.

— Eşti virtuoasă astă seară, Suzanne! zise el.

Femeia îşi plecă ochii şi nu răspunse.

— Cu toate acestea, continuă Bulton, mititelul acesta ar putea să ne facă servicii mari.

— Niciodată! zise Suzanne.

O mânie subită se aprinse în ochii banditului.

— Ah!… Mi se pare că mi te împotriveşti, exclamă el.

— Da, repetă Suzanne.

— Mi te împotriveşti, nenorocito?

Şi ridică mâna asupra ei.

— Bate-mă, zise Suzanne, bate-mă dacă-ţi face plăcere; dar nu vreau ca copilul acesta să fie ca tine când va fi mare.

Bulton mugi ca o fiară rănită.

— Mii de tunete! murmură el, mi se pare că femeia aceasta îndrăzneşte să mă disprețuiască.

Atunci se petrecu un lucru neaşteptat.

Pe când banditul ridicase mâna asupra Suzannei, Ralph, care stătuse nemişcat şi tremurător în colțul patului, veni şi se aşeză cu hotărâre în dreptul irlandezei, acoperind-o cu trupul său firav.

Sângele leului vorbise. Copilul simțise dintr-o dată în vinele sale curajul unui om în vârstă.

Curios lucru, dar în fața curajului copilului, care îndrăznea să-l înfrunte, Bulton se linişti îndată.

— Drace! exclamă el, iată un tovarăş îndrăzneț; eşti fermecător, mititelule, şi de vreme ce tu n-o vrei, Suzanne nu va mai fi bătută.

În acelaşi timp voi să îmbrățişeze copilul, care se trase înapoi.

— E mândru, zise Bulton, râzând; şi asta e foarte bine…

Şi cuprinzând-o pe Suzanne, o sărută cu căldură.

Tânăra femeie îl privi supusă şi pasionată; se temea de stăpânul ei, dar în acelaşi timp îl adora.

— Te prefaci a fi mai răutăcios decât eşti în realitate, zise ea.

— Drăguțul meu, zise Bulton, trecându-şi degetele sale butucănoase prin buclele blonde ale copilului, voi face tot ceea ce voiți voi… Mâine vei fi condus la mama ta.

Copilul însă îl privea cu neîncredere.

— Ți-o făgăduiesc şi eu, zise Suzanne.

Apoi, luând o pernă din pat şi aşezând-o într-un colț al camerei, adăugă:

— Vino să te culci aici, dragul meu.

. . . . . .

După ce copilul adormi, Bulton zise Suzannei la ureche:

— Diavolul în persoană ne trimite copilul acesta.

— Ce vrei să spui? întrebă ea.

— Mulțumită lui, mâine, la aceeaşi oră, vom avea de zece ori mai mult aur decât avem acum.

— Bulton, Bulton, zise Suzanne, cu un ton de imputare, ți-am spus că copilul acesta trebuie să fie cruțat.

— Nu te supăra, zise banditul, şi ascultă-mă… Vei vedea…

De astă dată Ralph dormea de-a binelea şi banditul putu să vorbească în voie.

Capitolul IV

Bulton îşi lipise buzele de urechea Suzannei. Erau culcați alături, strânşi unul lângă altul. Întunericul cel mai profund

domnea în odaie. Nu se mai auzea decât zgomotul respirației micului irlandez, care dormea dus.

— Vezi tu, zise Bulton, de multă vreme urmăresc să scap, odată de viața asta păcătoasă.

— Ce vrei să spui?

— Într-o zi sau alta, voi fi prins şi ştii unde va fi locul meu atunci… La spânzurătoare, fără nicio discuție.

— Taci, nu mai vorbi aşa, zise Suzanne, strângându-l cu patimă la pieptul ei.

Şi eu îți spun că, mai curând sau mai târziu, lucrul acesta va trebui să se întâmple.

— Taci!… În numele cerului!…

— Tocmai, în numele cerului, se va întâmpla ceea ce spun eu, continuă banditul. Dacă însă am putea să strângem măcar o mie de lire sterline…

— Ei bine?

— Poate că aş putea să scap de viața aceasta; poate că pe viitor am trăi fericiți…

— Fericiți! murmură Suzanne în extaz.

— Tu n-ai mai face meseria aceasta ruşinoasă, eu n-aş mai fura şi am pleca amândoi din Anglia.

— Şi unde ne-am duce?

— În Franța. Ne-am căsători şi am trăi ca doi oameni oneşti.

Suzanne îl strânse şi mai mult la pieptul ei.

— Ai face tu asta? murmură în extaz ea.

— Da.

Tânăra femeie suspină.

— Dar, vai! zise, nu vom avea niciodată o mie de lire.

— Cine ştie? Copilul acesta ar putea să ne facă un mare serviciu…

— Oh! Bulton, Bulton!… De ce vrei tu să facem un tâlhar din copilul acesta? N-ai văzut cât e de frumos şi cât de mult seamănă cu un mic îngeraş? Nu te înfioară gândul că prin relele noastre povețe ar putea să ajungă într-o zi la eşafod?

Bărbatul râse cu ironie.

— Eşti într-adevăr, emoționantă, draga mea, când vorbeşti astfel. Cu toate acestea, nu vreau să te necăjesc, mica mea Suzanne, şi-ți făgăduiesc că copilul va fi dus mamei sale, după ce ne va fi făcut însă mai întâi, un mic serviciu.

— Ce serviciu? întrebă Suzanne.

— Mă asculți?…

Şi Bulton începu să vorbească şi mai încetişor încă.

— De multă vreme am în cap o afacere, zise el; dar o afacere superbă!

— Ah!

— Niciunul dintre camarazii mei n-o cunoaşte şi dacă aş putea-o duce la bun sfârşit, am avea nu una, ci două sau trei mii de lire.

— Trei mii de lire! murmură Suzanne; şi de la cine vrei să furi suma aceasta?

— De la un om care fură el însuşi de la toată lumea; şi de la bogaţi şi de la săraci; de la un om care este blestemat de întreaga Londră.

— Şi cum se numeşte omul acesta?

— Thomas Elgin.

— Cămătarul?

— Chiar el.

— Şi pe omul acesta vrei să-l prazi tu?

— Mi-am făcut planul amănunţit. Am luat măsura tuturor cheilor; o am până şi pe aceea de la casetă.

— Dar unde locuieşte acest Thomas Elgin?

— În Kilburn Square, lângă staţia Western Railway, trăieşte singur şi n-are nici măcar o servitoare. Ia cina în oraş şi nu se întoarce acasă, decât foarte târziu.

— Dar, zise Suzanne, probabil că omul acesta n-are niciodată bani în casă.

— În timpul săptămânii n-are. Îşi ţine toţi banii la bancă. Dar Thomas Elgin nu vrea să piardă nicio zi din săptămână, el crede că şi duminica trebuie să lucreze cineva, ca şi în celelalte zile.

— Ah! zise Suzanne.

— Pentru că sunt oameni care au nevoie de bani duminica, tot aşa de bine ca şi în timpul săptămânii; ba chiar, în ziua aceasta, uneori se fac afacerile cele mai bune. Aşadar, în fiecare sâmbătă, Thomas Elgin trece pe la bancă şi se aprovizionează cu o sumă oarecare, ce uneori este destul de mare.

— Ah! exclamă din nou Suzanne.

— Are o casetă acasă, o casetă care este o mică capodoperă şi pe care nimeni n-ar putea s-o deschidă. Eu însă i-am găsit secretul.

— Cum?

— Înainte de a mă face tâlhar am ţinut o mică prăvălie, urmă Bulton. Pe atunci nu ne cunoşteam, scumpa mea Suzanne, şi

aveam o femeie legitimă. Thomas Elgin m-a ruinat şi femeia mea a murit de supărare.

— Continuă, zise Suzanne, care era foarte emoționată.

— Thomas Elgin mi-a împrumutat douăsprezece lire, cu un procent de trei sute la sută. Pentru datoria aceasta am fost trimis la White-Cross. Caseta cămătarului este aşezată într-o sală care n-are decât o singură uşă. În mijlocul acestei uşi are practicată o mică deschizătură. Când Thomas Elgin are afaceri cu cineva, priveşte mai întâi prin aceasta, pentru a vedea mutra individului. Dacă mâna mea ar putea încăpea pe acolo, e multă vreme de când cămătarul ar fi fost prădat.

— Dar spuneai odinioară că ai făcut rost de chei potrivite.

— Da, dar dacă aş încerca să deschid uşa aceea aş fi mort.

— Cum asta?

— Domnul Thomas Elgin e un om cât se poate de ingenios.

— Ce-a imaginat el?

— Înapoia acelei uşi e aşezat un pistol, care se descarcă îndată ce se deschide uşa, aşa încât acela care ar vrea să intre ar fi ucis.

— Dar, în sfârşit, zise Suzanne, când domnul Thomas Elgin se reîntoarce acasă, trebuie să aibă vreun mijloc pentru înlăturarea pericolului pistolului.

— Iată singurul lucru pe care n-am putut să-l aflu zise Bulton. Mi-am bătut de multe ori capul, dar în zadar.

— Atunci, furtul este imposibil de realizat.

— Da şi nu.

— Cum asta?

— Presupune un moment că deschiderea aceea ar fi destul de largă ca să-mi pot trece brațul prin ea.

— Bine.

— Mi-aş plimba atunci mâna pe lângă uşă, până când aş da de o frânghie.

— Ce frânghie?

— Aceea care este legată de cocoşul pistolului şi care provoacă descărcarea armei.

— Şi după asta? întrebă Suzanne.

— Frânghia nu poate fi întinsă, căci dacă ar fi aşa descărcarea pistolului s-ar întâmpla îndată ce uşa ar fi atinsă, şi atunci glonțul ar întâlni lemnul, în loc să întâlnească corpul tâlharului.

— Înțeleg.

— M-aş înarma, prin urmare, cu o pereche de foarfeci şi aş tăia frânghia.

— A!

— Dar, din nenorocire, adăugă Bulton, mâna mea este prea mare; a ta, de asemenea. Numai o mână de copil ca aceea a mititelului, de exemplu, ar putea…

— Ascultă, zise Suzanne, dacă-mi juri că după îndeplinirea acestui furt, mă vei lăsa să duc copilul mamei sale, nu mă opun…

— Ți-o jur.

— Dar, mai adăugă Suzanne, probabil că dacă domnul Thomas Elgin vine sâmbătă seară acasă cu bani, nu mai pleacă deloc în oraş.

— Din contră. După ce încuie caseta şi-şi aranjează pistolul, pleacă şi nu se reîntoarce decât foarte târziu. Mâine e sâmbătă; vom încerca lovitura între orele nouă şi zece seara.

— Dar ce vom face cu copilul până atunci?

— Îl vom face noi să aibă răbdare, zise Bulton.

— Îl vei bate? întrebă Suzanne cu vocea tremurătoare.

— Nicidecum.

— Mi-o făgăduieşti?

— Ți-o jur.

— Dar atunci cum vei face?

— Vei vedea…

Peste puțin timp, banditul şi femeia adormiră la rândul lor.

Capitolul V

Câteva raze palide de lumină pătrundeau în cameră când irlandeza se sculă.

Bulton se sculase mai de mult.

Copilul dormea încă, zdrobit cum era de atâta oboseală.

Bulton stătea lângă fereastră şi părea foarte ocupat. El pilea şi potrivea o grămadă de chei. Cu tot zgomotul pe care-l făcea pila în contact cu fierul, Ralph nu se deştepta.

— Sărmanul mititel! zise Suzanne privindu-l. Cât de mult trebuie să fi mers pe jos!

Bulton începu a râde.

— Vei fi o bună mamă, draga mea, zise el.

— Şi tu, răspunse Suzanne, înconjurând cu brațele gâtul musculos al bărbatului, eşti mai bun decât cum s-ar părea la prima vedere. Pun rămăşag că ai prinde dragostea de copilaşul acesta.

— Dovada cea mai bună că mi-e drag, răspunse Bulion, este că vreau să rămână cu noi.

— Oh! nu, răspunse Suzanne, nu vei face asta… De altfel, mi-ai făgăduit, nu-i aşa?

— Ți-o făgăduiesc din nou; dar după ce va fi tăiat mai întâi frânghia.

— Fie, răspunse Suzanne. Cu toate acestea, tare aş avea poftă să fac un lucru.

— Ce lucru?

— Să mă duc să rătăcesc puțin singuratică prin împrejurimile lui Saint-Gilles.

— Pentru ce?

— Pentru a mă informa dacă nu cumva a pierdut cineva un copil… dacă se ştie de vreo sărmană mamă care plânge… dacă…

— Va fi destulă vreme pentru asta şi mâine.

— Şi pentru ce nu astăzi?

— Îți repet că astă seară vom avea nevoie de copil. Pe urmă, presupune că în lipsa ta se va deştepta…

— Bine.

— Nemaivăzându-te pe tine va începe să plângă şi va voi să plece. Ştii că eu nu sunt tocmai răbdător.

— Ştiu, răspunse Suzanne, şi îl vei bate. Da, ai dreptate, mai bine rămân. Dar oarecum îl vom face să aştepte până mâine?

— Când se va deştepta îi va fi desigur foame.

— Fie.

— Îi va fi sete…

— Ei bine?

— Ştii bine că noi, tâlharii, când vrem să adormim pe cineva, avem la îndemână un mijloc foarte simplu: două picături de gin amestecat cu biter într-o halbă de bere brună, şi treaba e gata.

— Taci, zise Suzanne.

Şi aruncă o privire fugară asupra lui Ralph, care avusese o tresărire.

Într-adevăr, după puțin timp, copilul deschise ochii şi murmură:

— Mamă!

Suzanne se apropie de el şi-l cuprinse în brațe.

— Ți-am făgăduit că ne vom duce s-o căutăm, drăguțul meu…

— Chiar acum, nu-i aşa?

Copilul se sculă şi văzându-l pe Bulton rămase temător.

Dar banditul îi surâse, îşi îndulci pe cât putu vocea şi privirea

şi-i zise:

— N-avea teamă de mine, mititelule; eu sunt soţul doamnei şi nu-ţi voi face niciun rău.

— Asta e foarte adevărat, zise Suzanne, îmbrăţişându-l din nou.

Micul irlandez era acum gata de plecare, dar zări pe masă resturile cinei şi privirea sa îi trădă golul stomacului.

— Ţi-e foame, nu-i aşa? întrebă irlandeza.

Copilul nu răspunse nimic, dar privirea sa spunea „da”.

Într-adevăr, murea de foame.

— Biserica Saint-Gilles e cam departe de aici, urmă Suzanne şi va trebui să mergi încă multă vreme. Prin urmare, trebuie neapărat să mănânci ceva pentru ca să mai prinzi putere. Haide, drăguţule vom mânca împreună.

— Mă duc să aduc puţin jambon şi bere, zise Bulton, care se sculă la rândul său şi ieşi.

Plecarea sa avu asupra lui Ralph un efect asemănător cu acela care s-ar produce pentru o persoană care a stat mult într-o încăpere aerisită, dacă o fereastră s-ar deschide şi ar lăsa să pătrundă un curent de aer.

I se părea că era mai în siguranţă acum şi că Suzanne îi vorbea cu mai multă dulceaţă.

Tânăra femeie, pentru a înşela nerăbdarea copilului, începu să-i pună o mulţime de întrebări despre mama sa, locul unde o lăsase, precum şi celelalte evenimente întâmplate.

Ralph îşi aducea foarte bine aminte de diferitele aventuri pe care le trăise de la sosirea sa la Londra.

Îi vorbi despre cele patru fetiţe din casa doamnei Fanoche, care-i preziseră că va fi bătut; pe când era în mijlocul povestirii Bulton se întoarse cu jambonul şi cu sticla de bere.

Copilul se opri dintr-o dată, dar Suzanne îi zise:

— De vreme ce domnul este soţul meu, de ce nu vorbeşti şi în faţa lui?

Ralph prinse curaj şi-şi continuă povestea.

Un fapt reieşea mai cu seamă pentru Bulton şi pentru Suzanne din vorbele copilului: că nu-i rămăseseră decât nişte amintiri foarte vagi asupra cartierului în care fusese condus şi că, prin urmare, în loc să fie dus la Saint-Gilles, putea să fie dus în orice altă parte a Londrei.

Tâlharii din Londra, ca şi cei din Paris îşi au dialectul lor special, pe care cei din afara tagmei nu-l pot înţelege.

În dialectul acesta începu să vorbească Bulton amantei sale:

— Nu voi mai adormi copilul, hotărî el.

— Ah!

— Te vei duce cu el; în Londra toate squarurile se aseamănă; în loc să-l duci la Saint-Gilles îl vei duce în Kilburn Square.

— Bine!

— Te vei plimba cu el pe acolo, până când va cădea de oboseală. El nu va putea să bănuiască adevărul, nici să pună la îndoială buna ta credință; când vei vedea că nu mai poate merge, vei intra în cantina din Kursalt-Pince Lane, în colțul lui Edward Road, şi mă vei aştepta acolo.

— Şi mie îmi place mai mult aşa, zise Suzanne.

— Voi avea toate cheile gata pregătite, voi fi îmbrăcat ca un gentleman şi voi sosi într-o birjă. Pentru rest poți să te încrezi în mine.

— Bine, zise Suzanne.

Ralph mâncă cu lăcomie şi bău bere.

Apoi, Suzanne îşi luă şalul şi-i zise:

— Acuma, drăguțule, să mergem după mama ta.

Şi copilul plecă cu ea plin de încredere.

Era aşa de vesel, încât voi chiar să-l îmbrățişeze pe Bulton.

Programul acestuia din urmă fu urmat cuvânt cu cuvânt.

Suzanne, ținând copilul de mână, coborî în Brook Street şi se întoarse spre Holborne.

Unul dintre numeroasele omnibuze[1] care mergeau spre Regent's Park trecea în momentul acela. Suzanne făcu un semn vizitiului, care opri.

Ralph nu se opuse şi, peste o jumătate de oră, coborau amândoi în Albert Road.

Suzanne îl plimbă pe toate străzile împrejmuitoare, întrebându-l mereu:

— Priveşte bine, nu cumva e aici?

— Nu, răspundea copilul.

Şi porneau din nou.

Tânăra femeie merse astfel toată ziua, cu o răbdare care câştigă pe deplin încrederea copilului.

Se făcuse noapte şi Ralph nu recunoscuse încă strada în care locuia mistress Fanoche; nici despre mama sa nu putuse căpăta

---

[1] Un fel de trăsură asemănătoare cu diligența, care servea pentru transportul în comun al călătorilor, pe rute fixe.

vreo relație.

Copilul era aşa de obosit, încât Suzanne trebui să-l ia în brațe. Îl duse până la cantina despre care îi vorbise Bulton.

Ralph, ascultător consimți să se aşeze şi să cineze împreună cu irlandeza.

Se înnoptase acum de-a binelea.

— Ne vom reîntoarce acasă, zise Suzanne şi mâine vom căuta din nou…

Copilul era trist, dar nu mai plângea.

Avea energia unui om în vârstă.

Deodată, uşa cantinei se deschise şi Bulton intră.

— Mi se pare că am dat eu de mama ta.

Copilul scoase un strigăt de bucurie şi întinse brațele banditului.

Capitolul VI

Suzanne aruncă o privire furişă amantului ei.

Bulton îi făcu un semn care voia să zică:

— Taci; i-am spus asta pentru ca să facă tot ce vom voi noi.

Banditul imaginase o mică poveste pentru Ralph; primele elemente le luase din însăşi povestirea copilului.

Micul irlandez scosese un strigăt de bucurie şi persoanele care mai erau în cantină începură să-l privească cu oarecare curiozitate.

— Nu face zgomot, îi zise Bulton, nu striga şi ascultă-mă, fiule.

Vocea lui era simpatică şi expresia feței plină de dragoste.

Copilul, care la început se temea de el, începuse să-l iubească din momentul în care-i declarase că avea să-l conducă la mama sa.

Bulton făcu un nou semn Suzannei. Şi toți trei trecură într-o altă odaie a cantinei, unde nu mai era nimeni.

Bulton zise:

— Avem destul timp; nu trebuie să ne grăbim prea mult… Ascultă-mă bine, drăguțule…

Ralph îl privea plin de nelinişte.

— Mama ta e în închisoare, zise Bulton.

Copilul îşi împreună mâinile într-un gest de durere.

Bulton continuă:

— E în închisoare, după cum ne-ai spus şi tu că ai fost într-o

casă particulară. Cei care te țineau prizonieri pe tine, şi te băteau au răpit-o şi pe mama ta.

Copilul avu un gest mânios.

— Oh! zise, au îndrăznit s-o bată şi pe mama?

— Nu, dar dacă nu ne vom grăbi s-o eliberăm, desigur că o vor bate. Din fericire, sunt şi eu pe aici.

Şi Bulton îşi luă un aer aşa de important, încât, micul irlandez rămase pe deplin convins.

— Şi unde este ea? întrebă Suzanne la rândul ei.

— Casa în care a fost închisă, răspunse Bulton, nu e departe de aici.

— Să plecăm repede, s-o scăpăm! zise copilul.

Bulton surâse.

— Tu nu mai eşti copil, zise el, eşti om mare şi vei înțelege lesne pentru ce nu putem pleca îndată.

— Ah! zise Ralph privindu-l cu atenție; şi pentru ce nu putem pleca?

— Pentru că trebuie să aşteptăm mai întâi ca gardienii săi să fie culcați şi străzile să rămână pustii.

Ralph nu făcu nicio obiecție.

Înțelegea şi el într-un mod vag că Bulton trebuia să aibă dreptate.

Suzanne începu din nou să vorbească în dialectul pungăşesc.

— Ai preparat totul? zicea ea lui Bulton.

— Da. Am toate cheile. Am venit într-o trăsură, pe care am lăsat-o să aştepte afară.

— Şi de ce ai venit cu trăsura?

— Mai întâi de toate, pentru a nu deştepta nicio bănuială. Când vor vedea trăsura, trecătorii vor crede că e vreunul dintre clienții lui Thomas Elgin. Afară de asta, după ce vom fi luat banii, vom putea fugi mai repede.

— Aşadar eşti sigur că are bani în casă?

— Sunt foarte sigur.

— Şi cum asta?

— L-am văzut intrând în bancă, pe la orele trei şi jumătate.

— Şi el nu te-a văzut pe tine?

— Nu. De altfel, m-am schimbat mult din vremea pe când eram clientul său. Cred că n-ar putea să mă mai recunoască.

Bulton privi ceasornicul din cantină. Erau orele opt şi jumătate.

— Nu mai avem de aşteptat decât o jumătate de oră, zise el.

— Ah! murmură Suzanne.

— Pe când Thomas Elgin ieşea de la bancă, urmă Bulton, l-am auzit că dădea întâlnire unei persoane, pentru orele zece în Leicester Square. Aşadar se va duce la staţie pentru a lua trenul de nouă. Când vom auzi şuieratul locomotivei, vom pleca şi noi.

— Dar cu copilul ce vom face, „după”? întrebă Suzanne.

— Îl vom conduce la postul de poliţie din Saint-Gilles. Desigur că părinţii sau rudele sale vor veni să-l caute.

— Şi noi?

— Noi vom lua chiar mâine drumul spre South-Eastern Railway.

— Aşadar, eşti hotărât să mergem în Franţa?

— Da.

Suzanne sări de gâtul lui Bulton şi-l îmbrăţişă cu căldură.

Mai vorbiră un timp, apoi banditul se sculă, aruncă o jumătate de coroană pe masă pentru plata consumaţiei făcute şi ieşi cel dintâi.

Suzanne luă copilul de mână.

— Vino, zise ea.

— Doamnă, întrebă Ralph, nu-i aşa că o vom găsi pe mama?

— Desigur, drăguţule.

Trăsura despre care vorbise Bulton aştepta într-adevăr la uşa cantinei.

Suzanne se urcă cea dintâi, îl aşeză pe Ralph lângă ea şi Bulton se urcă lângă birjar.

— Unde mergem? întrebă acesta din urmă.

— Kilburn Square. Dar mai întâi trec pe la staţia Railway-ului.

Se auzi în depărtare şuieratul trenului şi Bulton nu era deloc supărat că-l vedea pe Thomas Elgin plecând.

Din ordinul său, birjarul mâna încet calul şi pe când ajungeau la staţie, Bulton zări un om care se îndreptă spre casa de bilete.

Era Thomas Elgin.

— Acuma, cugetă banditul, totul va merge bine.

Şi adresându-se birjarului:

— Kilburn Square, dar repede.

Birjarul englez este discret prin excelenţă. El vede totul şi nu reţine nimic, aude totul, dar nu se sileşte să înţeleagă.

Ar putea să fie chiar martor al unui asasinat şi tot nu i-ar veni ideea că trebuie să intervină. Cel care-l conducea pe Bulton nu-şi bătu capul să-şi explice pentru ce i se ordonase să treacă prin gară şi, biciuindu-şi calul, ajunse în curând la Kilburn Square.

— Vezi casa aceea albă din dreapta? zise Bulton. Acolo trebuie să ajungem.

Birjarul se opri.

Suzanne coborî ținând mereu copilul de mână.

Seara era întunecoasă, scuarul pustiu şi lumina lămpilor nu străbătea ceața decât pe jumătate.

Bulton era foarte bine îmbrăcat, având aerul unui gentleman.

Chiar de-ar fi fost ceva lume pe acolo, nimănui nu i s-ar fi părut extraordinar ca omul acela să oprească în fața grilajului, să scoată o cheie din buzunar şi să deschidă portița.

Bulton, Suzanne şi copilul străbătură grădina şi ajunseră la uşa principală.

Acolo, banditul scoase o nouă cheie din buzunar; cei doi bandiți şi inocentul lor complice intrară ca la ei acasă în clădire.

Bulton scoase din buzunar o lumânare mică şi o aprinse.

— În casa aceasta e mama? întrebă copilul vesel.

— Da, răspunse Bulton; tăcere!

Din vestibulul în care se aflau trecură printr-o încăpere mică şi ieşiră într-un coridor. La extremitatea acestui coridor se vedea o uşă.

— Acolo este, zise Bulton.

Şi arătă Suzannei o deschizătură mică pătrată aflată în mijlocul uşii.

Capitolul VII

Să ne ocupăm acum puțin şi de domnul Thomas Elgin, să pătrundem în biroul pe care-l avea el la Londra şi să ne întoarcem cu câteva ore înainte.

Domnul Thomas Elgin ieşea de la bancă, de unde ridicase suma de două mii de lire pentru nevoile micului său comerț, care mergea tot aşa de bine duminica precum şi în celelalte zile.

Apoi, înainte de a lua omnibuzul care trebuia să-l ducă acasă, dăduse întâlnire unui prieten al său, cu care urma să petreacă bucuros câteva ore, fie la Argyll-rooms, fie la Alhambra.

Dar îşi aminti că uitase să răspundă unor scrisori din Dublin şi, în loc să se îndrepte spre domiciliul său privat, trecu pe la birou, care era situat în fundul pasajului din Oxford Street.

— Voi mânca o jumătate de oră mai târziu, îşi zise, dar trebuie ca scrisorile acestea să plece numaidecât.

Şi pe când tocmai terminase ultima scrisoare, cineva bătu la uşă.

— Intră, zise el, fără să ridice capul.

Dar abia se deschisese uşa şi domnul Thomas Elgin se ridică cu vioiciune şi se înclină până la pământ cu aerul cel mai respectuos din lume.

Personajul care îi trecuse pragul era un bărbat înalt, îmbrăcat în negru, tânăr încă, dar complet chel.

În ochii săi albaştri se citea o voinţă de neînchipuit.

— Poate că nu mă aşteptai, domnule Elgin, zise el.

— Într-adevăr, Excelenţă, eram departe de a bănui... Nu credeam.

— Domnule Thomas Elgin, zise necunoscutul, n-am timp să stau mult de vorbă cu dumneata. Dacă binevoieşti, ne vom înţelege repede.

— Sunt gata... Aştept ca Excelenţa Voastră să se explice.

— Abatele Samuel a fost arestat, nu-i aşa?

— Da, Excelenţă.

— Foarte bine, dar numai atât nu e destul.

Thomas Elgin îşi îndreptă privirea-i scrutătoare asupra vizitatorului.

— Abatele Samuel n-a putut să celebreze liturghia la Saint-Gilles în ziua de 27 octombrie.

— A fost arestat la orele 6 dimineaţa.

— Şi o mare primejdie care ameninţă cauza pe care o serveşti şi dumneata a fost înlăturată numai mulţumită acestei arestări, urmă omul îmbrăcat în negru. Patru oameni, pe care acea ceremonie religioasă trebuia să-i reunească, îl căutau cu înfrigurare prin întreaga Londră, fără să-l poată găsi. Pe când noi, din contră, avem ochii mereu îndreptaţi asupra lor şi cred că nu ne vor scăpa.

— Ah! murmură Thomas Elgin.

— Unul dintre ei a fost prădat pe când debarca la Liverpool, continuă vizitatorul. El venea din America şi poseda o scrisoare de credit pentru casa de bancă Davis Humphrey & Co. Scrisoarea aceasta de credit, dispărând odată cu portofelul, omul este acum cu totul lipsit de mijloace băneşti. Unul dintre emisarii noştri, care-l urmăreşte zi şi noapte, l-a convins că era bine să ţi se adreseze dumitale. Mâine dimineaţă va veni să bată la uşa casei dumitale din Kilburn Square. El îţi va cere o mie de lire pentru o lună, dar dumneata îi vei oferi trei mii.

— Trei mii de lire? exclamă Elgin. Dar Excelenţă, suma aceasta...

— N-o ai la dumneata?

— Nu, Excelență... Eu îmi țin totdeauna banii la bancă şi banca e închisă până luni.

— Tocmai de aceea, zise necunoscutul, ți-am adus eu banii.

Şi deschizându-şi redingota neagră, scoase din buzunar un portofel şi întinse domnului Thomas Elgin un pachet de bancnote.

— Numără, îi zise el.

Cămătarul luă banii, îi numără şi-i puse în buzunar.

— Pentru moment, atâta aveam să-ți spun, domnule Elgin, zise necunoscutul.

— Servitorul dumneavoastră, Excelență, zise cămătarul, înclinându-se din nou până la pământ.

. . . . . .

— Ehei! îşi zise domnul Thomas Elgin, niciodată n-am avut cinci mii de lire în caseta mea. Astă seară va trebui să luăm câteva mici precauții.

Şi sărind într-o trăsură porni spre casă, unde ajunse aproape de orele zece.

Descrierea casei lui Elgin pe care Bulton o făcuse Suzannei, era perfect exactă.

Uşa avea o mică deschizătură, prin care cămătarul putea să vadă totdeauna cu cine are de-a face.

Cămătarul, care era mereu singur în timpul săptămânii, duminica îşi aducea o femeie care avea misiunea de a-i introduce la el pe vizitatori.

Deci domnul Elgin se întoarse acasă, se închise în birou, deschise caseta şi puse în ea cele două mii de lire pe care le luase de la bancă, împreună cu cele trei mii pe care i le aduse omul îmbrăcat în negru.

— Trebuie să fim prevăzători, îşi zise el.

Pistolul despre care vorbise Bulton exista în realitate.

Mecanismul acestui pistol era de o simplitate dezarmantă.

Pistolul era aşezat pe un picior de lemn în fața uşii. O sfoară lega cocoşul armei de un cârlig din uşă.

Uşa deschizându-se, întindea sfoara şi provoca astfel descărcarea armei.

Bulton observase şi studiase foarte bine mecanismul acesta.

Numai că banditul credea că ştie totul şi în realitate nu ştia.

Pentru anumite împrejurări, domnul Thomas Elgin îşi lua o mie

de precauții.

Când n-avea în casă decât o mie sau o mie cinci sute de lire, pistolul era suficient.

Pentru împrejurări deosebite însă, întrebuința un fel de tun.

Era o armă de calibru mare, instalată chiar pe uşa casei. Mecanismul era pus în mişcare tot printr-o sfoară, care era legată în partea de sus a uşii şi nu putea fi ajunsă cu mâna din afară.

Sfoara pistolului putea fi zărită dacă se uita cineva cu atenție prin deschizătură, pe când sfoara micului tun nu putea fi zărită.

Cinci mii de lire nu era o sumă de disprețuit, de aceea domnul Thomas Elgin se gândi să utilizeze ambele arme.

După ce totul fu aranjat, domnul Thomas Elgin vru să plece.

Dar cum lesne se poate ghici, nu se îndreptă spre uşă, el dădu puțin la o parte patul, căci aceasta era şi odaia lui de culcare, apăsă cu piciorul una din scândurile parchetului, care se dădu îndată la o parte. Nişte trepte apărură, trepte care conduceau în subsol.

Această ieşire secretă nu putuse fi ghicită de Bulton, oricât de mult îşi forțase el inteligența şi imaginația.

Aşadar, domnul Thomas Elgin, ieşi din casă prin subsol, închise bine toate uşile în urma lui şi se îndreptă spre gară, fredonând încetişor o arie veselă.

Capitolul VIII

După cum am văzut, domnul Thomas Elgin se apropiase de casă pentru a-şi scoate un bilet.

În acelaşi timp, în trenul care venea din Londra, intră în gară şi domnul Elgin văzu un om care se apropie de dânsul şi-l salută.

Omul acesta nu era altul decât vechea noastră cunoştință, polițistul comercial supranumit Omul sensibil, pe adevăratul său nume John Clavery.

După ce-i răspunse la salut, domnul Thomas Elgin voi să treacă înainte, dar John Clavery se apropie şi-i zise:

— Tocmai la dumneata veneam.

— La mine?

— Da, şi cred că n-ai fi fost deloc supărat de vizita mea.

Domnul Thomas Elgin îl privi cu curiozitate.

— Despre ce e vorba?

— Îți aduc nişte bani, şi nu vei putea spune nimic. Ai,

într-adevăr, noroc…

— Îmi aduci bani?

— Da.

— De la cine?

— De la preotul irlandez.

Domnul Thomas Elgin deveni deodată foarte palid.

— Cum! exclamă dânsul, preotul irlandez a plătit?

— Da.

— Când?

— Acum două zile.

— E imposibil! exclamă cămătarul, pe care ştirea aceasta nu-l înveselea deloc.

— Şi totuşi, aşa este cum îți spun.

— Aşadar, preotul a ieşit din White-Cross?

— A ieşit de alaltăieri dimineață.

— Ah! murmură domnul Thomas Elgin, silindu-se pe cât putea să-şi stăpânească emoția.

— Iată cele două sute de lire, adăugă John Clavery, scoțând din buzunar un portofel uzat.

Cămătarul era aşa de tulburat, încât se sprijini de o bancă să nu cadă.

Omul sensibil nu se putu stăpâni să nu remarce:

— Iată-l şi pe domnul Thomas Elgin, făcând mutre când e vorba să încaseze bani! Aşa ceva nu s-a mai întâmplat până acum!

Dar cămătarul se stăpâni, mulțumi agentului şi se îndepărtă.

— Ce vor zice oamenii aceia când vor afla de eliberarea abatelui Samuel? gândea el mergând spre casă

Cum domnul Elgin nu se putea duce la petrecere cu prietenii săi având o sumă aşa de mare în buzunar, căci era prea primejdios, trebuia, numaidecât să depună cele două sute de lire în caseta sa din Kilburn Square.

Dar deodată se opri pe loc ca şi cum i-ar fi aplicat cineva o lovitură puternică în moalele capului. Prin ceața densă a nopții, domnul Thomas Elgin observase o trăsură staționând în fața porții sale.

— Oh! oh! îşi zise el, ce o mai fi şi asta? Cine mă poate căuta la o asemenea oră?

Şi începu să alerge. Birjarul dormea pe capră.

Grilajul grădinii era închis şi nu se vedea nicio lumină înăuntru.

Domnul Thomas Elgin crezu că trăsura aceea, se oprise din întâmplare acolo şi toată teama îi pieri.

Scoase cheia din buzunar şi pătrunse în grădiniță.

În timpul acesta, Bulton, Suzanne şi copilul erau în casă.

Bulton tocmai spunea micului irlandez:

— Dacă vrei s-o vezi pe mama ta, va trebui să asculți şi să faci tot ce-ți voi spune.

— Voi asculta, răspunse copilul cu supunere.

Bulton înarmă mânuța lui Ralph cu un foarfece; copilul fu ridicat în sus, mâna intră cu uşurință prin deschizătură şi sfoara pistolului fu tăiată.

— Acuma, zise Bulton, adresându-se Suzannei, nu mai avem a ne teme de pistol.

Şi scoțând o cheie din buzunar deschise uşa.

Dar deodată, o detunătură înspăimântătoare se auzi.

Micul tun se descărcase... Copilul căzu scăldat în sânge; Suzanne, de asemenea, fu atinsă la cap şi la coaste.

Printr-o minune, Bulton scăpase neatins.

În acelaşi moment uşa se deschidea.

Era domnul Thomas Elgin care alerga strângând cât îl ținea gura.

— Hoții!... hoții!...

Bulton se aplecă, o ridică pe Suzanne în brațe şi fugi spre coridor.

În fund se întâlni cu Elgin, care striga mereu şi voia să-i țină calea.

— La o parte! strigă Bulton...

— Ah! banditule! mugi cămătarul şi se aruncă asupra lui.

— La o parte! repetă Bulton.

Şi domnul Thomas Elgin se rostogoli la pământ, scoțând un geamăt înăbuşit.

Banditul după ce îl lovise cu cuțitul în pântece, fugea transportând-o în brațele sale puternice pe Suzanne, leşinată.

Micul irlandez, care fusese rănit la umărul stâng, râmase singur pe câmpul de luptă.

Capitolul IX

Zgomotul detunăturii fu aşa de mare încât însuşi birjarul se deşteptă.

Aproape îndată apăru şi Bulton, cu Suzanne în brațe.

— Soț gelos, femeia rănită!... repede! exclamă Bulton... Două

coroane pentru tine.

Şi în acelaşi timp se aruncă în trăsură, ținând-o mereu pe Suzanne în brațe.

Birjarul nu mai ceru altă explicație şi-şi biciui calul.

— În Holborne, strigă birjarului, în colțul străzii Brook.

Până acolo nu se mai opriră.

Bulton sări la pământ, plăti birjarului şi plecă înainte cu Suzanne în brațe.

Pe la orele zece seara, Brook Street este cu totul pustie.

Cu toate acestea, pe când se pregătea să se înfunde în aceea ce ducea la casa în care locuia Bulton simți că cineva îi atinge umărul.

— Ce s-a întâmplat? se auzi în acelaşi timp o voce.

Bulton o recunoscu.

— Craven! zise el, vino cu mine: s-a întâmplat o mare nenorocire.

Vocea lui Bulton era gravă.

Urcă repede scările şi Suzanne fu aşezată în pat.

În acelaşi timp Craven aprindea o lumânare.

Suzanne fusese lovită la gât şi sub sânul stâng.

— E moartă!... e moartă! zicea Bulton, smulgându-şi părul de disperare.

— Ba e numai leşinată, răspunse Craven, după ce o examinase cu cea mai mare atenție.

Atunci cei doi oameni începură să-i panseze rănile pentru a opri curgerea sângelui.

Craven aduse puțin oțet şi frecă tâmplele Suzannei.

După un timp tânăra femeie deschise ochii.

— Suzanne!... buna mea Suzanne! exclamă Bulton, acoperind-o de sărutări.

— Ah!... tu eşti viu? murmură aceasta.

Bulton plângea.

— Eu voi muri! murmură Suzanne.

Şi după o pauză adăugă:

— Înainte de a muri, aş vrea să-l văd pe fratele meu.

— Fratele tău?

— Da, am un frate. Aş vrea să-mi iau rămas bun de la el... Nu te supăra, Bulton...

— Dar unde este?

— Locuieşte în Dudley Street. E de meserie croitor.

— Cum se numeşte? întrebă Craven.

— John Colden.

— A!… murmură Craven, îl cunosc.

— Du-te de-l caută, zise Bulton, care nu ştia ce să mai facă de disperare.

Şi pe când Craven se depărta, Suzanne murmură:

— Ah! Bulton, iubitul meu, de ce n-ai vrut să înapoiem copilul mamei sale?

— Fatalitatea este împotriva noastră! răspunse Bulton cu tristețe.

Şi îngenunchind la căpătâiul Suzannei rămase într-o tăcere.

Capitolul X

Craven intră în Dudley Street şi se opri la numărul 37, unde ştia că este locuința lui John Colden.

Dar fratele Suzannei nu era acasă; numaidecât, atât patronul atelierului îl concediase, pentru că aflase despre el că conspiră împotriva Angliei.

— Şi nu ştiți în ce atelier lucrează acum? întrebă Craven.

— Nu mai lucrează deloc.

— Dar unde l-aş putea întâlni?

— Mi se pare că vine adeseori la cantina din țară.

— Ah!

— În toate serile se întâlneşte acolo cu mizerabilii conspiratori ca el.

— Mulțumesc! zise Craven şi se îndepărtă.

Fără să mai stea pe gânduri, intră în cantina indicată. Era puțină lume acolo; John Colden nu sosise încă. Cu toate acestea, Craven luă loc şi ceru o băutură. Un om îmbrăcat în negru, care bea singur într-un colț, îi atrase atenția.

— Pe onoarea mea! zise dânsul, după o pauză. Nu se poate să mă înşel… Are pălărie nouă, haine noi… dar el trebuie să fie…

Şi ridicându-se se apropie de acesta.

— Nu cumva am onoarea să vorbesc domnului Shoking?

— Da, răspunse Shoking, căci el era.

— Aşadar ne-am îmbogățit?

Shoking dădu din cap cu tristețe.

— Aşteptați pe cineva? mai întrebă Craven.

— Da.

— Şi eu, răspunse Craven, aştept pe un oarecare John Colden.

— Cum ai spus?

— John Colden, repetă Craven.

— Pe dânsul îl aştept şi eu, zise Shoking.

În clipa aceea uşa se deschise şi John Colden apăru.

Acest John Colden nu era altul decât irlandezul acela zdrenţăros, pe care Omul Gri şi-l făcuse sclav. La început, el nu dădu nicio atenţie lui Craven. El se apropie cu vioiciune de Shoking.

— El bine? întrebă el.

— Am dat de urmele lui.

— Ah! murmură Shoking a cărui faţă se lumină.

— Copilul, urmă Colden, a fost zărit în Piaţa Gloucester. O femeie milionară l-a luat de mână şi l-a dus cu dânsa.

În momentul acela interveni şi Craven.

— Căutaţi un copil? zise el.

John Colden îl recunoscu.

— Ah! tu eşti? zise el întorcându-se.

— Da şi te căutam. Dar ce e cu copilul despre care vorbeşti?

— E un mic irlandez pierdut.

— Ce vârstă are?

— Vreo zece ani, zise Shoking. E blond şi drăguţ ca un înger.

— Ei bine! zise Craven, pot să vă dau ştiri despre el.

— Tu?

— Spuneaţi că a fost luat de o femeie?

— Da.

— Ei bine! zise Craven, femeia care l-a luat nu e alta decât cea care mă trimite la tine, sora ta, Suzanne.

— Ah! zise John Colden, Dumnezeu apără Irlanda!

— Şi vom regăsi copilul, adăugă cu bucurie Shoking fără să observe că Craven clătina cu tristeţe din cap.

Capitolul XI

Pe când ieşea din cantină întovărăşit de Shoking şi John Colden, Craven îşi zicea:

— Eu am venit să-l caut aici pe fratele Suzannei, nu să le dau explicaţii domnilor acestora. Vor face dânşii ce vor pofti, nu mă priveşte pe mine.

Mergând repede ajunseră cu toţii în Brook Street în mai puţin de un sfert de oră.

Pe drum Shoking gândea astfel:

— Jenny a fugit pentru că n-avea credință în mine şi, de fapt, ea avea dreptate pentru că din cauza mea intrase la doamna Fanoche. Dar în curând îi voi aduce copilul şi atunci îmi va sări de gât de bucurie. Şi unde mai pui că Omul Gri, care nu mai departe decât ieri m-a făcut imbecil, îşi va recăpăta încrederea în mine!…

— Ce va fi vrând cu mine sora mea Suzanne? se întreba John Colden.

— Pe cinstea mea, cu atât mai rău pentru dânşii! gândea Craven, mai bine să le spun îndată.

Şi luând brațul irlandezului îl întrebă:

— O vezi deseori pe sora ta?

— Niciodată. A ajuns rău de tot Suzanne. Eu nu sunt decât un biet croitor acum, dar fiul tatălui meu nu mănâncă decât pâine cinstită. De când Suzanne poartă rochie de mătase nu-mi mai este soră şi dacă am consimțit să te urmez, am făcut-o pentru că mi-ai spus că a găsit un copil şi cred că este tocmai acela pe care-l căutăm.

— Ascultă, zise Craven cu vocea înceată, tu ştii că sora ta trăieşte cu un om numit Bulton?

— Un hoț! zise irlandezul cu dispreț.

— Fie, zise Craven.

— Ei şi?

— S-a întâmplat o nenorocire.

John Colden tresări.

— Ea şi cu Bulton au vrut să dea o lovitură, dar n-au nimerit-o bine.

— Atunci?

— Suzanne este rănită.

— Rănită! strigă John Colden, care în momentul acela uită de viața ruşinoasă a Suzannei, pentru a nu-şi mai aminti decât de un lucru: femeia aceea era sora lui.

Şi alergând sui cu uşurință scara întunecoasă şi întortocheată pe unde îl conducea Craven.

Shoking, plin de speranță, urca în urma lui şi repeta:

— În fine, voi avea copilul!

John Colden, intrând în camera unde zăcea Suzanne, se repezi spre pat. Femeia era palidă şi patul era pătat de sânge.

— Cred că voi muri, zise Suzanne.

— A, nu! scumpa mea, zise Craven; rănile tale nu sunt mortale.

Shoking care se oprise în prag şi arunca priviri disperate în

jurul lui, întrebă:

— Unde e copilul?

Bulton se întoarse, îi aruncă o privire posomorâtă şi zise:

— Ce-i cu omul acesta şi ce vrea?

— Ce vreau? răspunse Shoking. Vreau copilul!

— Ce copil? mormăi Bulton.

— Copilul pe care l-a găsit femeia aceasta.

— Nu-l vei avea, zise Bulton.

Shoking strânse pumnii.

— Oho! aş vrea s-o văd şi pe-asta, zise el.

— A murit, zise Bulton.

Irlandezul şi Shoking gemură de durere.

În acelaşi timp, John Colden o luă de braţ pe sora lui şi îi zise cu bruschețe:

— Nu ştiu dacă ai să mori, dar dacă este aşa, ridică ochii spre Dumnezeu să te ierte şi spune-ne unde este copilul.

Suzanne gemu de durere.

— Ah! zise ea, l-a pierdut Bulton.

— Pierdut! pierdut din nou! exclamă Shoking, care nu credea în cuvintele celor doi.

Suzanne luă mâna fratelui său şi îi zise:

— Îl cunoşteai deci?

— Îl chema Ralph, nu-i aşa?

— Da.

— Şi ce s-a întâmplat cu el?

Irlandezul avu un gest ameninţător.

— Poate că a murit, poate că nu este decât rănit, ca mine.

Şi Suzanne avu curajul de a se confesa celor doi.

Bulton furios, îndrăzni s-o întrerupă.

Când sfârşi, John Colden avea ochii înlăcrimaţi.

— Mizerabilo! zise el. Ştii ce-ai făcut? Ai lovit Irlanda întreagă lovind în acest copil.

— Irlanda? strigă Suzanne.

— Da, nenorocito! Şi trebuie să ne spui înainte de a muri unde l-ai lăsat… Poate că nu este decât rănit… Poate că…

— În Kilburn Square, în casa lui Thomas Elgin, zise Suzanne.

— Dar tu vrei să mă trimiţi la spânzurătoare? zise Bulton cu un accent de furie.

Irlandezul John Colden era tot atât de voinic ca şi Bulton.

El se ridică ameninţător în faţa lui:

— Bagă bine de seamă! zise el, dacă copilul e mort, nu va mai

trebui să te deranjezi până la Newgate, căci te voi omorî eu însumi!

— John! Bulton! în numele cerului! zise Suzanne, crezând că fratele şi amantul erau gata să se arunce unul asupra celuilalt…

Dar îndată Craven, care ieşise puțin din încăpere, intră schimbat la față zicând:

— Poliția!

— Mii de bombe! tună Bulton.

— Sunt vreo zece polițişti în stradă, zise Craven. Desigur că au venit să te aresteze. Fă-te scăpat, Bulton.

— Mii de bombe! vociferă Bulton, copilul nu este mort şi va vorbi.

— Copilul nu e mort! strigă Shoking într-un avânt de bucurie. Oh! dacă ai spune adevărul… cred că te-aş ierta, banditule!

Dar Bulton nu-l auzi. Ieşise din cameră şi în loc să coboare scara, se suise sus la etaj, de unde putea urca pe acoperiş.

În timp ce Bulton se făcea nevăzut, poliția înconjură mai întâi casa şi apoi locuința Suzannei.

În fruntea lor, oamenii poliției aveau un comisar.

Acesta intrând, zise:

— Căutăm pe un om numit Bulton.

— Pasărea a zburat, zise Craven.

— Şi pe o fată numită Suzanne.

— Eu sunt, zise irlandeza cu o voce stinsă.

Îl ştiu toți pe Craven ca pe un hoț de profesie; dar poliția nu arestează pe oameni decât atunci când îi prinde asupra faptului.

În ziua aceea nu i se putea reproşa nimic lui Craven; de altfel, nu erau nici opt zile de când ieşise din închisoarea Cold-Bath field.

Deci comisarul îl ascultă ca martor.

Craven afirmă că Shoking venise cu John Colden ca să caute un copil.

Comisarul îi spuse că acest copil era rănit uşor şi că trăia.

— Ah!, domnule, zise Suzanne, împreunându-şi mâinile, Bulton şi cu mine suntem vinovați. Copilul e inocent!

Comisarul ridică din umeri.

— Inocent zici? fie! dar asta nu-l va împiedica să meargă direct la închisoare.

— Închisoarea engleză!… Teribila închisoare, supranumită „moară”.

Cuvântul acesta însemna tot ce poate mai grav, tot ceea ce a putut inventa mai teribil imaginația judecătorilor. Este o tortură fără nume, pe care libera şi filantropica Anglie o aplică celor care

fură bunul altuia.

Şi Shoking căruia comisarul îi spusese că e liber să plece, Shoking zic, începu să plângă zicând:

— Sărmanul copil! Omul Gri îl va lăsa oare să meargă la „moară”?

Capitolul XII

Ce se întâmplase în casa lui Thomas Elgin după fuga lui Bulton?

Zgomotul armei pusese în mişcare liniştitul cartier Kilburn, în care nu erau nici magazine, nici oameni de elită şi în care fiecare casă mică era locuită de un negustor, care îşi avea biroul său în oraş.

Bonele şi bucătăresele şi-au făcut toate proviziile.

Stăpânii, după masă, citesc Biblia.

Focul armei produsese deci în strada respectivă efectul unui cutremur de pământ.

Cel mai apropiat vecin al lui Thomas Elgin era un bătrân librar, care citea în tihnă Biblia, stând lângă sobă.

Deodată, Biblia îi căzu din mâini. El chemă servitoarele. Acestea nu îndrăzniră să iasă.

— Trebuie să fie o explozie de gaz! zise una dintre ele.

— Nu, răspunse cealaltă, este bubuitul unei arme.

Bătrânul librar îşi luă de jos Biblia şi o puse pe sobă. Apoi îşi îmbrăcă haina de mătase şi ieşi afară.

Ceilalți vecini făcură, unul câte unul, la fel.

După un sfert de oră, Bulton era departe, în fața casei lui Thomas Elgin staționa o mulțime de curioşi.

Grilajul curții era deschis; uşa casei era de asemenea deschisă. Din casă se auzeau strigăte de durere.

Totuşi, nimeni nu îndrăznea să intre.

În fine, doi polițişti care se aflau la cealaltă extremitate a străzii, alergară spre ei.

Îndată ce oamenii poliției intrară, mulțimea dădu şi ea năvală.

Se aduseră lumânări. Aşa îl găsiră pe Thomas Elgin rostogolindu-se pe pardoseala plină de sânge şi cerând ajutor.

Lovitura de cuțit a lui Bulton îl lovise între coaste. Rana nu era periculoasă, cu toate că sângera teribil.

Un doctor, care locuia pe aceeaşi stradă, fu chemat în grabă.

— Ah! bandiții. Ah! mizerabilii! strigă Elgin, au vrut să mă fure!

Fu aşezat pe un pat; şi în timp ce doctorul îi da primele îngrijiri, oamenii poliției făcuseră o percheziție în casă. Găsiră astfel pe micul irlandez leşinat în sală şi în mijlocul unui lac de sânge.

Copilul fu adus şi el în camera unde era Thomas Elgin.

Acesta strigă:

— E unul dintre hoți!

Mulțimea primi cu îndoială această acuzație. Copilul, plin de sânge avea o figură cu totul îngerească şi dulce!

Pe de altă parte însă era destul de greu de explicat prezența sa în acea casă… Thomas Elgin trăise totdeauna singur.

Doctorul îl dezbrăcă şi constată că rana nu era mortală.

Copilul fu scos din starea de leşin.

El aruncă celor din față o privire lungă şi mirată şi începu să plângă.

— Micule hoț, arată-ți complicii! zise Thomas Elgin, care se ridicase puțin din pat.

Copilul plângea şi nu răspundea.

Cămătarul avu curajul să se ridice şi – aşa însângerat şi slăbit cum era – se târî până în coridor.

— Am să vă probez că acest copil face parte din banda de hoți!

Şi, într-adevăr, el arătă gaura făcută în uşă, arătă sfoara tăiată a revolverului, care nu luase foc.

Şi Ralph, speriat de această lume, căutând în zadar în jurul lui o figură cunoscută, declară că el băgase mâna în gaura făcută în uşă şi tăiase sfoara după ordinul lui Bulton!

— Bulton!

El vorbi de mama lui şi pronunță numele Suzannei.

Aceste două nume fură o licărire de lumină pentru oamenii poliției.

Ei duseră băiatul, pe jumătate mort de frică şi suferind groaznic din cauza rănii la secția de poliție.

Thomas Elgin, nebun de mânie şi de dor de răzbunare, se târa după ei, urmat de mai multe persoane.

Secția cea mai apropiată era Oyware Road, lângă calea ferată.

Comisarul respectiv era un tip dur.

— Ce-i cu vânatul acesta nou? zise el aruncând o privire teribilă copilului care îi fu adus înainte.

Ralph îşi împreună ambele mâini. Lăsă să cadă în genunchi şi jură că nu era hoț.

Comisarul îl făcu să repete ceea ce spusese în timp ce un grefier

scria.

Ralph pronunță din nou numele Suzannei şi pe acel al lui Bulton.

El vorbi de mama lui, pe care o căuta, de doamna care-l făcuse prizonier şi care îl bătea. Îşi povesti întreaga lui istorie cu o luciditate uimitoare.

Comisarul îl ascultă ridicând din umeri.

În ceea ce îl priveşte pe Thomas Elgin, acesta striga, spunând că toate acestea sunt basme, şi că ştie el că pungaşii sunt de o precocitate uimitoare.

Comisarul, care se numea Booth, scoase ceasul şi zise:

— Sunt orele zece. Mâine fiind duminică, zi de repaus, nu instruiesc nimic. Duceți pe acest copil la închisoare şi să mi-l aduceți pentru audiență luni dimineață.

În zadar micul Ralph se ruga să nu-l bage la închisoare, oamenii poliției îl luară de braț şi îl împinseră cu putere înaintea lor.

— Dar, domnilor, protestă doctorul care-l consultase pe Ralph, acest copil e rănit şi are nevoie de îngrijiri.

— Haide! haide! răspunse comisarul nu mai e timp să-l trimitem la moară!

Şi el nu voi să ştie nimic.

În acelaşi timp, consultă o adresă, care fusese trimisă de Scotland-Yard în metropola poliției.

Această notă glăsuia că seara trecută fusese asasinat un om al poliției şi că cei care îl asasinase era un oarecare Bulton, om cu reputația de hoț de profesie, care trăia în Brook Street.

Comisarul adăugă pe marginea acestei adrese declarația dată de copil şi însărcină pe unul din polițişti s-o ducă la Scotland-Yard.

Aşa se explică cum în mai puțin de o oră după aceasta, poliția sosise în strada Brook şi înconjurase casa lui Bulton.

Cât despre micul irlandez, acesta fu aruncat pe paiele infectei închisori, fără să mai poată cineva îngriji rănile care sângerau încă.

Capitolul XIII

A doua zi dimineață, pe la orele opt, o mulțime de oameni se adunase la biserica din Saint-Gilles.

Credincioşii erau îmbrăcați prost, unii din ei erau în picioarele

goale.

Femei, copii, bărbaţi şi bătrâni îngenunchiaţi pe pietrele reci, îşi îndreptară cu toţii ochii la altar, aşteptând sosirea preotului.

Cu toată sfinţenia locului, se auzeau murmure stinse, ca şi cum s-ar fi prevestit ceva rău.

De trei zile se răspândise un zvon în cartierul irlandez, care făcuse să se neliniştească toate inimile.

Se zicea că tânărul preot care conducea destinele viitoare ale sărmanei Irlande, fusese arestat şi aruncat în temniţă.

Deodată, un murmur străbătu biserica, toate frunţile se plecară şi toate inimile bătură.

Uşa sanctuarului sfânt se deschise.

Intrară mai întâi copiii, care formau corul, îmbrăcaţi în haine roşii.

În fine apăru şi preotul îmbrăcat în hainele lui sacramentale.

Murmurul începu din nou, mai puternic, şi toate inimile bătură de bucurie.

Credincioşii recunoscură pe abatele Samuel.

Tânărul preot urcă altarul, celebră serviciul divin în mijlocul unei mulţimi credincioase şi când să spună Evanghelia se dezbrăcă de rasă şi se urcă în amvon.

Sub bolţile bisericii se auzi zborul unei rândunele.

— Fraţii mei, zise atunci tânărul preot, era acum vreo patru zile, în ziua de 27 octombrie... La acea oră şi în acea zi trebuia să celebrez liturghia şi fraţi de-ai noştri pe care-i aşteptam de departe şi care nu se cunoşteau între ei, dar care aveau în inimi aceeaşi iubire de Dumnezeu şi de patrie, aceşti fraţi zic, trebuiau să vină la biserică în acea zi. Au venit sau nu? N-o pot şti. Dacă sunt printre cei de aici, îi rog să vină după liturghie în altar.

Şi abatele Samuel, adresând această rugăminte îşi începu rugăciunea.

El vorbi apoi de poporul lui Dumnezeu, adus în stare de sclavie şi, că un copil pus pe apă într-un leagăn de stuf fu scăpat de puterea lui Dumnezeu.

Povesti apoi lungul drum al lui Israil prin deşert; spunând că numai aceia care avuseseră întotdeauna credinţă în Dumnezeu, numai aceia văzuseră în fine pământul făgăduinţei.

Şi credincioşii ascultau această cuvântare inspirată şi cei care se gândeau la Irlanda înţelegeau că istoria trecutului era ca o revelaţie a viitorului şi că se născuse şi Moise al acestui nou popor, al lui Dumnezeu, poporul irlandez.

La picioarele altarului era o femeie frumoasă şi tânără, îmbrăcată în negru care ascultase gravele cuvinte ale preotului şi care îngenunchease şi plângea atrăgând privirile tuturor.

Uşor se poate ghici că această femeie era mama copilului despre care am pomenit mai înainte. Lângă ea se găsea un om care pentru întâia oară apărea la Saint-Gilles.

El era îmbrăcat ca şi ceilalţi; nimic la el nu trăda că ar fi de o altă condiţie. Şi, cu toate acestea, privirile care o întâlniră pe a sa plecau la pământ şi cei care îl vedeau bănuiau în el pe unul dintre viitori şefi ai Irlandei.

După ce preotul urcă din nou la altar, omul acesta străbătu mulţimea, care se dădea cu respect în lături din faţa sa.

El o conduse pe irlandeză de mână până în pragul sanctuarului, unde ea îngenunche, din nou, plângând.

Cine era femeia aceasta?

Nimeni n-o ştia. Dar în momentul împărtăşaniei, abatele Samuel se coborî din tabernacol, ţinând cădelniţa în mână şi se apropie de ea.

Atunci ea se opri din plâns şi-şi plecă capul în tăcere.

După aceea, condusă mereu de necunoscuta sa călăuza, se duse să îngenuncheze la marginea bisericii.

După ce slujba luă sfârşit, abatele Samuel se întoarse spre public şi zise:

— Fraţilor, înainte de a ne despărţi, să ne rugăm lui Dumnezeu pentru aceia care vor muri.

Şi începu să citească rugăciuni arzătoare de durere.

Cine erau acei care aveau să moară?

Abatele Samuel n-o spuse.

Dar, când mulţimea începu să iasă din biserică, doi oameni înaintară spre altar, din două colţuri opuse.

Aceşti doi oameni se înclinară împreună în faţa altarului şi intrară apoi în sacristie.

Din patru, numai doi răspunseseră apelului. Ceilalţi doi lipseau de la întâlnire.

Biserica se goli puţin câte puţin; în urmă fură închise şi uşile.

Atunci, Omul Gri, cititorii au ghicit desigur că el era, luă braţul irlandezei şi o conduse în sacristie. Erau acum acolo cinci persoane; cei doi bărbaţi necunoscuţi, irlandeza şi călăuza ei şi abatele Samuel, care rămăsese îmbrăcat în hainele sale preoţeşti.

Acesta îşi ridică privirea asupra Omului Gri şi zise cu tristeţe:

— Nu sunt decât doi.

— Îi vom găsi şi pe ceilalți.

Atunci abatele Samuel se adresă primului dintre cei doi bărbați, pe care-l întrebă:

— De unde vii dumneata?

— Din comitatul de Gilles, răspunse acesta.

— Dar dumneata? continuă, întorcându-se spre celălalt.

— Din Scoția.

— Şi de câți oameni dispuneți? mai întrebă preotul.

— Eu am douăzeci de mii de oameni, răspunse cel dintâi.

— Şi eu treizeci de mii, răspunse celălalt.

Privirea preotului se întâlni din nou cu privirea Omului Gri.

Acesta îşi plecă capul şi zise:

— Nu e destul atâta şi n-a sunat încă ora.

— Va suna în curând, răspunse reprezentantul comitatului de Gilles, cu un accent de profundă încredere.

Celălalt se adresă preotului:

— Unde este copilul pe care-l aşteptăm? întrebă el.

Abatele Samuel îşi puse mâna pe umărul irlandezei Jenny.

— Iată mama sa, zise.

Necunoscutul se îngălbeni.

— De vreme ce femeia aceasta plânge, zise, fără îndoială că s-a întâmplat vreo nenorocire copilului.

— Da, zise preotul, copilul este în mâinile persecutorilor lui.

— Dar li-l vom smulge, zise Omul Gri.

Cei doi necunoscuți tresăriră sub puterea fascinatoare a privirii aceluia care vorbise.

— Cine eşti dumneata? întrebă unul dintre ei.

— Ca şi dumneavoastră, răspunse el, sunt şef în marea cauză pe care o servim cu toții.

— Numele dumitale?

— N-am niciun nume.

Şi cum cei doi oameni se priveau liniştiți, Omul Gri continuă:

— Eu sunt înlocuitorul unui om care a murit pentru Irlanda. Am primit instrucțiunile sale, ultimul său suspin, căci eram la picioarele eşafodului.

— Şi… omul acesta?

— Se numea Falten, răspunse Omul Gri.

Cei doi necunoscuți se înclinară.

Atunci Omul Gri se întoarse spre abatele Samuel şi-i zise:

— Frate, să ne rugăm pentru aceia care vor muri, căci se va vărsa sânge…

Toți tresăriră şi sărmana irlandeză îşi ridică spre cer ochii săi plini de lacrimi.

— Nu trebuie oare să smulgem copilul din mâinile duşmanilor, zise Omul Gri?

— Sângele martirilor este fecund, răspunse preotul cu gravitate, şi va regenera lumea.

Capitolul XIV

Omul Gri o lăsă pe irlandeză în paza preotului şi a celor doi şefi misterioşi şi ieşi din biserică.

Shoking, bunul şi naivul Shoking, aştepta la poartă.

Prin Shoking aflase Omul Gri toate câte se petrecuseră.

Shoking era englez, nu irlandez; mai mult decât atât, el nici nu era catolic.

Plin de respect pentru cultul care nu era al său, Shoking rămăsese la poarta templului, aşteptându-l pe Omul Gri.

Cu opt zile mai înainte, cerşetorul era cu totul indiferent la cauza Irlandei; acum însă, după ce cunoscuse pe Jenny şi pe abatele Samuel, după ce căutase copilul, după ce se devotase personalului aceluia misterios ce se ascundea sub bizarul nume de Omul Gri, Shoking ar fi fost gata să-şi verse ultima picătură de sânge pentru Irlanda.

Omul Gri merse drept spre el.

— Ai urmat instrucțiunile mele?

— Da, excelență.

Shoking, recunoscând superioritatea Omului Gri, voise numaidecât să consacre această superioritate printr-un titlu.

— Ei bine?

— Bulton a fost arestat. Vin chiar acum din Brook Street.

— Cum asta?

— Noaptea trecută, după cum ți-am spus, fugise pe acoperiş în momentul când poliția înconjurase casa.

— Bine!

— Dar pentru că strada era plină de polițişti, n-a îndrăznit să coboare şi a rămas acolo până a doua zi.

— Şi când s-a făcut ziuă?

— Polițiştii erau tot în stradă. Deodată o fereastră s-a deschis la o mansardă, aproape de acoperiş.

— Ah!

— Şi prin fereastra aceea a apărut capul unui tâlhar bine cunoscut, care a ieşit de curând din „Cold-Bath field” şi care e numit Jack.

— Jack zis şi pasărea albastră, nu-i aşa?

— Tocmai aşa, Excelenţă.

— Ei bine?

— Jack i-a zis lui Bulton: „Vino repede! am găsit un mijloc de salvare!” Bulton îl crezu şi veni după el. Dar pe când cobora treptele, condus de Jack, mai multe uşi se deschiseră; poliţiştii se repeziră asupra lui şi-l legară.

— Aşadar, Jack l-a trădat?

— Da, Excelenţă.

— Dar pentru ce?

— Mai întâi pentru că „Metropolitain chief of justice” a făgăduit un premiu de o sută de guinee aceluia care-l va prinde.

— Ah! mizerabilul.

— Pe urmă, se pare că în timpul în care Bulton stătea pe acoperiş, tribunalul tâlharilor s-a întrunit într-o pivniţă şi l-a judecat.

— Da?

— L-a judecat şi l-a condamnat.

— Dar ce crimă făptuise?

— Într-un furt recent, şi-a înşelat tovarăşii, atribuindu-şi la împărţeală, o sumă mult mai mare decât aceea care i se cuvenea. Tribunalul, drept pedeapsă, a hotărât să fie dat pe mâna poliţiei. De aceea l-a trădat Pasărea albastră.

— Şi când s-a văzut înconjurat de poliţişti, Bulton nu s-a apărat?

— Ba a scos cuţitul şi a rănit grav doi poliţişti. De aceea cred că judecata sa va fi scurtă şi peste zece zile sau douăsprezece va fi spânzurat.

— Dar Suzanne?

— Suzanne nu poate fi ridicată acum, pentru că e foarte grav rănită. A pierdut mult sânge.

— Va muri?

— Medicul care o îngrijeşte declară că până peste o lună o va pune pe picioare. Poliţia a hotărât să o lase în camera ei, supravegheată de doi poliţişti.

— Şi după aceea va fi condusă la închisoare?

— Da, dacă vor voi şi tâlharii…

— Cum?

— Craven mi-a dat toate aceste amănunte, zise Shoking. Hoții care l-au condamnat pe Bulton se vor întruni din nou, pentru ca s-o judece şi pe Suzanne.

— Şi cum ea trăia cu Bulton, o vor condamna.

— Nu e însă aceasta părerea tuturor. Mulți spun că Suzanne nu era vinovată.

— Şi dacă cei cu opinia aceasta vor fi mai numeroşi?

— Atunci va fi salvată.

— Se vor împotrivi poliției?

— În Brook Street poliția nu face decât ceea ce vor tâlharii.

Un surâs flutură pe buzele Omului Gri; fața sa se lumină un moment, ca de o amintire îndepărtată.

— Bizar popor mai este şi poporul englez, murmură el.

Apoi adăugă:

— Dar John Colden?

— Nu l-am mai văzut, dar îmi închipui că trebuie să staționeze pe lângă postul polițienesc de la Kilburn Square, unde e închis sărmanul mititel.

— Ascultă-mă bine, zise atunci Omul Gri.

— Vorbeşte, Excelență.

— Poate că astăzi nu ne vom mai revedea, dar te rog să nu fii neliniştit. Aşteaptă aici până când va ieşi abatele cu irlandeza. Biata femeie e mai liniştită de când a aflat unde îi este copilul. Nu i-am spus însă că e rănit şi dânsa are acum toată încrederea în făgăduielile noastre.

— Vai! Numai de s-ar putea realiza făgăduielile acestea! zise Shoking plin de nelinişte.

Omul Gri înălță din umeri.

— Crezi oare că vom lăsa copilul în închisoare?

— Dar în ce mod îl vom scăpa?

Omul Gri surâse şi nu răspunse.

— Am eu o idee, zise Shoking.

— Ce idee?

— Am putea strânge vreo patruzeci sau cincizeci de persoane…

— Şi pe urmă?

— Am putea înconjura postul de poliție şi l-am lua cu asalt.

— Aşa ar fi, răspunse Omul Gri. Dar la o sută de paşi de secție este o cazarmă de infanterie şi am vărsa sânge în zadar.

Shoking îşi plecă capul.

— Când copilul va fi transportat la „moară”, îndrăznind…

— A! atunci ştiu eu ce să fac, răspunse Omul Gri.

Şi întinse mâna lui Shoking, adăugând:

— Veghează cu atenție asupra irlandezei.

— Da, Excelență, răspunse Shoking, care rămase de pază la poarta bisericii.

Omul Gri se depărtă. Se îndreptă pe jos spre Loho Square. Acolo era o piață de trăsuri.

Omul Gri se urcă într-una.

— Unde mergem? întrebă birjarul.

— În Pall-Mall, răspunse Omul Gri.

Şi pe când se urca în trăsură zise:

— Iată sunt patru zile de când n-am mai dat deloc pe acasă; ce va spune oare mistress Clara! demna mea proprietăreasă.

— După o jumătate de oră, trăsura se oprea în Pall-Mall, stradă aristocratică prin excelență; se oprea în fața uneia din acele case drăguțe, care sunt ultimul cuvânt al arhitecturii engleze.

Şi cum era foarte prost îmbrăcat, birjarul nu se putu opri de a nu-şi pune o întrebare.

— Ce-o fi căutând oare mujicul acesta într-un palat de lord?

Omul Gri stătu câteva clipe pe gânduri. Apoi scoase o cheie din buzunar, deschise uşa şi intră ca la el acasă, spre cea mai mare uimire a birjarului.

Capitolul XV

Omul Gri intră în casă şi uşa se închise în urma lui.

Trecu aproape o oră. Trecătorii sunt rari în Pall-Mall.

La Londra nimic nu-i mai pustiu ca o stradă aristocratică.

Cu toate acestea, după o oră de aşteptare, un om încă era la locul lui pe pragul unei case vecine. Această casă era a unui librar.

Acest librar, ca un bun creştin ce era, îşi închisese prăvălia, dar lăsase liberă o uşă, lângă care era un scaun unde el se aşeză şi începu să-şi citească Biblia.

Credinciosul librar nu era totuşi aşa de departe de lumea reală şi atât de cufundat în Biblia lui, ca să nu mai ştie ceea ce se petrecea în jurul lui. De altfel şi din fire era curios.

Un trecător oarecare îl distra, orice trăsură care trecea, orice uşă care se deschidea, îl făcea să ridice capul.

Când Omul Gri se oprise cu trăsura, librarul îşi puse Biblia de-o parte şi îl privi.

Ca şi birjarul se întrebă şi el ce putea să caute omul acela

aproape zdrențăros într-un palat de lord?

Această casă avea două porți, una mică şi una mare. Cea mică era pentru prieteni iar cea mare pentru trăsuri şi cai.

Peste o oră, poarta se deschise de către doi lachei în livrele roşii cusute cu fir de argint, având pantaloni scurți, ciorapi de mătase şi perucă pudrată.

Acest lucru făcu din nou pe librar să-şi închidă Biblia şi să ridice ochii.

Atunci văzu un cavaler elegant, îmbrăcat fără niciun cusur şi care încălecase un cal frumos irlandez.

În spatele lui, un grom[2] încăleca un cal poney din Scoția, un „hunter" sau cal de vânătoare, cum i se mai zice.

Librarul privi pe cavaler şi tresări.

— Pe Sfântul Gheorghe! murmură el, nu-mi vine să cred ceea ce văd… Este imposibil să fie acelaşi om, pe care l-am văzut adineauri intrând.

Cu toate acestea elegantul cavaler semăna aşa de mult cu săracul în haine cenuşii, care intrase mai înainte prin poarta cea mică, încât curiozitatea librarului nu cunoscu margini.

Lăsă cu totul de-o parte Biblia şi înaintă să vadă pe cavalerul care se îndrepta la pas, fiind urmat la o distanță respectuoasă de către micul grom.

— Asta este lucru dracului! îngână sărmanul librar. N-aş fi crezut asta niciodată într-un cartier ca al nostru.

În timpul acesta, cavalerul, care nu era altcineva decât Omul Gri, se îndepărtase binişor, nemaiputând fi recunoscut decât cu greu, aşa deghizat cum era.

El o ținu pe strada Pall-Mall până în strada Saint-James, apoi o luă pe aceasta din urmă şi merse până în strada Piccadilly şi de aici se duse la Hyde-Park. Să tot fi fost orele zece dimineața când ajunse.

Cu toate că era iarnă, cerul avea o culoare cenuşie şi printre nori străbăteau razele soarelui.

Omul Gri întâlni în cale o tânără miss călare. Ambii mergeau la trap şi în direcții opuse, el învârtind o biciuşcă, ea lăsând ca vântul să-i fluture voalul albastru.

Fu ca o descărcare electrică. Privirile lor se întâlniră şi se loviră ca două lame de săbii în lumina soarelui.

---

[2] Lacheu, valet (tânăr)

— Miss Ellen! zise Omul Gri.

— El! exclamă fiica lordului Palmure.

În spatele frumoasei miss Ellen, galopa un bătrân grom. Ea se întoarse repede spre el şi îi făcu un mic semn.

Bătrânul strânse calul în chingi şi se apropie, dar când ajunse lângă stăpâna lui, Omul Gri era departe. El trecuse pe lângă miss Ellen şi avu obrăznicia s-o salute.

— Paddy! zise miss Ellen, palidă şi tremurând de mânie, vezi pe acel gentilom?

— Da, miss.

Şi bătrânul grom întoarse calul şi o luă în galop după omul acela.

— Ei bine! îl vei urma…

Gromul se înclină.

Îl vei urmări toată ziua şi toată noaptea şi nu vei veni acasă până ce nu-mi vei aduce numele lui şi locul unde şade.

— Da, miss.

Şi bătrânul grom întoarse calul şi o luă în galop după omul acela.

Acesta se întoarse pe jumătate în şaua lui.

— E, hai! exclamă el… ştiu eu cu ce te-a însărcinat, dar niciodată nu vei izbuti.

Şi după ce zise aceste cuvinte, dădu pinteni calului.

În acelaşi timp el chemă gromul lui, care-şi alinie căluțul la calul Omului Gri.

Omul Gri desfăcu haina, scoase un mic portofel din buzunar, rupse din el o bucată de hârtie şi începu să scrie pe genunchi următoarele cuvinte:

„Miss Ellen, mi se pare că eşti curioasă să ştii cine sunt, de unde vin şi unde mă duc. Voi avea onoarea să ți-o spun eu însumi în noaptea viitoare.

Umilul dumitale servitor,

Necunoscutul”

Apoi îndoi hârtia pe care scrisese cuvintele de mai sus şi o dădu gromului, zicându-i:

— Porneşte în galop şi când o ajungi pe tânăra lady pe care am întâlnit-o, dă-i acest bilet.

— Ş-apoi unde voi găsi-o pe Excelența Voastră, stăpâne? întreabă micul grom.

— Nicăieri. Vei face câteva tururi şi te vei duce acasă.

Gromul porni în goană.

Cât despre gromul frumoasei miss Ellen, el lăsase calul la pas, cum se cuvine să facă un spion îndată ce văzu pe Omul Gri că se opreşte.

Omul Gri îşi continuă drumul în galopul calului.

Gromul Paddy făcu la fel.

Atunci Omul Gri făcu gluma să parcurgă una câte una toate aleile din Hyde-Park.

Paddy îl urma mereu.

Ajunseră astfel până la râul Serpentin.

— Va trebui să te opreşti aici şi să te întorci, gândi gromul.

Omul Gri alese un loc unde râul era foarte strâmt. Apoi, spre marea mirare a gromului, el trase calul de hăţuri şi-l împinse în apă; şi cum, şi calul şi cavalerul erau de cea mai bună rasă făcură un salt şi trecură râul.

Asta cu toate ordinele severe ale poliţiei de a nu se trece râul şi în ciuda gardienilor care-l păzeau prin împrejurimi.

Atunci Paddy nu stătu pe gânduri. Dădu pinteni calului său şi voi să imite pe Omul Gri.

Dar calul refuză să intre în apă.

Atunci începu o luptă între animal şi cavaler.

Omul triumfă şi calul intră în apă.

Nu putu însă să ajungă la celălalt mal şi căzu în mijlocul apei, în timp ce Paddy scoase un strigăt de mânie.

Omul Gri o pornise în galop pe celălalt mal, trecu prin grădina Kinsington, ieşi prin poarta Lancaster şi se pierdu în păienjenişul străzilor de lângă Exbridge Road.

Paddy se bălăcea încă în râu şi parlamenta cu doi gardieni, care voiau să-i facă proces de contravenţie.

— Acum, îşi zise Omul Gri, să mă duc la Kilburne să studiez terenul şi să văd dacă nu cumva aş putea să ridic copilul chiar azi.

Şi luă drumul spre Edgware Road.

Capitolul XVI

În Londra un post de poliţie corespunde aproape cu o secţie de la noi. Cu toate acestea este o singură deosebire, aceea că comisarul face şi pe judecătorul de poliţie, în acelaşi timp.

El are dreptul să pună în libertate pe prizonierul adus lui şi de

multe ori acesta din urmă vine asistat de un avocat…

Poliția din Kilburn avea ca şef – am spus-o mai înainte – un om brutal şi rău crescut, domnul Booth, dar care era un dibaci om al poliției.

Timp de zece ani de când era polițai, stârpise multe hoții în districtul lui şi adusese atâtea servicii, încât de multe ori poliția centrală îl lăudase.

Cu toate că orice post polițienesc din Londra ține de Scotland-Yard ele nu încetează nici un singur minut de a avea între ele o lungă corespondență, afară de aceea pe care o au cu centrul.

Domnul Booth era un om foarte religios.

Duminica nu lucra nimic ci şedea acasă şi citea Biblia şi nu şi-ar fi ieşit în ruptul capului din casă, cum făceau atâția alți englezi, care de-abia aşteptau duminica pentru a frecventa localurile de petreceri.

Se ştie însă că poliția oriunde ar fi nu doarme decât cu un ochi.

Tot aşa şi domnul Booth, care se închisese în această zi sfântă în cabinetul lui şi cerceta toate adresele care i se trimiseseră.

Domnul Booth era văduv şi se zicea că nu-şi plânsese soția deloc; cu toate acestea avea o fată pe care o adora.

Acest om brutal, care era veşnic cu înjurătura pe buze îşi îndulcea totdeauna gura, îşi îmblânzea ochii când fiica sa, Katt, intra în cabinetul său de lucru.

Katt avea şaisprezece ani şi era frumoasă ca o madonă; râdea aşa de drăgălaş, încât şi îngerii cerului ar fi fost geloşi pe râsul ei. Hoții aduşi în curtea poliției când o vedeau începeau să spere că vor fi puşi în libertate.

Domnul Booth care se întorsese de la biserică, lucra în linişte, când frumoasa Katt intră deodată pe uşă.

La zgomotul uşii care se deschise, domnul Booth zise cu un ton brutal:

— Cine mă întrerupe?

Dar când se întoarse şi văzu figura frumoasei lui Katt, fața i se descreți şi vocea i se îmblânzi.

— A! tu eşti, scumpa mea fiică? zise el.

— Da, tată.

— Ce doreşti, copila mea?

— Vai, tată, lucrezi şi duminica?

— Trebuie, scumpa mea. Am corespondență multă, întârziată.

— Ah!

— Trebuie să fac un raport asupra evenimentelor acestei nopți.

— Tocmai despre asta vreau să-ți vorbesc, tătucă.

— Ce este? zise domnul Booth.

— Nu cred ca-i să mă certi, tată, zise tânăra fată.

— Când te-am mai certat eu, fiica mea?

Şi domnul Booth o luă pe Katt pe genunchii săi şi o sărută.

— În dimineața aceasta, zise Katt, a venit doctorul…

— Ah! da, pentru dracul de copil.

— A avut nevoie de mine, ca să panseze rănile copilaşului şi l-am ajutat.

— Ei şi?

— Sunt sigură că e inocent, sărmanul micuț, zise Katt.

— Inocent!

— Da, tată! El ne-a povestit toată pățania, care e foarte mişcătoare.

Domnul Booth ridică din umeri, dar în loc să țipe la fiica lui, cum ar fi țipat în fața oricui, el continua să-şi citească adresele.

Deodată tresări şi-şi încruntă sprâncenele.

— Ce-i cu asta? zise el.

Katt nu mai îndrăzni să vorbească nimic de copil, de care, după cum se vede, se interesa mult de tot.

Domnul Booth i se adresă:

— Zici că micul pungaş v-a istorisit pățania lui întreagă?

— Da, iată.

— Ce v-a spus?

— Că o sosit la Londra numai de patru sau cinci zile.

— Bun!

— Că e irlandez şi că mama lui se numeşte Jenny.

— Apoi?

— Că a fost răpit de lângă mama sa şi închis într-o casă singuratică, de către două femei foarte rele.

— Mi-a spus şi mie toate lucrurile acestea încă de ieri.

— În sfârşit, zise Katt, a fugit din casa aceea cu speranța că-şi va regăsi mama; a început să alerge pe străzile Londrei şi a alergat până în momentul când a fost găsit de o femeie numită Suzanne, care l-a luat cu dânsa, făgăduindu-i că a doua zi îl va înapoia mamei sale.

— Iată un lucru de necrezut, zise domnul Booth, care ținea mereu în mână nota, ce-i atrăsese atenția.

— Ce este tată? întrebă miss Katt.

— Priveşte, o notă pe care mi-o trimite colegul meu de la

Marlborough. Citeşte-o, Katt, şi te vei convinge şi tu că e vorba de acelaşi copil.

Miss Katt luă nota şi citi:

— *„Astăzi dimineaţă, lordul Palmure, membru al camerei lorzilor, s-a prezentat înaintea noastră, magistrat de poliţie, şi ne-a făcut următoarea depoziţie:*

Un copil, de care se interesează foarte mult şi care răspunde la numele de Ralph, sosit din Irlanda, împreună cu mama sa, a fost furat de către două femei, despărţit de mama sa şi condus în Hampstead.

Copilul a reuşit să scape de sub supravegherea acestor femei şi a fugit.

Fără îndoială că după ce va fi rătăcit multă vreme pe străzile Londrei, va fi fost arestat şi condus la un post poliţienesc oarecare.

Lordul Palmure reclamă copilul acesta şi declară că se însărcinează cu creşterea lui. Mai făgăduieşte şi un premiu de o mie de lire aceluia care îl va aduce.”

— Oh! exclamă miss Katt, înapoind nota tatălui său, sunt sigură că despre acest copil e vorba.

— Aşa cred şi eu, Katt.

— Trebuie să ducem copilul nobilului lor, dragă tată.

— Iată un lucru imposibil, copila mea.

— Pentru ce?

— Pentru că copilul acesta a fost complicele unui furt şi va trebui ca lordul Palmure să vină să-l ceară mâine, la bara justiţiei.

— Fie, zise drăgălaşa fată, dar ar trebui să-l înştiinţezi.

— Ai dreptate, Katt, mă voi duce eu însumi să fac o vizită lordului Palmure.

În acelaşi timp, domnul Booth luă un indicator de pe biroul său, căută numele lordului Palmure şi află că înaltul membru al parlamentului locuia în Chester Street, Belgrave Square.

Comisarul îşi luă pălăria şi mănuşile.

— Voi sări într-o trăsură, drăguţa mea, şi peste o oră voi fi înapoi. Dacă vine cineva să facă vreo declaraţie, vei chema pe domnul secretar Toby; dar vei căuta tu însuţi notele, Katt, căci domnul Toby e cel mai mare dobitoc pe care l-am cunoscut vreodată.

Şi domnul Booth ieşi, zicându-şi:

— Un premiu de zece mii de lire!... Pe onoarea mea, suma aceasta reprezintă zece ani de muncă şi ar fi o zestre drăguţă

pentru Katt.

Nu trecuseră zece minute de la plecarea domnului Booth, când miss Katt, care se reîntorsese în vorbitor şi-şi reluase Biblia, auzi pasul unui cal în stradă.

Curioasă ca toate fetele, ridică puţin transperantul ferestrei lângă care era aşezată.

Un cavaler elegant, care nu era altul decât Omul Gri, descăleca la uşa comisarului şi aruncă un şiling unui ştrengar care-l urmase în goană pe jos, pentru a-i ţine calul.

Capitolul XVII

Înainte de a pătrunde în curtea comisariatului, împreună cu Omul Gri, să vedem de unde venea acesta.

Omul Gri mersese drept spre Kilburn Square.

Englezul nu se emoţionează lesne; dar, în schimb, emoţia odată venită, ţine mai multă vreme.

Evenimentul, care pusese în mişcare întreg scuarul în timpul nopţii trecute, făcea încă şi acum obiectul celor mai vii discuţii.

Era lume strânsă prin grădini, pe la ferestre, pe străzi. Şi toate acestea în dispreţul sfintei zile de duminică. Fiecare vorbea şi explica lucrul după modul său de a vedea şi gândi.

Domnul Thomas Elgin, pe care toată lumea îl cunoştea ca pe un cămătar de rând, nu era deloc obiectul compătimirii generale; ba chiar s-au găsit unii care să regrete că tâlharii nu avuseseră timp să forţeze caseta.

Mai mulţi vecini veniseră, nu din milă, ci din curiozitate lângă patul cămătarului.

Femeia care-l îngrijea şi care primise de la stăpânul ei cele mai severe ordine nu voi să primească pe nimeni.

Pe la amiază, mai erau încă vreo doisprezece oameni în faţa casei lui Thomas Elgin, pe care în zadar îi invitau poliţiştii să se retragă la casele lor.

Atunci sosi şi Omul Gri.

Înfăţişarea sa mândră, distincţia perfectă şi magnificul cal pe care-l încăleca arătară îndată mulţimii că aveau de-a face cu un membru considerabil al aristocraţiei.

El se apropie de un grup, în mijlocul căruia trona bătrânul librar, care pentru a zecea oară povestea cum auzise explozia.

Cu un aer protector, îi zise:

— Dragul meu, sunt excentric şi curios şi notez toate crimele care se făptuiesc în Londra…

Cuvântul „excentric” este totdeauna bine primit de poporul englez. Burghezul, comerciantul, lucrătorul sunt oameni care n-au nici mijloacele, nici timpul de a da dovezi de excentricitate; această bizarerie, această ciudățenie aparține numai lorzilor. Şi e respectată, admirată chiar, cum se admiră şi se respectă în Londra tot ce face aristocrația.

Abia pronunțase Omul Gri cuvântul excentric, şi fu înconjurat cu respect din toate părțile.

— Da, reluă el, am un album în care înscriu toate furturile, toate asasinatele şi nu dau înapoi din fața niciunei piedici, din fața niciunui sacrificiu, pentru a avea detaliile cele mai amănunțite şi cele mai exacte.

— Aveți o ocazie foarte frumoasă astăzi, îi spuse librarul, înclinându-se din nou.

În Paris sau la noi, de exemplu, nimeni n-ar da ascultare unui om care ar vorbi astfel; în Londra însă, se găsea că e lucru foarte natural ca un lord să facă colecție de crime, cum ar face bunăoară colecție de bibelouri sau de tablouri.

— Vedeți, continuă Omul Gri, aş dori să ştiu cum s-au petrecut lucrurile.

Şi scoțând din buzunar un carnet, se pregăti să ia note.

— Iată casa, zise librarul.

— Şi omul e mort?

— Nu, e numai rănit.

— Ce meserie are omul acesta.

— Bancher.

— Nu, dezminți o voce din mulțime, cămătar.

— Oh! foarte bine! zise Omul Gri, excentric! cămătar… Aş vrea să-l văd.

— Imposibil!

— Pentru ce? întrebă el, încruntând din sprâncene, ca şi când n-ar fi fost deprins să întâlnească în cale vreo rezistență.

— Servitoarea nu vrea să dea drumul nimănui în casă.

— Ah!

Omul Gri descălecă şi zece persoane îşi disputară onoarea de a-i ține calul.

Se apropie de uşă şi sună: Veni servitoarea.

— Spune stăpânului tău, zise el, că dau zece guinee numai pentru ca să-i văd casa.

Servitoarea rămase uimită de cifra aceasta, şi intră îndată în casă.

„Thomas Elgin, cugeta Omul Gri, nu e omul care să refuze zece guinee.”

Oamenii rămaşi în afara grilajului profitară de împrejurare pentru a angaja rămăşaguri. Unii spuneau că lordul va intra, alţii îşi puneau capul că nu va intra.

În sfârşit, se auziră, în acelaşi timp, murmure de bucurie şi de dezaprobare. Servitoarea deschise uşa şi se dădu la o parte pentru a lăsa liberă trecerea pretinsului lord excentric.

Domnul Thomas Elgin fusese culcat în prima încăpere din dreapta vestibulului.

Omul Gri intră şi repetă rănitului cauza care-l aducea în casa lui.

— Excentric şi colecţionar de crime deosebite, zise.

Timp în care puse o bancnotă de zece lire pe masă.

Furia domnului Thomas Elgin se mai liniştise acum la vederea banilor.

El se grăbi să dea Omului Gri detaliile pe care acesta le aştepta.

— Oh! aş vrea să văd micul tun! exclamă pretinsul excentric... Aş plăti bucuros zece lire mai mult.

Rana lui Thomas Elgin era uşoară, dar, chiar dacă ar fi fost aproape să-şi dea ultima suflare, tot şi-ar fi adunat toate puterile şi s-ar fi sculat.

Deci Thomas Elgin coborî din pat, luă o haină pe el şi zise pretinsului lord:

— Excelenţa Voastră poate să mă urmeze.

Domnul Thomas Elgin îi arătă coridorul încă plin de sânge, uşa şi camera în care avusese lor detunătura.

— Oh! foarte curios! foarte curios! zicea Omul Gri, care lua mereu note şi punea întrebări.

Domnul Thomas Elgin fu de o politeţe fără margini şi vorbi până şi de micul irlandez.

— Ah! zise Omul Gri şi unde este el acum?

— În închisoare!

— Unde anume?

— La comisariatul de poliţie din Kilburn.

— Aş vrea să-l văd şi eu; aş da cinci lire mai mult pentru asta.

— Domnul Booth vă va da permisiunea, dacă veţi avea recomandaţia mea.

— All right! zise Omul Gri.

Şi domnul Thomas Elgin scrise următoarele rânduri lui Booth:

„Scumpul meu domn,

Lordul Cornhill – acesta era numele pe care şi-l luase Omul Gri pentru împrejurarea aceasta – *mă roagă să-i dau un cuvânt de introducere pe lângă dumneata.*

E un gentilom desăvârşit şi foarte excentric, care lucrează la o colecţie din cele mai curioase; nu mă îndoiesc că-i vei satisface cererea.

Servitorul dumitale,

Thomas Elgin."

Omul Gri luă scrisoarea de recomandare, puse încă trei bilete de cinci lire pe masă, mulţumi domnului Thomas Elgin şi plecă.

Când voia să treacă grilajul, servitoarea parlamenta cu un om care voia numaidecât să-l vadă pe domnul Thomas Elgin.

— Vin pentru afaceri, spunea el.

— Domnul Thomas Elgin e bolnav.

— Spune-i că sunt străin şi că sosesc din America.

Omul Gri tresări şi-şi fixă privirea asupra necunoscutului.

— Vorbeşti limba franceză? îl întrebă el.

— Da, răspunse americanul.

Atunci Omul Gri îi făcu un semn anume.

Americanul făcu un pas înapoi şi răspunse tot printr-un semn.

— Bine, zise Omul Gri, dumneata eşti unul dintre aceia pe care-i căutăm şi eu sunt unul dintre aceia pe care-i cauţi dumneata. Nu mai este nevoie să intri în casa aceasta; urmează-mă la distanţă.

Şi Omul Gri, care, cu câteva cuvinte, distrusese una din combinaţiile machiavelice în care era amestecat şi domnul Thomas Elgin, se duse să-şi ia calul, pe care-l ţinea bătrânul librar.

Capitolul XVIII

Peste câteva momente Omul Gri era în curtea comisariatului.

Omul prost îmbrăcat, care nu era altul decât unul dintre cei patru care aveau întâlnire la Saint-Gilles, pentru ziua de 27 octombrie se conformă. El spusese servitoarei domnului Thomas Elgin că va veni altădată şi plecase. Mergea după Omul Gri, păstrând mereu distanţa.

Spuneam, deci, că frumoasa miss Katt Booth dăduse într-o parte perdeaua şi privea în stradă.

Eleganta înfăţişare a vizitatorului produsese asupra tinerei fete o impresie aşa de puternică, încât, în loc să-l cheme pe Toby, se duse să deschidă ea însăşi.

— Bună ziua, copila mea, zise Omul Gri. Dar mi se pare că m-am înşelat. Îmi vor fi arătat rău drumul.

— Ce căutaţi, milord? întrebă miss Katt.

— Curtea poliţiei din Kilburn.

— Aici este.

Omul Gri intră.

— Aş dori să vorbesc cu domnul Booth, adăugă vizitatorul.

— E tatăl meu.

— Într-adevăr! Atunci domnul Booth trebuie să fie tare mândru de o fată aşa de drăguţă ca dumneata.

Katt se înroşi în albul ochilor şi nu se putu opri a arăta că şi pentru ea vizitatorul era fermecător.

Omul Gri urmă:

— Am o scrisoare pentru domnul Booth…

— Ah!

— De la domnul Thomas Elgin.

— Acela care era să fie asasinat noaptea trecută?

— Chiar el.

Katt îl conduse în biroul particular al domnului Booth.

Acolo, Omul Gri începu din nou să se explice:

— Sunt un lord excentric, zise el; colecţionez crime şi am un album pentru care lordul cancelar mi-ar plăti douăzeci şi cinci de mii de lire, dacă aş vrea să-l vând.

— Dar tatăl meu lipseşte, zise miss Katt.

— Ah! murmură Omul Gri, vizibil contrariat.

— Cu toate acestea, reluă tânăra fată, eu am dezlegarea de a deschide scrisorile sale.

Omul excentric întinse scrisoarea de recomandaţie a domnului Thomas Elgin.

Miss Katt o citi.

Apoi, ca şi cum ar fi avut nevoie să se sfătuiască cu cineva, zise:

— Mă duc să-l chem pe Toby.

— Cine-i acest Toby?

— Secretarul tatălui meu.

Ea pofti pe gentilom să ia loc şi ieşind în coridor strigă:

— Toby! coboară puţin din birou; am nevoie de dumneata.

Apoi, întorcându-se spre necunoscut, zise:

— Ah! milord, dacă ai şti cât de interesant şi de drăguț e copilaşul acela!

— Da?

— Şi e frumos ca un înger!

— Ah!

— Domnul Thomas Elgin poate să spună ce pofteşte. Copilul acesta nu e tâlhar.

— Aşadar copilul ți-a spus povestea lui.

— Da, milord. E o poveste foarte emoționantă.

— Vreau să iau şi eu note, zise Omul Gri, scoțându-şi din nou carnetul.

Miss Katt nu aşteptă să fie rugată de doua ori; ea povesti Omului Gri tot ce ştia.

Şi Omul Gri se pierdea mereu în exclamații.

— Oh! foarte curios! zicea el; foarte curios!

— Dar, continuă miss Katt, nu ți-am spus încă totul şi mi se pare că sărmanul mititel va fi salvat mâine.

— Salvat!

Şi Omul Gri tresări.

— Da, zise miss Katt.

— De către cine?

— De către un nobil lord ca şi dumneata, care-l caută.

Omul Gri simți că inima îi bate cu putere; dar fața sa rămase nepăsătoare.

— Şi cine e lordul acela? întrebă.

— Lordul Palmure, zise miss Katt.

Omul Gri nici nu clipi.

Miss Katt îi vorbi despre nota primită de tatăl ei şi-i mai spuse că domnul Booth se grăbise să se ducă la lordul Palmure.

Când sfârşise de dat toate aceste detalii Omului Gri, apăru în sfârşit şi Toby.

Domnul Booth numindu-l pe acesta imbecil, nu fusese exagerat deloc.

Era un tânăr înalt, cu părul blond, cu ochii rotunzi, cu râsul tâmp.

— Toby, îi zise miss Katt, la dumneata sunt cheile de la închisoare.

— Desigur, la mine.

Şi arătă o legătură de chei pa care o avea la cingătoare.

— Îți prezint pe lordul Cornhill, zise miss Katt.

Toby se înclină.

— Un lord excentric.

— Şi bogat, adăugă Omul Gri.

— Care face o colecție de crime, urmă drăguța Katt.

Aceasta n-avea decât să se uite puțin mai lung în ochii lui Toby, pentru ca acesta să se înroşească ca un rac. Toby era înamorat de Katt, şi drăcoaica de fată îşi bătea joc de el de dimineață până seara.

— Ei bine, zise secretarul, ce doreşte milord?

— Ar vrea să vadă pe micul irlandez.

— Este cu neputință! zise Toby.

— Pentru ce?

— Pentru că domnul Booth…

— Domnul Booth este tatăl meu…

— Ştiu şi eu asta…

— Ei bine, eu îți spun să deschizi uşile şi să conduci pe domnul lord la micul irlandez.

Toby se mai împotrivi puțin, dar sub privirea de foc a frumoasei fete n-avu ce face şi cedă.

Poarta de fier deschizându-se, pretinsul lord Cornhill se găsi pe pragul unei scări întortocheate.

— Asta-i, zise el. Curioasă afacere!

Şi făcu o nouă însemnare.

Miss Katt nu putu să-şi astâmpere râsul, aşa de original i se părea nobilul lord.

Ea trecu cea dintâi cu o lumânare în mână şi după vreo treizeci de trepte se opri.

Omul Gri se văzu atunci într-un fel de coridor subteran, care semăna cu o pivniță boierească. Aici el văzu o altă uşă, tot de fier, despre a cărei soliditate nu te puteai îndoi nicio clipă.

— Aici este, zise ea.

— Sărmanul copil, s-au luat pentru el precauții ca pentru un condamnat la moarte.

Miss Katt deschise uşa. Laolaltă cu zgomotul lacătelor şi al fiarelor uşii, un geamăt, răzbi dinăuntru.

Atunci Omul Gri avu o tresărire şi inima începu să-i bată cu putere. Peste puțin timp avea să vadă în fine, pe acel copil, pe care-l căuta cu atâta foc, acel copil în mâinile căruia Irlanda întreagă urma să-şi pună destinele sale şi pe care el nu-l văzuse niciodată.

Miss Katt intră cea dintâi şi zise:

— Micul meu Ralph, nu-ți fie frică… Eu sunt.

Omul Gri uitase pentru un moment rolul lui de lord excentric. Era palid şi o sudoare abundentă îi stăruia pe frunte.

Ralph era culcat pe o grămăjoară de paie; şi printre hainele lui rupte se zărea cămaşa plină de sânge.

Când lumina pătrunse în temniță, micul irlandez se ridică puțin şi o privi pe miss Katt.

Tânăra fată fusese bună cu el în dimineața venirii doctorului, şi copiii au de multe ori o recunoştință fără margini.

— A! tu eşti? zise el.

— Da, copilul meu, răspunse miss Katt. Tot mai eşti suferind?

— Mai puțin, răspunse el cu o voce dulce şi tristă.

— Ți-e sete încă?

— Da, miss.

Omul Gri se ținea de-o parte şi lacrimi mari îi curgeau pe obraji.

— Oh! zise micul irlandez eşti foarte bună miss. Dar de ce nu vrei să mă laşi să ies, ca să-mi caut mama?

Atunci Omul Gri făcu un pas şi intră în cercul de lumină pe care-l arunca lampa din mâna lui miss Katt. Copilul avu un gest de frică, dar nu-l podidi plânsul.

— Miss Katt, zise Omul Gri, vrei să-i vorbesc în limba țării lui?

— Dar, zise miss Katt, surâzând, limba irlandezilor este la fel cu aceea a englezilor.

— Oamenii din popor au un dialect care e numai al lor.

— Ah!

— Vei vedea…

Şi deodată, acest om, care ştia totul şi vorbea în toate limbile, începu să se exprime într-un dialect care era acela al pescarilor de pe coastele Irlandei.

La primele cuvinte copilul țipă.

Limba maternă vibra deodată în urechile lui, ca şi cum patria îndepărtată ar fi venit până la el.

— Ralph, zicea Omul Gri, sunt un amic al mamei tale.

Copilul scoase din nou un țipăt.

— Un amic al sărmanei tale mame, Jenny, care te-a plâns şi te-a căutat atât şi căreia eu te voi înapoia.

De trei zile, bietul copil îndurase multe, o mulțime de inşi îi promiseseră că-i vor înapoia mama şi toți aceştia nu făcuseră decât să-l înşele.

Cu toate acestea, la privirile calde şi serioase în acelaşi timp ale acestui necunoscut care-i vorbea, copilul se simți cuprins de

bucurie şi căpătă o încredere mare în acesta.

— Oh! zise el, sunt sigur că dumneata nu mă vei înşela, simt lucrul acesta.

Apoi, în acelaşi dialect pe care miss Katt nu-l înțelegea şi în care răspundea şi copilul, în acelaşi dialect, zic, Omul Gri îi povesti de mama lui, de țara lui, de căscioara lor de pe țărmul mării şi de bunul Shoking, care-l dusese pe umerii săi la sosirea lui în Londra.

Ralph îl asculta, fiind cufundat într-un adevărat extaz.

— Ascultă, îi zise Omul Gri, trebuie să ai curaj.

Copilul îl privi.

— Mâine te vor judeca, fiindcă oricum, ai fost complicele Suzannei şi al lui Bulton.

— Vai! domnule, zise Ralph, întinzând mâinile, vă jur că nu ştiam ceea ce au să-mi facă, dacă nu-mi spuneai.

— Şi să mai ştii, zise Omul Gri, că judecătorii nu te vor crede.

Copilul avu un acces de disperare:

— Vai! Doamne! zise el, nu cumva mă vor lăsa în închisoare?

— Nu, te vor duce în altă închisoare.

— Şi biata mea mamă?

— Când vei fi în cealaltă temniță, te voi scăpa.

— Dumneata?

— Da, priveşte-mă bine.

Copilul îl privi şi zise:

— Te cred, domnule.

— Prin urmare, copilul meu, sfârşi Omul Gri, ai răbdare până mâine.

— Aşadar nu voi vedea pe sărmana mea mamă?

— Ba da, zise Omul Gri.

— Când?

— Mâine.

— Mi-o făgăduieşti, domnule?

— Ți-o jur.

Atunci Omul Gri se întoarse spre miss Katt.

— Nu vreau să abuzez de bunătatea dumneavoastră, miss, zise el.

— Oh! milord.

Apoi, miss Katt adăugă cu o curiozitate plină de naivitate:

— Dar ce i-ați spus? Pare foarte mulțumit că v-a văzut.

— I-am spus că mâine un nobil lord va veni să-l reclame justiției.

— Ah!

— Şi că va fi înapoiat mamei sale.

Şi Omul Gri mai zise lui Ralph:

— Ascultă bine ce-ți spun copilul meu. Dacă vrei să-ți revezi mama, nu trebuie să repeți nimănui ceea ce ți-am spus eu; nici chiar acestei frumoase miss.

Copilul surâse.

— Nu voi spune nimănui, zise el şi se culcă din nou, resemnat, hotărât să îndure totul cu răbdare până la sfârşit.

Atunci miss Katt ieşi din încăpere şi Omul Gri o urmă.

Ajunşi sus, pretinsul lord Cornhill continuă să noteze mai departe nevrând să uite nimic.

— Ah! iată-vă, în fine, zise Toby, văzându-i. Domnul fie lăudat!

— Aşadar, credeai că ne-am pierdut? întrebă miss Katt râzând.

— Nu, dar îmi era teamă să nu se întoarcă domnul Booth.

— Da.

— Şi dacă vrei să mă asculți pe mine, domnişoară, mai bine ar fi să nu spunem nimic domnului Booth.

— Fie, zise miss Katt.

. . . . . .

Câteva momente după aceasta, Omul Gri încălecă şi zise:

— În fine, lupta este angajată!... Acum să vă vedem, miss Ellen şi lord Palmure.

Şi dând pinteni calului ajunse pe american, care-l aştepta în colțul unei străzi, aşezat pe o bancă.

Capitolul XIX

Să ne întoarcem acum la Brook Street.

E noapte, târziu, şi o ceață deasă, acoperă Londra.

Brookul nu cunoaşte forfota, sau, cel puțin, aşa s-ar părea la prima vedere.

Brook Street e zgomotos la orele opt, vara şi pe la orele şase seara.

Acestea sunt momentele când pungaşii se adună, se înțeleg repede între ei şi se răspândesc apoi în întreg oraşul.

Până dimineața, această stradă, cu curțile ei infecte, în care poliția nu poate intra decât cu forța, îți face impresia unei adevărate necropole. Abia dacă mai zăreşti, ici-colo, câte o femeie

care-şi alăptează copilul, sau vreun băiat care plânge în preajma unei uşi de dorul părinților săi închişi.

În seara aceasta însă, Brook Street-ul avea o înfățişare deosebită. Câteva case erau luminate şi umbre tăcute străbăteau ceața nopții…

Când aceste umbre treceau prin fața casei lui Bulton, se vedeau alte umbre ridicându-se către fereastră şi se auzeau voci care ziceau:

— Aici s-a întâmplat!

Într-adevăr acolo era culcată Suzanne, rănită şi în agonie, sub paza strânsă a unui polițist.

Banditul parizian nu se dă înapoi din fața niciunei situații; tot aşa şi pungaşii americani sunt gata în orice moment, să pună mâna pe cuțit. Cel englez, însă este mai puțin pornit. De o mie de ori sigur de dibăcia şi curajul său, el angajează cu polițiştii o luptă de ingeniozitate.

Iar dacă e prins, se supune şi nu mai încearcă să angajeze o luptă zadarnică. El ştie bine că va înfunda ocna; dar în acelaşi timp se gândeşte şi la spânzurătoare. Singurul lucru de care se teme un englez este pedeapsa cu moartea.

Toate acestea explică faptul că o jumătate de duzină de pungaşi putuseră să se instaleze în fața casei lui Bulton, în mijlocul Brook Street-ului, fără a se sinchisi de ceva.

În capătul Brook Street-ului, pe partea stângă, se află o curte mică, tristă, pustie, în care se înalța o căsuță veche de o sută de ani. Această casă este un monument; este o pagodă a Brook Street-ului, templul acestui bizar cartier. E locuința lui Jack Spintecătorul, mort pe câmpul de onoare, adică pe eşafod, cu mai bine de un secol în urmă.

Tâlharii l-au păstrat neatins.

Ei şi-l arată cu respect şi transmit din generație în generație legenda criminalului.

Când se naşte vreun copil în Brook Street, tatăl său îl duce cu mare pompă în fața acestui monument şi-i zice:

— De-ai semăna în viața ta cu Jack Spintecătorul!

Acesta este botezul copilului, viitorul hoț.

În acea noapte, spre casa aceea se îndreptau cu pas hotărât mai mulți oameni.

Umbrele acestea ajungeau în fața porții, loveau într-un anumit mod de trei ori; poarta se deschidea şi se închidea îndată în urma lor.

Ceața engleză dă tuturor lucrurilor o formă aproape fantastică.

S-ar fi putut crede de aceea că nu erau oameni cei care mergeau pe stradă, ci fantome: fantomele tovarăşilor lui Jack Spintecătorul, care se adunau în casa lui pentru a-i aduce ovații.

Întunericul străzii, tăcerea care domnea de jur-împrejur completau această iluzie.

Odată intrați în casă, ridicau un oblon şi dispăreau într-o subterană.

Era o pivniță care constituia sediul curții de justiție a tâlharilor…

Oamenii aceştia, care trăiesc în afara legilor societății, au fost obligați să-şi facă o legislație particulară. Tâlharii îşi au codul lor, judecătorii şi călăii lor.

Acela care e dovedit vinovat de trădare, e condamnat şi dacă e condamnat la moarte, e gâtuit într-o seară în casa sa sau aruncat în Tamisa.

Oamenii care se întruneau în seara aceea în casa lui Jack Spintecătorul, veneau pentru a o judeca pe Suzanne.

— Suntem toți? întrebă unul dintre ei, un bătrân, care părea să fie şeful.

— Da, răspunse o voce din fundul pivniței.

— Suntem doisprezece?

— Da.

— Unde este procurorul?

— Eu sunt, răspunse cel care nu era altul decât cunoştința noastră Jack, zis şi Pasărea albastră.

— Dar apărătorul?

— Iată-mă.

Acesta era Craven, amicul lui Bulton şi al Suzannei.

— Atunci, zise şeful, să începem.

Şi îşi puse pălăria pe cap, întocmai ca un judecător care pronunță cuvintele sacramentale: „Curtea intră în deliberare”.

Judecătorii luară loc pe bănci.

— Aveți cuvântul, zise şeful, adresându-se procurorului.

Atunci Jack începu un fel de rechizitoriu, împotriva Suzannei. În ochii săi Suzanne era vinovată.

Ea trăise împreună cu Bulton, fusese tovarăşa câştigului său şi-l ajutase să sustragă în mod fraudulos o parte din pradă.

Bulton fusese dat pe mâna poliției; Jack nu vedea pentru ce nu s-ar fi făcut acelaşi lucru şi cu Suzanne.

El termină conchizând că, de vreme ce Suzanne era în mâinile

justiției, trebuie să fie părăsită. După aceea, şeful dădu cuvântul lui Craven.

Craven demonstră că Suzanne nu era deloc vinovată, că, cu toate că era tovarăşa devotată a lui Bulton, ea nu-i cunoscuse niciodată secretele.

El mai arătă că ea nu cunoscuse trădarea lui Bulton.

Concluziile lui Craven fură diametral opuse acelora ale lui Jack.

Craven cerea ca Suzanne să fie salvată.

Prezidentul rezumă dezbaterile şi puse afacerea la vot.

Judecătorii o achitară pe Suzanne.

Şi, de vreme ce Suzanne nu era vinovată, trebuiau s-o ajute.

Prin urmare, trebuia smulsă din ghearele justiției.

Atunci prezidentul puse în deliberare mijloacele de salvare.

În acelaşi moment, afară se auzi un zgomot, care provocă oarecare tulburare.

Nimeni nu mai era aşteptat şi, cu toate acestea, uşa casei fusese deschisă şi închisă.

După aceea se auziră paşi pe trepte şi un om apăru în pragul pivniței.

Tâlharii scoaseră un strigăt de uimire.

Cu toții îşi apucară armele.

Dar Jack strigă:

— Eu îl cunosc pe domnul. Nu vă fie teamă, căci este un prieten.

— Fără îndoială, răspunse noul venit.

Şi fără nicio teamă, calm, surâzător, înaintă prin mijlocul tâlharilor.

Noul venit era Omul Gri.

Capitolul XX

Omul Gri îmbrăcase din nou costumul pe care obişnuiții tavernei Brandy îl cunoşteau aşa de bine.

Jack era singurul dintre tâlhari care îl cunoştea.

Cu toate că pierduse cauza în afacerea Suzanne, Jack se bucura de o mare considerație printre tâlhari; şi din momentul în care Jack declarase că Omul Gri era prietenul lor, acesta putea înainta surâzător, fără nicio teamă, plimbându-şi jur-împrejur privirea sa dominatoare.

Tâlharii se priveau şi păreau că se întreabă ce caută omul acela

în mijlocul lor.

Ca toți pungaşii din lume, pungaşii din Londra îşi au şi ei limbajul lor particular.

Omul Gri începu să le vorbească în acest limbaj, pe care ar fi aproape cu neputință să-l traducem în limba românească sau în oricare altă limbă.

Din momentul acela încrederea tâlharilor era pe deplin câştigată.

El veni spre Jack şi îi strânse mâna; Jack devenise, prin urmare, amicul său pe viață şi pe moarte.

— Amicii mei, zise Omul Gri, am practicat şi eu meseria voastră cândva şi nu m-am lăsat de ea, decât pentru că meseria cu care am schimbat-o este mult mai rentabilă.

Un murmur se ridică din mijlocul acelor oameni, un murmur care arăta neîncrederea lor.

Ce meserie putea să fie oare mai rentabilă ca meseria de pungaş?

Omul Gri continuă:

— Ați judecat-o pe Suzanne. Nu e aşa?

— Da, răspunse prezidentul.

— Şi acum vă gândiți în ce mod s-o salvați?

— Fără îndoială.

Craven îl privi cu multă nelinişte.

— Poate că dumneata ai voi să te opui? întrebă el.

— Câtuşi de puțin, răspunse Omul Gri. Eu o iubesc mult pe Suzanne şi am venit aici pentru ea.

— Ah! exclamară bandiții.

Omul Gri se adresă preşedintelui:

— În ce mod socoteşti dumneata că poate fi salvată? întrebă el.

— Mi se pare, răspunse acesta, că lucrul nu e tocmai greu. Polițiştii care execută paza nu sunt decât şase sau cel mult opt…

— Bine!

— Pe la miezul nopții ne vom aduna.

— Foarte bine.

— Vom intra în casă şi de bunăvoie sau de nevoie, vom ridica-o pe Suzanne.

— Acesta este planul dumneavoastră?

— Da.

— Ei bine, amicii mei, cred că planul acesta nu e cel mai bun.

— Pentru ce?

— Pentru că nu sunt sorți de izbândă.

— Oh! oh!

— Vă voi spune îndată cauza, continuă Omul Gri. Poliția se ocupă foarte puțin de pungaşi, dar în schimb se ocupă foarte mult de cei care complotează contra Angliei, de cei care vor eliberarea Irlandei.

La auzul acestor cuvinte pungaşii tresăriră.

Omul Gri continuă:

— Suzanne este irlandeză.

— O ştiu.

— Poliția bănuieşte că ea ar avea relații cu răzvrătiții şi un magistrat din Londra va veni să-i ia un interogatoriu special.

— Când?

— Mâine dimineață.

— Dar, observă Jack, Suzanne nu poate fi transportată.

— De aceea va veni şi magistratul aici.

— Va veni în Brook Street?

— Da.

— Nostim lucru va mai fi şi acesta: un magistrat în Brook Street!

Şi tâlharii începură să râdă.

— Prin urmare, continuă Omul Gri, s-au luat măsuri ceva mai serioase pentru astă seară. Prin împrejurimi staționează mai bine de două sute de polițişti deghizați: la cel mai mic zgomot, îi veți vedea năvălind asupra voastră şi Suzanne nu va putea fi eliberată.

Tâlharii se priviră cu nelinişte.

— De aceea, continuă Omul Gri, vă sfătuiesc să aşteptați până mâine.

— Dar, zise Craven, mâine va fi absolut acelaşi lucru.

— Te înşeli…

— Suzanne n-are idee despre ceea ce plănuiesc amicii Irlandei. După ce magistratul îi va fi luat interogatoriul, se va convinge că Suzanne nu este decât o simplă tâlhăriță şi atunci luxul acesta de precauțiuni va fi desființat.

— Dacă lucrurile stau aşa cum spui dumneata, urmă Jack, sunt şi eu de aceeaşi părere: să aşteptăm până mâine.

— Lucru acesta tocmai îl voiam şi eu…

— Dar, zise preşedintele, de ce ai venit aici?

— Pentru a vă preveni.

— Ce interes ți-am putut deştepta noi?

— Am venit aici pentru că Suzanne are un frate care se numeşte John Colden.

— Bine! murmură Craven:

— Şi fratele acesta este unul dintre amicii Irlandei.

— O ştiu şi pe asta.

— Şi toți amicii Irlandei sunt prieteni între ei şi-şi datorează ajutor şi sprijin.

— Atunci… dumneata eşti?

— Tăcere! zise Omul Gri. Acum sunteți preveniți şi amintiți-vă de proverbul: „Cine are urechi de auzit, să audă”.

Şi făcu un pas spre uşă. Apoi se întoarse spre Jack:

— Tu mă cunoşti, nu este aşa?

— Da, răspunse Pasăre Albastră.

— Ai încredere în mine?

— Aş merge cu dumneata până la capătul lumii.

— Nu-ți cer un sacrificiu aşa de mare, zise Omul Gri. Vreau numai să mă conduci până la casa Suzannei.

— Dar acolo e postată poliția.

— O ştiu.

— Şi poliția nu te va lăsa să intri.

Omul Gri avu un surâs.

— Vei vedea, zise el, că eu pot intra oriunde.

— Atunci, să mergem, zise Jack.

Şi porni în urma Omului Gri, care îşi luă rămas bun de la tâlhari cu un gest amical.

Când fură în stradă, Jack îl bătu pe umăr.

— Nu ştiu, zise el, dacă e mai bine să fie cineva conspirator decât tâlhar, dar îți declar că dacă ai vrea să vii printre noi, ai fi ales îndată şef.

— Mă voi gândi şi la asta, zise Omul Gri, care avea întotdeauna ca normă de comportament să nu rănească pe nimeni.

După ce făcură câțiva paşi prin Brook Street, Jack îi arătă o casă:

— Acolo este, zise el.

— Mulțumesc şi bună seara.

— Nu mai ai nevoie de mine?

— Nu.

Şi strângând mâna lui Jack se despărți de acesta.

Apoi se îndreptă spre casa în fața căreia un polițist stătea de veghe.

Polițistul îl opri cu un gest.

Dar Omul Gri făcu un semn pe care Jack îl observă de la distanță, dar nu-l înțelese.

În fața acestui semn, polițistul se înclină şi-l lăsă să treacă.

Omul Gri urcă treptele zicându-şi:

— Şi când mă gândesc că sărmana Anglie se crede regina lumii! Ea nu ştie, sărmana, că în toate părțile există conspiratori!

Capitolul XXI

Haina cenuşie a eroului nostru era destul de largă pentru ca să poată cuprinde sub ea şi alte haine.

În timpul drumului, Omul Gri îşi scoase această haină şi şi-o puse pe braț, ca şi cum ar fi fost un pardesiu. Astfel rămase îmbrăcat într-un costum negru cu cravata albă. El scoase din buzunar un mic baston de magistrat onorific.

Instituția aceasta de magistrat onorific este curat englezească.

Într-o țară unde lumea are cel mai mare respect pentru legi, oamenii supuşi cred că e o datorie şi o onoare să vină în ajutorul autorităților amenințate.

Funcția de magistrat onorific a ambiționat multă lume.

Se întâmplă o bătaie, un scandal; polițiştii sunt prea puțini numeroşi pentru a restabili ordinea. Deodată, se văd ieşind din mulțime unul sau mai mulți oameni, foarte bine îmbrăcați, foarte bine crescuți, aparținând înaltei clase a societății, care scot câte un mic baston din buzunar şi astfel vin în ajutorul polițiştilor. Aceştia sunt magistrații onorifici.

Omul Gri, care locuia la Pall-Mall şi părea că duce două feluri de viață, una misterioasă şi cealaltă la lumina zilei, Omul Gri ziceam, era unul dintre acei magistrați onorifici.

El ajunse deci la uşa Suzannei şi se văzu în prezența a doi polițişti, cărora le arătă bastonul său.

Aceştia se înclinară şi-l lăsară să treacă.

Atunci, omul acela, care era destul să apară pentru ca să fie stăpân, intră în cameră şi făcu semn unui alt polițist, care ieşi, lăsându-l singur cu Suzanne. Se înțelege că toți aceştia îl luară un înalt funcționar al poliției, însărcinat cu luarea interogatoriului Suzannei.

Aceasta crezu şi ea acelaşi lucru, căci îşi ridică şi-şi fixă ochii săi palizi asupra lui.

Omul Gri se apropie de pat şi vorbi:

— Suzanne. Vin aici din partea fratelui dumitale.

Ea tresări şi-l privi cu atenție.

— Îl cunoşti pe John? întrebă ea.

— E amicul meu.

Poliția – se ştie – întrebuințează adeseori şiretlicuri pentru a smulge prizonierilor mărturisiri. De aceea Suzanne făcu la început un gest de neîncredere.

Omul Gri surâse:

— Eu sunt amicul fratelui dumitale, repetă el, şi-ți voi dovedi-o îndată.

Şi începu să-i vorbească în dialectul de pe coastele irlandeze pe care englezii nu-l înțeleg.

El îi povesti asemenea lucruri despre țara şi copilăria sa, încât Suzanne văzu îndată că numai John Colden putuse să-i dea nişte amănunte aşa de exacte.

— Oh! te cred, zise Suzanne; ce vrei de la mine? Vorbeşte.

— În ciuda vieții dumitale aventuroase şi fatale, Suzanne, reluă cu gravitate Omul Gri, nu se poate să-ți fi uitat patria.

— S-o uit! exclamă Suzanne… Dar mi-aş da viața pentru dânsa!

— Fratele dumitale cugetă la fel…

— Oh! o ştiu, murmură femeia; el este în asociație.

— E adevărat.

— Dar dumneata?…

Şi îl privi scrutător.

— Eu, zise el, sunt unul dintre şefii asociației şi dacă am venit la dumneata asta înseamnă că Irlanda aşteaptă mult de la dumneata.

— Vai! exclamă ea, ce pot face eu, eu o tâlhăriță şi femeie pierdută! Eu, care în curând voi fi condamnată la exil pe viață!…

— Te înşeli, Suzanne; dumneata nu vei fi condamnată.

— Dumnezeule! murmură biata femeie.

— Nu vei fi condamnată pentru că fiii Irlandei au hotărât să te salveze.

— Eu? eu? întrebă ea.

— Nu eşti dumneata sora lui Colden?

— E adevărat. Dar John?

— John şi frații săi te vor salva, dacă vei aduce Irlandei serviciul pe care îl aşteaptă de la dumneata.

— Sunt gata… Vorbeşte!…

— Te-ai dus împreună cu un copil în casa în care ai fost rănită.

Suzanne îşi acoperi obrajii cu mâinile.

— Sărmanul copil! E mort, poate. Ah! asta numai Bulton mi-a făcut-o…

— Copilul nu este mort…

— Adevărat?

— Dar e prizonier şi mâine ţi se va lua un interogatoriu în privinţa lui.

— Oh! zise Suzanne. Voi spune adevărul… Nu te teme, îl voi spune… Copilul e nevinovat… Noi l-am înşelat… l-am minţit…

— Tocmai lucrurile acestea nu va trebui să le spui…

— Cum?

Şi-l privi uimită.

— Ascultă-mă bine, reluă Omul Gri.

Şi aplecându-se asupra ei, îi vorbi multă vreme la ureche.

Ce-i spuse oare?

Mister.

După ce sfârşi de vorbit, ea îi zise:

— Te înţeleg acum şi te voi asculta…

— Mi-o juri?

— Jur pe credinţa mea de irlandeză!

— Te cred, zise Omul Gri, sculându-se. Adio Suzanne, sau mai bine zis, la revedere, căci ne vom revedea.

— Adevărat? zise ea, voi fi salvată?

— Irlanda veghează asupra acelora care lucrează pentru ea, răspunse Omul Gri cu gravitate. Răbdare şi curaj!… Aceasta e deviza noastră şi aceasta să fie şi deviza dumitale.

Şi după ce chemă pe poliţişti înăuntru, plecă.

Pe trepte îşi îmbrăcă din nou haina sa cenuşie.

Apoi, când ajunse în stradă, începu să meargă repede, coborî aproape în fugă Brook Street-ul şi ajunse în Holborne.

Aici îl aştepta o trăsură.

— Unde mergem? întrebă birjarul.

— În Hay-Market, răspunse Omul Gri.

Trăsura porni şi câteva momente după aceea se opri în colţul străzilor Hay-Market şi Piccadilly.

Acolo, un om îl aştepta lângă taraba unei negustorese de băuturi spirtoase.

Omul acesta se sculă şi se apropie de trăsură.

Era Shoking.

— Unde este abatele Samuel? îl întrebă Omul Gri.

— Acasă.

— Dar irlandeza?

— E cu preotul.

— Şi americanul?

— E tot cu dânşii.

— Bine. Du-te la abatele Samuel şi spune-i că vom ține consiliu la orele 2 noaptea.

— În privința copilului, nu-i aşa?

— Da, răspunse Omul Gri.

— Oh! zise Shoking, care era la curent cu mersul lucrurilor, acum când este, e ca şi cum ar fi al nostru, nu-i aşa?

— Nu tocmai, răspunse Omul Gri, dar în cele din urmă vom învinge.

Apoi, strigă birjarului:

— Chester Street, Belgrave Square.

Pe când trăsura cobora Hay-Market-ul, Omul Gri îşi consultă ceasul.

— Douăsprezece fără cinci minute, zise el. Îmi voi putea ține făgăduiala față de miss Ellen; nobila fiică a lordului Palmure va rămâne convinsă că sunt un mic gentleman.

Capitolul XXII

Ce se petrecuse în două zile în Chester Street, Belgrave Square, în palatul lordului Palmure?

Vom afla îndată.

În tot timpul acelei nopți, când Omul Gri avusese îndrăzneala să intre pe fereastră în camera frumoasei miss Ellen, tânăra fată, din mâinile căreia o smulsese pe irlandeză, rămăsese pradă unei bizare lâncezeli. S-ar fi zis că era o porumbiță, multă vreme urmărită de un vultur, sau mai bine zis, una dintre acele nenorocite zburătoare fascinate de o reptilă.

În zorii zilei, miss Ellen era încă tot acolo, temătoare, cu privirea stinsă, pe jumătate culcată într-un fotoliu, lângă fereastra deschisă.

Cine era omul acesta care îndrăznise s-o înfrunte şi o ținuse plecată sub privirea lui pătrunzătoare?

Şi de ce nu îndrăznise să-şi cheme servitorii?

Era un mister pentru ea însăşi.

Un zgomot produs afară o smulgea din starea aceea de lâncezeală. Era pasul precipitat al tatălui ei, care deschise uşa cu bruschețe, semn că era în prada unei violente agitații, căci niciodată lordul Palmure nu intra în camera fiicei sale fără să bată la uşă.

Într-adevăr, lordul Palmure era aprins la față; hainele sale în dezordine şi pline de noroi dovedeau că avusese de susținut o luptă.

— Tată! zise miss Ellen.

Tânăra fată încercă să se ridice, dar îi lipsi forța: fascinația nu dispăruse încă.

— Oh! bandiții!... oh! mizerabilii!... murmură nobilul lord, cu un accent de furie.

— Despre cine vorbeşti, tată? întrebă miss Ellen ridicând asupra lui o privire cu totul lipsită de căldură.

— Despre cine vorbesc? exclamă lordul Palmure. Vorbesc despre acei irlandezi, despre acei conspiratori, care au avut îndrăzneala nemaipomenită să captureze pe tatăl tău, să-l lege şi să-i aplice o mască pe obraz.

Şi lordul Palmure, prea emoționat, pentru a observa paliditatea fiicei sale, povesti tot ce i se întâmplase.

Fusese prins, legat şi aruncat într-un colț al grădinii ca un lucru neînsemnat.

Şi de bună seamă, ar fi murit asfixiat dacă, spre ziuă, mistress Fanoche şi servitoarea sa nu l-ar fi găsit şi eliberat.

După ce sfârşi povestea acestei neplăcute întâmplări, miss Ellen îi zise cu răceală:

— Eu ştiu cine este omul care te-a tratat astfel, tată.

— Îl ştii tu?

— Este acelaşi care a venit şi aici.

— Când?

— În noaptea aceasta.

— Eşti nebună, Ellen?

— Este acelaşi care a luat-o şi pe irlandeză.

Şi, la rândul ei, miss Ellen povesti tot ceea ce i se întâmplase.

— Dar cum a ajuns omul acela până aici?

— A intrat pe fereastră.

— Şi tu n-ai strigat?

— Nu.

— Nu ți-ai chemat servitorii?

— N-am putut. Omul acela are o privire care te zdrobeşte!

Lordul Palmure îşi cunoştea copila; o ştia mândră, înzestrată cu mult curaj. Găsind-o într-o asemenea stare înțelese că omul despre care îi vorbea trebuia să fi exercitat asupra ei o puternică influență.

Lordul Palmure se gândea că avea două lucruri de făcut: să se

ducă la Scotland-Yard să facă plângere şi să ridice toată poliția în picioare; sau să păstreze cea mai completă tăcere şi să nu se ocupe decât de căutarea micului irlandez.

De ce nu se opri el la această din urmă variantă?

Miss Ellen ar fi putut poate s-o spună.

Două zile trecură. Veni ziua de duminică.

Miss Ellen îşi spuse:

— Omul acela mi-a declarat război. Lupta se va da între noi amândoi. Voi fi puternică, căci îl urăsc din adâncul sufletului.

Duminică ieşise călare în oraş şi am văzut-o întâlnindu-se cu Omul Gri. Am văzut cum dăduse ordin gromului să-l urmărească până când îi va afla locuința. Abia trecuseră zece minute de când dăduse ordinul şi auzi înapoia ei galopul unui cal. Se întoarse şi văzu că era gromul Omului Gri.

Gromul se apropie şi-i dădu biletul.

Un tremur nervos străbătu corpul tinerei fete.

— Îndrăzneşte să-mi scrie! murmură ea. Ah! asta e prea mult!

Totuşi, o curiozitate de neînvins o împinse să deschidă biletul şi să-l citească.

Omul Gri avea îndrăzneala să-i anunțe vizita sa pentru aceeaşi seară, la miezul nopții.

Un muget de leoaică rănită ieşi din gâtlejul mândrei fetei; ea rupse biletul în o mie de bucăți şi-l aruncă în vânt.

Apoi, cum gromul voia să se îndepărteze, ea îl reținu cu un gest imperios.

— Vrei să devii bogat? îl întrebă.

Gromul o privi părând că nu înțelege.

— Cine este omul care ți-a dat biletul acesta?

— Este stăpânul meu.

— Numele său?

Un surâs flutură pe buzele gromului:

— Nu-l cunosc, zise el.

Tânăra fată îi întinse punga sa, care era plină de aur.

— Vorbeşte! ordonă ea.

Dar gromul nu întinse mâna să apuce punga.

— Dacă îmi spui cine este stăpânul tău şi unde locuieşte, îți voi da o mie de lire.

Gromul clătină din cap.

— Sunt bogată, foarte bogată, adăugă fata; pot să-ți ofer orice sumă mi-ai cere.

— Milady, răspunse cu răceală gromul, oricât de bogată ai fi,

stăpânul meu e şi mai bogat încă, şi oamenii care îl servesc nu-l trădează niciodată.

Şi salutând, îşi cravaşă calul şi porni în galop.

— Dar cine este oare omul acesta? murmură miss Ellen, care simți cum ochii i se umpleau de lacrimi.

Şi se reîntoarse acasă furioasă.

Lordul Palmure o aştepta şi părea radios.

— Copilul a fost găsit, zise el.

— Copilul?

— Da, e închis la o circumscripție polițienească, a cărui şef a plecat chiar acum de aici.

— Ei bine!

— Mâine mă voi prezenta la judecată şi îmi vor da copilul.

Miss Ellen clătină din cap.

— De ce nu-l ceri chiar acum, îndată?

— Pentru că copilul a căzut în mâinile unei bande de tâlhari şi va trebui să apară mai întâi în fața judecății, în audiență publică.

— Mâine, zise miss Ellen, va fi prea târziu.

— Prea târziu?

— Da.

— Dar…

— Ascultă-mă, tată, reluă miss Ellen, nu pot să-ți explic mai mult, dar te rog să crezi că n-avem de-a face cu nişte vagabonzi sau cu nişte cerşetori. Un om tot aşa de nobil, tot aşa de bogat ca şi dumneata ne-a aruncat mănuşa…

— Ce vrei să spui?

— Nimic… zise ea.

Apoi, deodată, luând mâna tatălui ei:

— Tată, vrei dumneata să mă crezi?

— Fără îndoială.

— Să mă asculți?…

— Vorbeşte…

— Să inversăm rolurile!

— Ce înseamnă cuvintele acestea?

— Vrei să te supui poruncilor mele? zise cu răceală miss Ellen.

Şi, la rându-i îşi îndreptă asupra tatălui ei privirea-i fascinatoare.

— Vorbeşte. Voi face tot ce vei voi, zise lordul Palmure plecându-şi capul.

Capitolul XXIII

Miss Ellen avea ceva solemn în gesturi, în atitudine şi în privire. Lordul Palmure fu pur şi simplu subjugat.

— Tată, zise ea, nu mă întreba şi făgăduieşte-mi să faci tot ce-ți voi cere.

— Fie, zise membrul înaltei Camere.

Ea îl luă de mână şi-l duse într-o galerie care punea în legătură cele două apartamente.

Această galerie venea, pe de o parte, până la camera de culcare a mândrei fete, pe de altă parte, se deschidea într-o încăpere vastă, din care lordul Palmure îşi făcuse cabinetul său de lucru.

În această ultimă încăpere se opri miss Ellen..

— Astă seară, cu puțin înainte de miezul nopții, zise dânsa, dumneata va trebui să te afli aici.

— Bine!

— Împreună cu doi servitori singuri şi devotați, înarmați până în dinți.

— Pentru ce? întrebă lordul Palmure tresărind.

— Aşteaptă, reluă miss Ellen. Veți lăsa deschisă uşa galeriei.

— Şi pe urmă?

— Cu urechea ațintită, veți sta în aşteptare…

— Dar la ce bun toate acestea?

— Mi-ai făgăduit să nu-mi pui întrebări, tată.

— Fie, zise lordul Palmure, înclinându-se.

— La un moment dat, urmă miss Ellen, veți auzi o detunătură de pistol în camera mea…

— O detunătură? întrebă lordul Palmure îngălbenindu-se.

— Oh, n-avea teamă, răspunse miss Ellen surâzând; eu voi fi acea care voi trage.

— Dar…

— Am făgăduiala dumitale, tată.

— Ei bine! Dacă voi auzi o detunătură de pistol?

— Vei alerga împreună cu cei doi servitori. Dacă uşa va fi închisă, vei sparge-o şi, în urmă, veți vedea ce aveți de făcut…

Şi miss Ellen nu voi să mai dea nicio explicație.

În tot timpul cinei fu foarte liniştită, veselă chiar, şi se retrase în camera sa pe la orele unsprezece.

Îşi concedie cameristele, oprindu-le de a mai intra în camera ei, până nu vor fi chemate.

Era singură.

Acela care ar fi văzut-o în acele clipe ar fi găsit în privirea şi în atitudinea ei expresia unei voințe de fier. Miss Ellen era hotărâtă să lupte.

Ea se îndreptă spre un dulap mic, de lemn de abanos şi scoase două pistoale mici şi drăguțe.

Miss Ellen se asigură că pistoalele erau încărcate, că piedica funcționa de minune şi după aceea murmură:

— Între noi doi de acuma!

Apoi îşi puse pistoalele în buzunar.

În loc să se aşeze lângă foc, deschise una dintre ferestre, care, după cum ne amintim, dădea în grădină. Şi, rezemată de această fereastră, stătu în aşteptare.

Noaptea era de nepătruns, grădina pustie.

Tânăra fată ştia că data trecută Omul Gri venise prin grădină.

De altfel, cum ar fi putut să pătrundă prin altă parte? Miss Ellen rămase deci cu ochii fixați în întunericul grădinii.

Urmărea cel mai mic zgomot şi i se părea în fiecare moment că vede o umbră agitându-se în depărtare.

Dar nimic nu se mişca, niciun zgomot nu se auzea. Trecu o oră.

Pendula sună de douăsprezece ori. Era miezul nopții.

„Îndrăzneşte să mă facă să-l aştept oare”, îşi zise miss Ellen.

În acelaşi timp întoarse privirea de la fereastră.

În camera aceea, în care ea se credea singură, apărată, era un om, care o privea surâzând.

Şi omul acesta era „dânsul”, Omul Gri, personajul misterios, pe care se aştepta să-l vadă intrând pe fereastră, ca rândul trecut.

Voi să strige, dar din gâtlejul său uscat nu ieşi niciun sunet.

Atunci voi să meargă spre el. Dar picioarele nu vrură s-o asculte.

Omul Gri surâdea mereu.

Pe unde intrase? Trecuse oare ca o umbră prin ziduri şi prin ferestrele închise?

— Dumneata! dumneata! murmură ea în cele din urmă, cu vocea înăbuşită.

— Nu-ți anunțasem vizita mea, miss Ellen? zise dânsul cu o voce dulce şi plină de farmec. Am venit să văd dacă eşti satisfăcută.

— Şi de ce-aş fi satisfăcută? zise fata întovărăşindu-şi vorbele de un gest de mândrie.

— M-am ținut de cuvânt.

— Da?

— Tatăl dumitale s-a reîntors sănătos şi voinic.

— Domnule, zise miss Ellen, cu un accent de mândrie stăpânită, vei binevoi să-mi spui pe unde ai intrat aici?

— Am intrat pe uşă, miss Ellen.

— Ah!

— Am prieteni chiar şi în casa dumitale.

— Ah! Ce îndrăzneală!

— Şi am venit să-ți fac o propunere, miss Ellen.

Oricât de mult se silea să se stăpânească, tânăra fată începu din nou să tremure sub privirea de foc a omului acestuia.

— Te ascult, zise ea, cu un accent de ironie amară.

— Tatăl dumitale are intenția să reclame pe fiul irlandezei de la stația Kilburn?

Ea făcu un pas înapoi, înfiorându-se.

— Ah! ştii şi lucrul acesta?

— Eu ştiu totul. Ei bine, am venit să te rog să-l împiedici.

— Eu!

— Dumneata, miss Ellen.

— Şi pentru ce l-aş împiedica? întrebă ea cu mândrie.

— Pentru că aşa îmi place mie, zise el.

De astă dată miss Ellen reuşi să rupă farmecul, timp de câteva secunde.

Privirea sa înfruntă pe cea a Omului Gri.

— La rândul dumitale să mă asculți, domnule, zise ea.

— Vorbeşte, miss.

— Vreau să ştiu cine eşti.

— Ah!

— Şi cum de-ai avut îndrăzneala să intri în casa mea.

— Da?

— Şi-ți las zece secunde de cugetare.

— Şi după aceste zece secunde?

— Nu mai răspund de viața dumitale.

În acelaşi timp, miss Ellen scoase un pistol din buzunar şi înălțându-l spre fruntea Omului Gri, exclamă:

— Vorbeşte sau te ucid!…

O distanță de câțiva paşi îi despărțea, şi pumnalul Omului Gri n-avea nicio putere în împrejurările acelea.

— Vorbeşte, repetă cu răceală miss Ellen, sau trag.

Capitolul XXIV

În faţa acelui pistol îndreptat asupra lui, Omul Gri nici nu clipi. Acelaşi surâs îi flutură pe buze şi-şi încrucişă liniştit braţele pe piept.

Miss Ellen fu exasperată şi mai mult de această linişte.

Ea apăsă trăgaciul şi cocoşul căzu.

Dar glontele nu porni.

Miss Ellen scoase un strigăt de furie.

Ea scoase cel de-al doilea pistol, îl îndreptă din nou asupra Omului Gri care stătea tot nemişcat şi apăsă din nou trăgaciul.

Acelaşi rezultat.

Atunci, dintr-o săritură, Omul Gri fu lângă ea. De astă dată avea un pumnal în mână.

— Dacă scoţi un singur strigăt, zise el, nu pe dumneata te voi ucide, ci pe tatăl dumitale, care se află la o distanţă de doi paşi de aici şi-ţi va alerga în ajutor dacă va auzi zgomot.

Miss Ellen ar fi înfruntat poate moartea, atât era de exasperată. Dar când auzi că e vorba de tatăl ei, rămase mută şi tremurătoare; farmecul fascinator al necunoscutului îşi reluă din nou toată puterea lui dominatoare.

— Ce vrei de la mine? întrebă ea.

Şi îşi plecă capul, tremurând toată ca o floare bătută de vânt.

— Vreau să vorbesc cu dumneata, răspunse Omul Gri.

Şi îi luă mâna. O furtună clocotea în mâna tinerei fete şi dacă privirea ar avea puterea să ucidă, Omul Gri ar fi căzut mort fulgerat în momentul în care mâna sa atinse mâna fetei.

El o conduse spre un fotoliu şi o făcu să şadă.

Apoi, merse în picioare, în faţa ei.

— Miss Ellen, zise el, am dreptate când afirm că am prieteni până şi în casa dumitale. Dovada ai avut-o acuma: Ai tras asupra mea şi pistoalele n-au luat foc. Ghiceşti, nu-i aşa, că o mână devotată şi invizibilă a pregătit de mai înainte rezultatul acesta? Acum să vorbim, dacă binevoieşti.

Ea nu răspunse şi rămase în aşteptare.

— Miss Ellen, continuă Omul Gri, am venit să-ţi ofer pacea sau războiul. În puterea dumitale stă să alegi. Pacea înseamnă retragerea dumitale din nişte afaceri în care v-aţi amestecat prea mult. Descendenţi degeneraţi ai unei rase venerată de Irlanda, aţi trădat cea mai nobilă dintre cauze.

De astă dată, miss Ellen făcu o sforţare supremă, îşi înălţă

capul şi înfruntă privirea Omului Gri.

— Continuă, zise ea.

— Tatăl dumitale a trădat Irlanda şi l-a lăsat pe fratele său pe mâna călăului, adăugă Omul Gri.

— Tatăl meu nu mai este irlandez, răspunse miss Ellen; e englez.

— Fie. Ei bine, dacă vrei pacea, nici noi nu cerem altceva. Tatăl dumitale va continua să rămână bogat, onorat şi va face parte mai departe din parlament.

— Da?... Ne veţi permite? întrebă ea ironică.

— Vă vom ierta pentru moartea lui sir Edmond, unchiul dumitale; vă vom lăsa să vă bucuraţi în pace de imensa dumneavoastră avere.

— Da?...

— Dar să nu mai căutaţi să puneţi mâna pe fiul lui Edmond. Copilul acesta este şeful pe care Irlanda îl aşteaptă cu răbdare şi cu curaj. În copilul acesta, de zece ani şi-a pus un popor întreg toată speranţa.

Miss Ellen înfruntă din nou privirea omului din faţa ei.

— Aşadar, zise ea, acestea sunt condiţiile dumitale de pace?

— Da, miss.

— Astă dimineaţă chiar, reluă ea cu o voce ironică, mă întrebam cine eşti dumneata. Acuma ştiu...

— Ah!...

— Dumneata eşti un fel de vicerege al Irlandei...

— Poate...

— Unul dintre şefii acelui guvern ocult, al acelei asociaţii de mizerabili care au declarat război Angliei.

— Se poate, miss.

Tânăra fată prindea din ce în ce tot mai multă îndrăzneală.

— Acum, zise ea, vei binevoi să-mi spui în ce caz ne vei declara război?

— În cazul când veţi declara copilul.

— Ah!

— În cazul când veţi încerca să luptaţi contra noastră.

— Foarte bine.

— În cazul când vă veţi amesteca în vreun mod oarecare în afacerile Irlandei.

Miss Ellen se sculă imperioasă, cu ochii plini de fulgere:

— Ei bine, zise ea, acceptăm războiul.

Şi îndrăzneaţa fată avu curajul să înfrunte privirea teribilă a

Omului Gri.

— Cum doreşti, răspunse cu răceală acesta. Adio, miss Ellen.

— Nu, la revedere, răspunse ea.

— Da, la revedere.

Şi dintr-un salt fu lângă fereastra deschisă şi sări în grădină.

. . . . . .

O oră după aceea, Omul Gri era în conferinţă cu tânărul preot irlandez, cu cei trei şefi care putuseră fi reuniţi, căci al patrulea lipsea mereu de la apel şi cu sărmana mamă care-şi cerea mereu copilul.

— Ascultaţi-mă bine, spunea el, pentru ca copilul să fie al nostru, trebuie să fie pierdut în ochii întregii lumi, un om cu o poziţie foarte înaltă, un om puternic, care tronează în parlament, lordul Palmure.

— Trădătorul? întrebară cei trei şefi.

— Da, el se va prezenta mâine la comisariatul din Kilburn şi va îndrăzni să reclame copilul, declarându-l ca nepot al său.

— Dar eu sunt mama lui şi am întâietate, zise irlandeza.

— Şi, cu toate acestea, copilul va fi dat lordului Palmure…

— Şi pentru ce nu mi l-ar da mie? întrebă sărmana mamă.

— Pentru că dumneata eşti o irlandeză, o femeie din popor, mai puţin decât nimic în ochii englezilor.

— Ce vor face atunci cu dânsul, Dumnezeule?

— Va fi trimis la „moară” ca tâlhar.

Irlandeza îşi ascunse faţa între mâini.

— Copila mea, îi zise Omul Gri, luându-i mâna. Vrei oare ca fiul dumitale să fie crescut de către trădători şi învăţat să-şi disprețuiască şi să-şi urască patria?

Femeia îşi ridică capul; ochii îi erau plini de flăcări.

— Nu, nu, zise ea; mai bine să-l ştiu mort!

— Nu va muri nicidecum; şi în curând ţi-l voi înapoia.

— Dar când?

— Când va fi la „moară”.

Femeia îl privi neliniştită.

— Aşadar, dumneata ai puterea să deschizi porţile unei închisori?

— Da.

Şi el pronunţă cuvântul acesta cu un accent aşa de convins, încât irlandeza se înclină.

Abatele Samuel, care stătuse mut până atunci luă la rândul său

cuvântul:

— Fiica mea, zise el, adu-ți aminte de ultimele cuvinte ale lui sir Edmond, soțul dumitale şi fii tare!

— Voi fi, răspunse ea.

— Aşadar, mâine, reluă Omul Gri, ne vom întâlni în curtea comisariatului de la Kilburn.

— Dar, zise şeful american, fiica magistratului te va recunoaşte?

— Nu, zise el, sunt maestru în arta deghizării; când vreau eu, nimeni nu mă poate recunoaşte.

Şi Omul Gri se sculă, adăugând:

— Putem avea încredere în depoziția Suzannei, iar lordul Palmure nu va avea copilul.

Capitolul XXV

Prin multe alte părți, duminica este ziua care are un aspect de sărbătoare.

În Anglia, dimineața zilei de luni are aspectul acesta.

Magazinele se deschid peste tot şi bibliile sunt închise şi uitate pe la locurile lor.

Duminica este ziua în care englezul stă închis în casă, mai mult din obicei decât din credință, mai mult pentru ochii lumii decât din vreun spirit religios, adânc înrădăcinat.

Comerciantul englez salută cu bucurie ziua de luni.

Cantinele sunt pline toate, de dimineață.

Tramvaiele, tramcarele şi trăsurile circulă acum chiar în cele mai liniştite cartiere. Poporul, avid de procese, de emoții şi de judecăți de tot soiul, invadează tribunalele şi curțile comisariatelor de poliție.

Justiția, care s-a odihnit o zi, are de două ori pe atâta de lucru.

În lunea aceea, în liniştitul cartier Kilburn, cu mult înainte de orele zece, împrejurimile postului polițienesc unde trona domnul Booth erau invadate de lume.

Încercarea de furt şi de asasinat, al cărei teatru fusese Kilburn Square, în noaptea de sâmbătă spre duminică, ridicase în picioare întreg cartierul.

Povestea micului irlandez era cunoscută şi opinia publică era împărțită în două curente contrare.

Unii spuneau că copilul trebuie pus îndată în libertate, ceilalți susțineau că trebuie condamnat la închisoare şi trimis la

Cold-Bath field.

Şi, pe când mulțimea era din ce în ce mai nerăbdătoare, domnul Booth stătea liniştit în camera sa şi cina împreună cu fiica sa, frumoasa miss Katt.

Pe când mânca, clasa nişte note, expediind unele lucrări.

— Aşadar, tată, zise Katt, nobilul lord va veni să ceară copilul.

— Da, zise domnul Booth, dar acum se mai prezintă o dificultate.

— Ah! Dumnezeule!

— Dificultatea aceasta o constituie depoziția tâlhăriței Suzanne, care a fost interogată de un magistrat, şi ale cărei răspunsuri mi-au fost comunicate.

— Ei bine, zise Katt, şi ce pretinde aceasta?

— Că micul irlandez, este fiul unei femei, numită Jenny, compatrioata ei.

— Suzanne afirmă că Jenny irlandeza i-a încredințat copilul ca „ucenic" în casa lor. Tu ştii bine ce înseamnă cuvântul acesta, mica mea Katt, adăugă domnul Booth. Mama şi-a încredințat copilul Suzannei pentru ca să-l învețe meseria de tâlhar.

— Fie, zise Katt, dar ce greutate poate avea depoziția unei femei pierdute ca Suzanne, față de afirmațiile unui nobil lord?…

— Dacă se va prezenta numai nobilul lord, voi trece peste depoziția Suzannei.

— Şi vei înapoia copilul, scumpul meu tată?

— Da, dar dacă se prezintă şi mama copilului…

— Ei bine?

— Voi fi obligat să-i iau şi ei interogatoriu şi dacă răspunsurile sale vor concorda cu acelea ale Suzannei…

— Oh! Dumnezeule! zise Katt, înfiorându-se.

În momentul acela, secretarul Toby intră şi zise:

— Excelență, sunt orele zece.

— Ei bine, răspunse magistratul, vom deschise îndată uşile.

Domnul Booth se sculă şi-şi îmbrăcă uniforma sa de magistrat.

Apoi se îndreptă spre sala în care erau polițiştii de serviciu.

Câteva minute după aceea, uşile curții de justiție se deschideau publicului şi domnul Booth lua loc, maiestuos, pe scaunul său de judecător.

— Să se aducă, prizonierul, zise el.

Mulțimea invadase sala şi curiozitatea cea mai vie domnea.

O trăsură luxoasă, cu arme pe portieră, fusese văzută oprindu-se la poarta comisariatului şi un gentilom coborâse

dintr-însa.

Un om din popor spusese cu voce tare:

— Sir lord Palmure, membru al Înaltei Camere.

Şi mulțimea se întreba ce putea să caute lordul Palmure la Kilburn.

Dar atenția, curiozitatea generală fură în curând îndreptate asupra prizonierului.

Un murmur de compătimire străbătu mulțimea când copilul apăru pe banca acuzaților, cu brațul legat.

— Cum te numeşti? îl întrebă magistratul.

— Ralph, răspunse copilul, cu vocea sa dulce.

În acelaşi timp ochii săi albaştri cercetau mulțimea, părând să caute pe cineva.

— Eşti irlandez? mai întrebă domnul Booth.

— Da, domnule.

— Unde sunt părinții tăi?

Copilul era gata să-şi înceapă povestea, dar domnul Booth îl întrerupse cu un gest.

Apoi, adresându-se auditoriului:

— Este cineva care vrea să depună cauțiune pentru el?

— Eu, răspunse o voce..

Şi lordul Palmure străbătu mulțimea şi înaintă spre biroul domnului Booth.

— Copilul acesta vă este cunoscut, milord? întrebă magistratul.

— Da, răspunse lordul Palmure.

— Şi, dumneata Ralph, zise domnul Booth, îl cunoşti pe domnul?

Copilul îşi îndreptă privirea asupra lordului Palmure şi răspunse cu hotărâre:

— Nu!

— Puțin importă! continuă magistratul; dacă Excelența sa binevoieşte să se intereseze de tine…

Copilul răspunse printr-un strigăt, un strigăt teribil, urmat de un altul, care venea din fundul sălii.

Copilul întinsese amândouă mâinile, zicând:

— Mama mea!

O femeie se apropie, zicând:

— E fiul meu!… Înapoiați-mi-l!

— Cine eşti dumneata? întrebă magistratul.

— Mă numesc Jenny, răspunse femeia.

— Eşti mama acestui copil?

— Da, Excelență…

— E adevărat, zise lordul Palmure.

— Jenny, zise cu răceală domnul Booth, legea îmi ordonă să-ți iau interogatoriu. Ia seama bine la ce vei răspunde. De explicațiile pe care mi le vei da atârnă libertatea fiului dumitale, pe care Excelența sa a binevoit să-l ceară.

Dar Jenny exclamă:

— Domnule judecător, mai bine să-mi trimiteți copilul la închisoare, decât să-l încredințați acestui om.

Cuvintele acestea avură efectul unui trăsnet.

Jenny adăugă:

— Omul acesta a vrut să mă seducă şi speră că avându-mi copilul în mâinile sale…

Un murmur amenințător se ridică şi acoperi vocea irlandezei, precum şi pe aceea a lordului Palmure, care exclamă:

— Femeia aceasta minte.

Norodul ia totdeauna apărarea oamenilor din sânul lor; vorbele irlandezei au fost crezute, nobilul lord a fost huiduit şi numai cu mare greutate a putut domnul Booth să restabilească liniştea, invocând prestigiul legii.

Lordul Palmure găsi prudent să se retragă.

— Jenny, spuse atunci magistratul, recunoşti că eşti mama acestui copil?

— Da, domnule.

— Cunoşti o irlandeză, numită Suzanne?

— E vara mea, răspunse Jenny.

— Mărturiseşti că ți-ai încredințat copilul acestei femei.

— Da, domnule.

Atunci domnul Booth citi cu voce tare depoziția Suzannei.

Apoi pronunță sentința prin care irlandezul Ralph era condamnat la închisoare timp de cinci ani la Cold-Bath field.

Irlandeza scoase un strigăt de durere şi căzu liniştită în brațele Omului Gri, care-i şopti la ureche:

— Curaj! Până în opt zile copilul va fi în brațele dumitale. Putem fi mândri de victoria pe care am obținut-o astăzi de vreme ce l-am smuls din brațele trădătorului lord Palmure.

Sfârşitul părții a doua

Partea a treia
Moara fără apă

Capitolul I

În limba engleză, „Cold-Bath field” înseamnă câmpia băilor reci.

Precum vedeți, numele acesta n-are nimic lugubru în el.

Ei bine! pronunțați-l în Brook Street, sau în orice altă cârciumă fără nume din White-Chapel sau din Nappiny, şi veți vedea fețele schimbându-şi culoarea şi pe cei mai îndrăzneți tâlhari, cuprinşi de fiori.

Şi aceasta pentru că în „Cold-Bath field”, în Bath Square cum numesc englezii locul acesta sinistru, se învârteşte teribila moară fără apă, înspăimântătorul „tread mill”.

Libera şi democrata Anglie foloseşte nişte torturi foarte rafinate, pe care lumea este departe de a le cunoaşte. În India, oamenii sunt legați la gura tunurilor şi spulberați în aer; la Londra, tâlharii sunt trimişi la „moară”.

Această moară nu este altceva decât un cilindru gigantic cu două etaje, împărțit în două mici cuşti.

În fiecare din aceste cuşti este câte un condamnat.

Condamnatul este legat cu mâinile de o bară transversală fixă.

Picioarele îi atârnă în gol.

Crezând că va găsi un punct de sprijin, nenorocitul pune picioarele pe o scândură paralelă cu bara.

Dar scândurica fuge de sub picioare; o alta îi urmează, dispărând la rândul ei. Şi tot aşa mai departe, la infinit; e cilindrul care se învârteşte şi cele două picioare ale condamnatului, joacă rolul apei care cade în gălețile unei roți de moară.

Dacă condamnatul s-ar opri înainte de oprirea maşinii picioarele i-ar fi zdrobite.

Cilindrul se opreşte la fiecare sfert de oră.

Atunci condamnatul, cu corpul acoperit de sudoare, sfârşit de oboseală, coboară de pe banca de supliciu şi se aşează jos, pe un scăunaş ocupat, până atunci de un alt condamnat.

Acesta din urmă îi ia locul şi infernala maşină începe iarăşi să se învârtească.

Cold-Bath field este o închisoare veche; ea este situată în comitatul Midlessex şi este administrată de un guvernator, cu rang de căpitan în armata activă.

Dar Anglia nu iubeşte nici monumentele, nici străzile vechi; puțin câte puțin, ea transformă totul.

În curtea bătrânei închisori, se construieşte o închisoare nouă. Sunt mulți ani de când durează lucrul şi cartierul întreg a devenit mai însuflețit.

S-au deschis în toate părțile cantine pentru lucrătorii liberi care construiesc închisoarea; şi din pricina acestei concurențe, clientela bătrânei cantine „Queen's Justice", a rămas neschimbată.

Stabilimentul, care cu atâta pompă se intitulează „Justiția reginei", are o înfățişare tot aşa de sinistră ca şi închisoarea.

E taverna temnicerilor, a rudelor care sunt admise să-i vadă pe condamnați şi a condamnaților înşăşi, care în ziua eliberării lor din închisoare, iau o masă bogată sub bolțile acestui cuib infect.

Lucrătorii nu se duc pe acolo.

Rareori, un om, care n-a avut încă nicio răfuială cu justiția, trece pragul acestei taverne.

Există chiar în cartier un proverb care zice: „Nu te juca cu «Justiția reginei», că nu-ți merge bine!"

Land-lordul de la Queen's Justice, era un fost temnicer, concediat fără drept de pensie şi fără nicio îndemnizație.

Afacerea sa nu a fost niciodată clarificată.

Se spunea că favorizase evadarea unui prizonier, dar nimeni nu a putut s-o dovedească.

Căci, dacă ar fi posedat cineva dovezi, ar fi fost condamnat la rândul lui, şi atunci porțile închisorii i-ar fi rămas închise pentru totdeauna.

Land-lordul acesta se numeşte Fang.

Master Fang şi-a luat ca ajutor în tavernă, doi prizonieri eliberați; de aceea, lucrătorii spun, că la Queen's Justice se poate foarte bine întâmpla să bei un pahar de vin şi să-ți pierzi batista.

Puțin îi păsa lui master Fang de toate aceste calomnii, mai ales în prima vineri a fiecărei luni; căci în ziua aceasta, prizonierii care au avut o purtare exemplară, pot veni la vorbitor ca să-şi vadă rudele.

În ziua aceea de la amiază până la orele trei, stabilimentul său e plin de lume.

Aşadar în vinerea care urmă procesului din curtea comisariatului de la Kilburn, proces în care micul irlandez Ralph

fusese condamnat la închisoare la Cold-Bath field, până la vârsta de cincisprezece ani, era foarte multă lume-n taverna Queen's Justice.

Erau mai toți, oameni săraci, femei în zdrențe, bărbați cu fețe descompuse, copii cu picioarele goale.

În mijlocul acestei mulțimi, care vorbea cu voce tare, necruțând de injurii nici pe magistrații care condamnă, nici pe polițiștii care arestează, un om se plimba grav şi senin, ca un zeu, în mijlocul umililor muritori.

Master Fang îi surâse şi omul veni să strângă mâna land-lordului.

Personajul acesta era îmbrăcat cu o tunică verde şi cu un pantalon cenuşiu; în cap avea o caschetă ornată cu un galon galben şi mijlocul îi era strâns de o cingătoare de piele groasă.

În mână avea o cheie mare.

Aceasta, ca îmbrăcăminte; ca fizic, era un bărbat înalt roşcovan, cu ochi mici, verzi, şi de o forță titanică.

Omul acesta era portarul închisorii.

„Roughul" stabileşte nuanțele dintre oameni, cu o uimitoare putere de discernământ.

Temnicerul obişnuit este şi el un soi de prizonier.

El este mereu în contact direct cu condamnații.

Cheile pe care le poartă la cingătoare, nu deschid decât uşile interioare ale închisorii.

Puterea sa moare la grilajul portarului.

Acesta este un om liber; de la fereastra sa, poate vedea strada şi în fiecare moment vorbeşte cu oameni liberi.

E om bun, îndatoreşte pe toată lumea şi se sileşte uneori să împace asprimea regulamentelor cu regulile elementare ale umanității.

Se interesează de unii dintre prizonieri şi lasă să pătrundă la dânşii mâncăruri mai bune, aduse de rude.

Master Pin – aceasta este porecla sub care e cunoscut portarul – vine în fiecare zi la taverna Queen's Justice, dar mai cu seamă vinerea nu lipseşte niciodată.

De dimineață, el cunoaşte lista prizonierilor care au voie să vină la vorbitor.

Aşa încât, poate spune rudelor: „Dumneata poți să te duci; omul dumitale a fost pedepsit" sau „Aşteaptă; ruda dumitale e pe listă".

Spuneam, deci, că master Pin se plimba prin mulțime, când, deodată, un bărbat care până atunci stătuse nemişcat într-un colț,

se apropie de dânsul, şi-l salută cu cuvintele:

— Bună ziua, vere.

Master Pin era foarte mândru.

El făcu un pas îndărăt şi măsură de sus până jos pe acela care-i vorbise: era un fel de gigant în zdrențe.

— Cine eşti dumneata? întrebă dânsul.

— Sunt vărul dumitale.

— Cum? murmură nobilul portar.

— Pe cât e de adevărat că mă vezi în fața dumitale tot aşa de adevărat este că suntem amândoi copii de frați.

Portarul îl privea în continuare cu aceeaşi uimire.

— Mă numesc John Colden, spuse bărbatul în zdrențe.

— În cazul acesta, suntem veri, confirmă master Pin, care n-a putut să-şi oprească o uşoară strâmbătură.

Şi îi întinse mâna lui John Colden.

Capitolul II

Spuneam că portarul de la Cold-Bath field primise porecla de Pin, adevăratul său nume nefiind cunoscut de oamenii de acolo.

În limba engleză, Pin înseamnă „pană, scoabă”.

Prin urmare, este clară originea acestei porecle; la broasca unei uşi, scoaba este partea care termină opera, tot aşa şi master Pin, n-avea cheile dinăuntru dar o avea pe cea din afară.

Master Pin era irlandez, dar îşi ascundea cu cea mai mare grijă naționalitatea; de aceea încercă un sentiment de neplăcere în fața acelui om care declara că e văr cu dânsul.

Dar, la urma urmei, master Pin nu era un om răutăcios şi avea chiar oarecare respect față de legăturile de familie.

De aceea, întinse mâna lui John Colden şi-i zise:

— Ce vânt te aduce pe aici?

— Ca să-ți spun adevărul, dragul meu, am venit doar cu speranța că te voi întâlni.

Master Pin aruncă o nouă privire asupra zdrențelor vărului său.

— Eşti sărac, văd bine. Dar, dragul meu, în afară de frumoasa haină, pe care o port, sunt şi eu tot aşa de sărac ca şi tine. Am nevastă şi copii şi un salariu foarte mic.

John Colden îşi coborî vocea şi spuse:

— Ştiu foarte bine asta şi n-am venit să fac apel la punga ta.

— Ah! exclamă master Pin, a cărui frunte se însenină. Atunci,

crezi că-ți pot face vreun serviciu?

— Fără îndoială, aprobă John Colden, şi asta fără să cheltuieşti un singur penny.

— Vrei să bei un pahar de gin cu mine? întrebă portarul încântat de atâta discreție.

Şi trecură într-o încăpere vecină, unde nu mai era nimeni şi puteau prin urmare să vorbească în linişte.

Cele două pahare de gin fură aduse şi master Pin reluă:

— Să vedem, dragul meu, despre ce este vorba? Suntem copii de frați şi cu toate că nu prea am de ce să mă laud că sunt irlandez, voi face tot ce voi putea pentru tine.

— Şi cu toate acestea eşti irlandez, spuse John Colden.

— Da, dar mă ascund.

— Şi ai dreptate, răspunse John Colden, căci de o bucată de vreme irlandezii au o reputație foarte rea la Londra.

— Sunt încântat că eşti şi tu de părerea mea, John.

— Aşa de proastă este reputația de care se bucură, continuă John, încât e de ajuns să fie cineva irlandez, ca să nu mai poată găsi de lucru nicăieri. Căci aşa cum mă vezi, dragul meu văr, nu sunt nici tâlhar, nici conspirator, şi rău ai face dacă m-ai judeca după înfățişare. Dar iată, sunt mai bine de trei luni de când nu mai găsesc de lucru nicăieri.

— Ce meserie ai?

— Sunt croitor; dar mă pricep foarte bine şi la zidărie.

— Ah!

— Şi chiar îmi place mai mult această din urmă meserie, pentru că lucrez în aer liber. Şi apoi, chiar şi plata e mai bună.

— E foarte adevărat.

— Atunci m-am hotărât să vin să te văd, căci am crezut că prin intervenția dumitale se va putea să fiu admis şi eu printre lucrători.

— Treaba e uşoară, spuse master Pin, dar vreau să-ți spun de la început şi dezavantajele lucrului. Plata e foarte bună, răul cel mare este însă că uneori rămâi prizonier în închisoare.

— Cum asta?

— Îți spun îndată. Pe lângă că se construieşte o închisoare nouă, se fac şi reparații la închisoarea cea veche. Regulamentul îi opreşte pe prizonieri să aibă cea mai mică conversație cu oamenii din afară. Dar de vreme ce lucrătorii repară sălile, cine i-ar putea supraveghea? Anul trecut, un prizonier a evadat şi atunci lucrătorii au fost bănuiți.

— Ei bine! exclamă John Colden cu naivitate, dar acum ce se întâmplă?

— În fiecare săptămână se trag la sorți lucrătorii care trebuie să rămână în închisoare.

— Bine…

— Se trag la sorți, pentru că nimeni nu vrea să rămână de bună voie.

— Şi pe urmă?

— Lucrătorii aceia sunt prizonieri.

— Pentru totdeauna?

— Numai pentru opt zile. Sunt îmbrăcați în costumele închisorii şi pe tot parcursul celor opt zile sunt supuşi celei mai severe discipline. Când li se sfârşeşte timpul, nu ies din închisoare, decât după ce sunt cercetați în amănunțime.

— Dar dacă vreunul dintre lucrătorii ieşiți la sorți ar refuza? întrebă John Colden.

— Camarazii săi l-ar alunga şi n-ar mai găsi de lucru nicăieri.

— Pe onoarea mea, spuse John Colden. Mie nu mi se pare lucru aşa de grav să rămână cineva opt zile prizonier.

— N-ai copii?

— Nici nu sunt însurat.

— Şi apoi, spuse master Pin, se poate foarte bine să ai noroc, şi să nu cazi niciodată la sorți.

— Numai să mi se dea de lucru, mi-e totuna.

— Ah! reluă portarul, mai am să-ți fac încă o recomandare.

— Vorbeşte.

— Irlandezii – după cum tu însuți ai recunoscut-o – sunt foarte rău văzuți.

— E adevărat.

— Te voi prezenta directorului lucrărilor ca pe vărul meu; prin urmare, nu mai este nevoie să vorbeşti de Irlanda.

— Poți să fii sigur de mine. Şi când spui că mă vei prezenta?

— Astă-seară chiar, dacă vrei să vii aici.

— La ce oră?

— Între orele opt şi nouă.

John Colden se sculă şi strânse din nou mâna lui master Pin.

Când să iasă, portarul îl mai reținu o clipă.

— N-ai alte haine? întrebă dânsul. Când cineva vrea să fie angajat nu trebuie să aibă un aer prea sărăcăcios.

— Am un tovarăş care-mi va împrumuta hainele sale, zise John Colden.

— Atunci, totul va merge bine. Pe diseară.

Şi John Colden plecă ieşind din taverna Queen's Justice.

Când a ajuns în colțul străzii, se întoarse, aruncă o privire scrutătoare în jurul lui, pentru a se asigura că nu este urmărit, şi în fine intră într-o altă cantină, unde aştepta un om.

Omul acesta nu era altul decât tâlharul Jack, zis şi „Pasărea-albastră".

— Ei bine? întrebă acesta.

— Cred că mâine voi fi angajat.

— Atunci, zise „Pasărea-albastră", te voi pune la curent cu obiceiurile închisorii şi-ți voi face planul ei detaliat. Şi dacă după aceea nu vei putea merge pretutindeni cu ochii închişi înseamnă că nu eşti demnul frate al Suzannei, pe care o ştim cu toții că posedă o inteligență vie.

— Mă voi sili să înțeleg.

— Şi pentru că a fost vorba de Suzanne, adăugă Jack, ştii că astă-seară, se operează salvarea ei?

— Ah!

— Teribil om mai este şi stăpânul tău! murmură Jack. Ce rău îmi pare că nu vrea să vină printre noi!... Ar deveni regele Brook Street-ului.

— Să vorbim despre „moara fără apă", reluă John Colden, ca şi cum ar fi vrut să înlăture orice comentariu în privința Omului Gri.

Capitolul III

A doua zi, era într-o sâmbătă pe la orele zece când un clopot se auzi în clădirile noi de la Cold-Bath field.

Închisoarea cea veche e situată spre vest; aceea care se ridică încetişor alături de dânsa şi care e destinată s-o înlocuiască, deoarece îndată ce se termină o parte din noul edificiu, partea principală din cel vechi este dărâmată, închisoarea cea nouă, spuneam, e aşezată spre nord-est.

Un zid gros înconjoară ambele clădiri şi nu există decât o singură ieşire; aceea al cărei stăpân este master Pin, vărul lui John Colden.

În fiecare dimineață, demnul portar vede lucrătorii intrând unul câte unul.

El îi examinează pe toți ca să se asigure că nu aduc cu dânşii vreun obiect prohibit.

După grilajul de la intrare, se deschide o sală vastă care este un fel de anticameră comună ambelor închisori.

În stânga se vede o poartă de fier, cu un ghişeu.

E intrarea închisorii vechi.

În dreapta se ridică o altă poartă.

Acolo începe închisoarea nouă, aceea la care se lucrează şi care nu este terminată încă.

Lucrătorii îndreptându-se spre şantiere, trec prin această sală comună, cu bolta ogivală, în fundul căreia e grefa închisorii. Privirea tuturor e atrasă de o inscripție în litere mari, care acoperă unul dintre pereți:

„Iubirea banilor este izvorul tuturor relelor."

Maxima aceasta care are la bază o filosofie practică şi care zugrăveşte foarte bine mentalitatea poporului, veşnic cuprins de dorul de a avea şi de un respect mare față de proprietate, încât atinge adorarea, are darul să pună pe gânduri, pe oricine o citeşte.

Singurul lucru supărător este că, în loc să fie gravată pe colțul străzilor este înscrisă în interiorul unei închisori, unde este mai mult un regret decât o înştiințare.

Spuneam deci, că în sâmbăta aceea, pe la orele zece, un clopot se auzi sunând în închisoarea cea nouă.

Era clopotul care anunța repausul lucrătorilor şi la ora cinci sau mai bine zis ora ceaiului, când orice englez, bogat sau sărac, are obiceiul să ia o gustare.

Această gustare este compusă din sandviciuri cu jambon sau rosbif rece şi dintr-o halbă de bere brună.

Lucrătorii din Cold-Bath field se odihnesc atunci timp de o oră, şi au voie să iasă şi să se ducă la o gustare în cantinele din împrejurimi.

Cu toate acestea în ziua aceea poarta grefei rămase închisă, chiar şi după sunarea clopotului.

În acelaşi timp, deprinşi fără îndoială, cu asemenea evenimente, lucrătorii se adunară în mijlocul şantierului şi începură să converseze cu însuflețire.

Unul dintre lucrători numai, rămăsese puțin mai la o parte şi nu vorbea cu nimeni.

— Cine este omul acesta? întrebă un zidar numit Jonathan.

— E un lucrător nou.

— De când e angajat?

— Chiar din dimineața asta.

— Cum se numeşte?

— John; este unul din protejații lui master Pin.

— Ah! ah!… mai bine-ar fi să cadă sorții pe el decât pe mine.

— Şi cu toate acestea, tu nu prea ai de ce să te plângi, Jonathan, spuse un alt lucrător.

— De ce?

— Pentru că de doi ani de când lucrezi aici, n-ai mers decât o singură dată acolo…

Şi prin cuvântul acesta: „acolo”, lucrătorii înțelegeau clădirea vechii închisori.

— E destul de mult şi atât, răspunse Jonathan, încruntându-şi sprâncenele.

Era un om în vârstă, puțin cam palid, slab şi cu privirea blândă.

— Atât de tare te îngrozeşte închisoarea? zise un altul.

— Eu?… Dar nicidecum.

Şi Jonathan înălță disprețuitor din umeri.

— Atunci de ce ți-e teamă?

— Drace!… pentru că am motivele mele.

— Şi… motivele acestea?

Jonathan a făcut o mişcare bruscă; apoi s-a adresat unuia dintre lucrători:

— Eşti căsătorit?

— Nu.

— Atunci, nu poți înțelege pentru ce mi-e groază să stau opt zile prizonier.

— Ehei! spuse un altul, te ghicim, domnule Jonathan, nevasta ta, trebuie să fie drăguță.

— Şi eşti gelos, adăugă un al treilea.

Jonathan nu protestă, dar o lacrimă îi străluci în ochi.

— Aveți dreptate, aveam o nevastă drăguță şi eram gelos, ca oricare altul. Dar, adăugă dânsul, acum nu mai sunt! Pentru că soția mea e moartă, zise lucrătorul, plecându-şi capul.

În acelaşi timp, lacrima care îi strălucea în ochi, se rostogoli pe obrazul său slab.

În loc să se explice, enigma se complica şi o tăcere generală se făcu în jurul zidarului.

Dar Jonathan vorbise deja prea mult ca să nu meargă până la capăt.

— Nu mai am soție, zise el, dar am o fată… o fată de şaisprezece ani, aşa de dezvoltată şi de frumoasă încât i-ar da oricine douăzeci. Ea lucrează într-un magazin din Piccadilly. Şi în toate serile mă duc s-o iau acasă; tot eu o conduc şi dimineața, înainte

de a veni aici. Acum înțelegeți de ce mă tem aşa de mult de sorți? Opt zile despărțit de fiica mea! Cine ştie ce se poate întâmpla?... E o fată foarte frumoasă şi Londra e plină de oameni care vor să facă rău.

Prin alte părți, la auzul unor asemenea cuvinte, lucrătorii ar fi izbucnit în hohote de râs.

În Anglia însă, lucrurile se petrec altfel; toată lumea a fost emoționată; chiar şi lucrătorul care stătea de o parte, dar care, cu toate acestea auzise totul.

Acesta, care nu era altul decât John Colden, intrat ca lucrător în aceeaşi dimineață, mulțumită înaltei protecții a lui master Pin, înaintă spre Jonathan şi-i spuse:

— Tovarăşe, eu sunt aici numai de azi dimineață; dar dacă sorții te-ar alege pe dumneata, aş primi bucuros să-ți iau eu locul în interiorul închisorii. N-am nici nevastă, nici copii care să mă aştepte afară, şi n-ar fi pentru mine un lucru tocmai aşa de greu.

Propunerea lui John Colden fu primită de toți lucrătorii, cu un murmur de simpatie.

— Eşti un suflet bun, spuse Jonathan, strângându-i mâna.

— Un camarad cumsecade, afirmară mai mulți zidari.

Deodată se instală o tăcere generală şi toate privirile se îndreptară către un om, care înainta spre ei cu un pas încet şi maiestuos, ținând în mână un paneraş, în care agita nişte bile mici, purtând toate câte un număr.

— Vin sorții, spuse Jonathan, aruncându-i lui John Colden o privire neliniştită şi rugătoare.

Capitolul IV

John Colden se apropiase de Jonathan şi-l întrebă:

— În ce mod se face tragerea la sorți?

— Îl vezi pe omul acesta? întrebă Jonathan, arătându-i cu degetul personajul care intrase.

— Da, este maestrul de lucrări.

— În paneraşul acesta are nişte numere, continuă Jonathan.

— Şi ne va da fiecăruia câte unul?

Apoi va striga fiecare număr, începând cu unu.

— Înțeleg, zise John Colden.

— Dacă numărul lucrătorilor necesari în interiorul închisorii este de cincisprezece, de exemplu, primele cincisprezece numere

vor fi cele desemnate.

— Rămâi lângă mine, spuse John Colden, dacă dumneata vei avea un număr rău şi eu unul bun, vom schimba.

— Deci e adevărat! spuse Jonathan emoționat, dacă voi avea nenorocirea să fiu desemnat, te voi duce dumneata în locul meu?

— Fără îndoială.

— Cu toate acestea, dumneata nici nu mă cunoşti.

— Astăzi te-am văzut pentru prima dată.

— Atunci ce te îndeamnă să-mi faci un serviciu atât de mare?

— Ți-am mai spus-o, răspunse cu naivitate John Colden, n-am nici soție, nici copii. Când am intrat azi dimineață aici, nu mai aveam niciun ban şi de vreme ce plata se face numai sâmbăta, îmi este totuna dacă voi sta aici, ori voi ieşi în oraş.

— Eşti o inimă de aur, zise Jonathan.

Şi îi strânse mâna cu dragoste.

Acum lucrătorii făceau cerc în jurul maestrului cu sorții.

— Dragii mei, zise dânsul, am să vă dau o ştire rea.

Toată lumea îl privi cu nelinişte.

— Un zid s-a surpat în închisoarea cea veche, între moară şi făinărie, şi săptămâna asta ne sunt necesari mai mulți lucrători ca de obicei.

Lucrătorii se priviră cu nişte mutre consternate.

— Avem nevoie de douăzeci şi cinci de oameni; cu zece mai mulți decât de obicei.

— Deci un sfert dintre noi, murmurară lucrătorii, căci suntem aproape o sută.

— Haideți, dragii mei, puțin curaj!... O săptămâna trece repede.

Poporul englez este liniştit, metodic, tăcut. Lucrătorii trecură unul câte unul şi luară câte un număr.

Unii, superstițioşi, îl puneau în buzunar sau îl țineau în palmă, fără să dorească să-l privească.

Alții voiau să fie fixați fără întârziere.

Jonathan îşi privi numărul său şi se îngălbeni de moarte.

Avea numărul trei.

Cine ştie dacă John Colden, nu va lua şi dânsul un număr mic?

John Colden a fost unul dintre cei din urmă care-şi luă numărul.

Apoi dânsul se îndepărtă încetişor şi veni lângă Jonathan.

Bietul om tremura.

— Ce număr ai? îl întrebă dânsul

— Vai! numărul 3.

— Ei bine! zise John Colden, surâzând, dă-mi bila dumitale şi ia-o pe a mea.

Bila lui John Colden purta numărul 69.

Acum Jonathan era salvat.

Un fulger de mulţumire scânteie în ochii lui John Colden.

Fără îndoială, scopul urmărit era atins. Maestrul făcu după aceea apelul.

Când îl văzu pe John înaintând la numărul trei, îi zise râzând:

— N-ai noroc, dragul meu!

— Ei! răspunse dânsul, voi avea noroc altă dată.

Cei douăzeci şi cinci de oameni pe care sorţii îi desemnaseră să lucreze în interiorul închisorii, se aşezaseră în rând, doi câte doi.

Uşile închisorii interioare se deschiseră înaintea lor.

— Ştiu că ne va fi sete, când vom ieşi de aici, spuse lucrătorul care mergea alături de John.

— Cum, pe aici nu se bea?

— Ba se bea; dar numai apă amestecată cu bere.

— Dar de mâncat, se mănâncă bine?

— Mâncarea e aceea a prizonierilor.

— Şi de dormit?

— Paturi de campanie:

— Ei! zise John, opt zile trec repede.

Un temnicer mergea în fruntea roiului de lucrători şi-i conducea.

Străbătură un coridor lung, la capătul căruia era o primă sală de corecţie.

Acolo erau condamnaţii pentru un timp foarte scurt: cel mult şase luni.

Aceştia lucrau fiecare în meseria lui.

Un croitor stătea la o masă şi croia veste pentru condamnaţi.

Un tipograf făcea cărţi de vizită pentru directorul închisorii.

Un bărbier îşi rădea tovarăşii.

Şi aşa mai departe.

O nouă uşă se deschise şi se închise în urma lui John Colden şi a tovarăşilor săi; un zgomot asurzitor de pile şi de ciocane ajunse până la urechile lor.

Erau în atelierul lucrătorilor fierari, condamnaţi la închisoare.

Apoi venea sala câlţilor, aşa numită „sala de aţă”.

Aici începea munca cea penibilă.

În sala câlţilor sunt clasaţi toţi condamnaţii care n-au nicio meserie. În fiecare dimineaţă condamnatul primeşte un pachet de

frânghii ce trebuie transformate în scame. Şi după spusa condamnaților, aceasta este o muncă foarte grea.

Dar n-ajunseră încă în sala în care trebuiau să se oprească.

Străbătură aripa închisorii destinată celulelor, apoi o mică curte şi văzură deschizându-se înaintea lor o ultimă poartă.

Atunci John Colden nu-şi putu opri un fior.

Erau în pragul teribilului „tread mill", pe care condamnații l-au botezat „moara fără apă", şi avea să-l vadă pe copilul acela, pe care mistress Fanoche îl furase de la mama sa, pe care Bulton şi Suzanne îl pierduseră şi pe care domnul Booth, inflexibilul magistrat de poliție, îl condamnase la muncă silnică.

Capitolul V

Acuma să ne întoarcem la momentul în care micul irlandez Ralph, copilul acela în care Irlanda îşi punea toată speranța, intrase la Cold-Bath field.

La Londra, ca şi aiurea, transportul prizonierilor se face în trăsura celulară.

În fiecare zi, un fel de omnibuz cu gratii la ferestre face înconjurul comisariatelor şi ia prizonierii pentru a-i lăsa pe unii la Bath Square, pe alții la Mil-bank sau la Clarcken-weld şi pe alții la Newgate.

După condamnarea sa, Ralph nu văzuse, nu auzise, nu înțelesese decât trei lucruri.

Mai întâi, că mama sa căzuse pe jumătate moartă, scoțând un strigăt.

Apoi că avea să fie separat de dânsa.

În sfârşit, mai înțelesese că îl aştepta ceva teribil, de vreme ce mulțimea, care se afla în sala de audiență, începuse să murmure cu voce tare împotriva domnului Booth şi a legilor.

Cu toate acestea. Ralph nu scoase niciun strigăt, nu vărsă nici o singură lacrimă.

Viteazul copil, cu mâinile întinse spre mama sa, pe care un om o conducea afară, se lăsă dus de către doi polițişti înapoi în închisoare.

Pe drum se întâlni cu miss Katt, care plângea. Foarte emoționată, buna fată îl luă în brațele sale şi-l strânse cu căldură.

Numai după ce rămase singur, Ralph îşi descărcă nervii, izbucnind în lacrimi.

Apoi îl cuprinse o lâncezeală adâncă; învins de oboseală şi de emoţie, adormi dus. Era somnul acela adânc pe care-l aduce disperarea, ajunsă la limita ei supremă.

La zgomotul uşii care se deschise, el se deşteptă şi constată că trecuseră mai multe ore.

Ralph adormise şi în somnul său visase că se găsea în scumpa sa patrie, al cărui martir era deja.

Se revedea în coliba lui săracă, alături de mama sa care-i surâdea şi de bătrânul pescar irlandez, bunicul său, care-l învăţa să se roage lui Dumnezeu.

Realitatea se risipise ca un vis urât.

Dar, vai! foarte curând, Ralph fu readus în acea realitate părăsită doar pentru scurt timp.

Cei doi poliţişti care făceau de serviciu în curtea închisorii din Kilburn, apărură în faţa sa şi, de data asta, unul dintre ei îi spuse:

— Haide, scoală-te, şi urmează-ne!

Ralph se supuse.

Acum, după ce fusese despărţit de mama sa, ce-i păsa că era în închisoare sau în altă parte?

Urcară treptele acelei scări întortocheate şi întunecate, pe care pretinsul lord Cornhill o umpluse ziua trecută, cu exclamaţiile sale de mirare şi de admirare.

Copilul avu o ultimă speranţă: aceea de a o întâlni pentru ultima oară pe miss Katt.

Dar M. Booth, ca niciodată, îşi certase fiica, deoarece, considera că o persoană bine crescută ca dânsa nu trebuie să se înduioşeze pentru un vagabond, pe care legea îl pedepseşte.

Miss Katt se dusese şi se închise în camera sa, ca să poată plânge în voie.

Pe când străbătea coridorul, Ralph se întâlni cu Toby, secretarul domnului Booth.

Toby, fără îndoială, ca să se facă plăcut de frumoasa miss Katt, sau mai bine zis, din ordinele acesteia, îi aruncă un şal pe umeri.

Se înnoptase; un vânt rece sufla şi ceaţa era foarte deasă. Luminile celor două felinare ale trăsurii celulare străpungeau întunericul.

Libera Anglie îşi transportă prizonierii mai mult în timpul nopţii.

Nu e nevoie să mai spui unui popor, care se consideră poporul cel mai liber din lume, că există şi în sânul său închisori şi călăi.

Poliţistul îl apucă pe Ralph de braţ şi-l urcă în trăsură.

Din câte îşi amintea el, nu-l mai văzuse niciodată pe omul acela.

Cu toate acestea, se înfioră din cap până în picioare, când poliţistul se aplecă la urechea lui şi-i şopti:

— N-avea nicio teamă şi fii curajos; mama ta şi prietenii tăi veghează asupra ta.

Cuvintele acestea fură pronunţate în dialectul ţării sale, acelaşi dialect de care se servise şi lordul Cornhill.

Şi copilului i se păru că era chiar aceeaşi voce.

Dar oricât de mult îşi fixă privirea asupra poliţistului, nu-i fu cu putinţă să recunoască în el pe gentlemanul care-l vizitase în închisoare.

Oricum însă, speranţa îi umplu inima.

Cineva îi vorbise despre mama sa.

Fără să opună nicio rezistenţă intră în celula care îi era destinată, şi uşa dubei se închise cu zgomot în urma lui.

Apoi, auzi biciul birjarului şi greoaia trăsură se puse în mişcare.

Drumul a fost lung.

La fiecare sfert de oră, trăsura se oprea.

Ralph nu putea să vadă nimic, dar auzea.

Auzea cum se deschidea mereu uşa acelui coridor rulant; fără îndoială, alţi tovarăşi de nenorocire erau introduşi.

Trăsura celulară făcea înconjurul diferitelor posturi poliţieneşti şi îi lua pe condamnaţi, ferindu-se cu mare grijă să provoace vreun zgomot.

În fine, se opri de-a binelea.

De astă dată a fost deschisă şi uşa celulei în care se găsea Ralph.

În acelaşi timp, poliţistul care-i vorbise în graiul copilăriei sale, îi zise cu bruschețe în limba engleză:

— Haide! pungaşule, coboară!

Ralph se supuse.

Atunci, se văzu înconjurat de nişte oameni cu figuri sinistre.

Erau tâlharii recrutaţi în timpul drumului.

Duba nu mai era acum în stradă, ci într-o curte înconjurată de ziduri înalte.

Poliţistul cu favoriţii roşii care-i vorbise lui Ralph, se dusese să sune la o uşă din spatele curţii.

Un clopot îi răspunse din interior, cu un zgomot lugubru.

Sunetul acestui clopot era atât de rece şi de cavernos, încât inima ţi se umplea de o spaimă misterioasă.

Se auziră paşii greoi şi măsuraţi ai mai multor oameni şi uşa se deschise.

Atunci poliţiştii care escortaseră trăsura se opriră în curte.

Numai acela care îi vorbise lui Ralph trecu pragul uşii; uşa aceasta dădea în sala grefei.

Era acela pe care l-am putea numi şeful convoiului.

Dânsul îi preda pe prizonierii aduşi.

El îl apucă pe Ralph de mână şi-i zise cu o voce sălbatică:

— Înaintează!

Dar copilul nu se înspăimântă de sălbăticia acelei voci, şi păşi înainte, cu capul sus şi cu mersul hotărât.

Capitolul VI

Kilburn era postul poliţienesc cel mai îndepărtat şi pentru că de acolo se începea luarea prizonierilor, era natural ca şi la predarea la grefă, să înceapă tot cu prizonierii de acolo.

Poliţistul cu favoriţii roşii îl împinse prin urmare pe Ralph, înaintea sa.

Şeful grefei luă registrul şi puse întrebările obişnuite.

Poliţistul răspunse dând numele lui Ralph, vârsta sa, şi prezentând în acelaşi timp o copie după sentinţa pronunţată de onorabilul domn Booth.

Şeful scrise toate acestea în registru, cu o indiferenţă perfectă; apoi, ridicându-şi capul spre poliţist, spuse:

— Ah! dacă nu mă înşel, eşti o figură nouă?

— Într-adevăr, răspunse poliţistul calm, acum pentru prima oară fac serviciul acesta, Excelenţă.

Epitetul Excelenţă plăcu foarte mult funcţionarului.

Era un om între două vârste, care chiar de la începutul carierei sale fusese condamnat şi care de douăzeci de ani nu ieşise din Bath Square.

Dacă ar fi fost dus în mijlocul Londrei, s-ar fi rătăcit, fără îndoială.

Pentru dânsul nu existau decât două feluri de oameni: prizonierii şi oamenii care îi supravegheau.

Poliţistul care conduce trăsura celulară şi îi predă pe prizonieri are rangul de brigadier.

Serviciul acesta este foarte delicat şi nu se încredinţează niciodată primului venit; de obicei acelaşi individ îndeplineşte funcţia de brigadier mulţi ani la rând.

Şeful grefei îşi îndreptă din nou privirea asupra poliţistului cu

favoriții roşii şi îi spuse:

— Într-adevăr, acum te văd pentru întâia oară, cavalere.

O poliție atrage întotdeauna după sine o alta; poliștistul îi spusese grefierului Excelență; grefierul îi dădu curtenitor titlu de cavaler.

— Sternton e bolnav? reluă funcționarul.

Sternton era brigadierul care făcea acest serviciu de obicei.

— Da, Excelență.

— Şi îl înlocuieşti dumneata?

— Văd că lucrul vă miră, răspunse bărbatul cu favoriții roşii, mai ales că nu m-ați mai văzut niciodată până acum. Dar trebuie să ştiți că am fost chemat din provincie şi că am sosit la Londra abia acum două zile.

— Ah! ai făcut serviciul în provincie!

— Da, Excelența.

— Şi unde asta?

— Am fost brigadier la Manchester; eram şi acolo tot în serviciul închisorilor.

— Foarte bine, zise grefierul.

Şi cum curiozitatea îi era satisfăcută, adăugă:

— Să trecem la următorul.

— Un moment, Excelență, îl opri poliștistul; am să vă spun câteva cuvinte din partea domnului Booth, magistratul de poliție de la Kilburn.

— Ah! Ah!

— Copilul acesta, acest mic tâlhar pe care îl vedeți este rănit.

— Unde?

— La umăr. Domnul Booth şi-a exprimat dorința ca să nu fie trimis la moară decât după vindecare.

— Asta nu mă priveşte pe mine, răspunse grefierul; dar gardianul şef va transmite directorului dorința domnului Booth.

Poliștistul se înclină.

Sala grefei era despărțită în două printr-un fel de perete de lemn.

Fiecare prizonier care era trecut în condică, trecea, de cealaltă parte a zidului şi lua loc pe o bancă. Acolo stătea, până când veneau temnicerii să-l ridice.

Deci, poliștistul cu favoriții roşii îl trecu pe Ralph de cealaltă parte a barierei; în acelaşi timp, aplecându-se spre dânsul, îi şopti la ureche:

Copilul continua să fie demn.

— Gândeşte-te la mama ta.

Nu înțelegea bine ce se petrece în jurul său, că nu mai este copil şi că pentru dânsul venise vremea maturității.

El se aşează pe banca prizonierilor fără să verse o singură lacrimă, cu ochii fixați asupra bărbatului acela, care-i vorbise deja de două ori despre mama sa.

Acesta îşi făcea meseria foarte conştiincios.

Toți prizonierii au fost înscrişi în condică.

Apoi, grefierul trase cordonul unei sonerii.

O uşă se deschise în spatele grefei. Patru gardieni, în fruntea cărora se afla un galonat, intrară îndată.

Atunci grefierul citi cu voce tare numele prizonierilor şi celelalte relații luate despre ei şi nu băgă de seamă că între polițistul cu favoriții roşii şi şeful gardienilor, se schimbase o privire de înțelegere.

După ce termină de citit, grefierul îşi aduse aminte de recomandația domnului Booth şi o transmise gardianului şef.

Acesta răspunse:

— Niciodată condamnații nu sunt conduşi la moară decât a doua zi după intrarea lor în închisoare. Copilul va fi inspectat mâine şi vom face ce va hotărî doctorul.

Apoi, mai schimbă o ultimă privire cu polițistul acela şi spuse prizonierilor:

— Haideți, înaintați!

Ralph, la rândul său, aruncă o ultimă privire polițistului care-i vorbise despre mama sa, apoi porni după gardieni, care-i ducea în interiorul închisorii.

A fost condus într-o sală mare, în mijlocul căreia era o cadă mare, plină cu apă caldă.

Acolo se dezbrăcă în pielea goală şi se scufundă în cadă.

După aceea a fost îmbrăcat în costumul închisorii, care e compus din pantaloni cenuşii şi o vestă închisă, brodată cu galben.

Pe spatele vestei, ca şi pe boneta care i se da ultima condamnatului, e un pătrat alb, în mijlocul căruia se poate citi un număr.

Vesta şi boneta care i-au fost date lui Ralph, purtau numărul 31.

După o oră, când se găsi singur într-o celulă, copilul care până atunci fusese om, se simți cuprins pe moment de disperare.

El izbucni în lacrimi, murmurând:

— Mamă! Mamă!

Pe coridor răsuna pasul egal şi monoton al unui gardian de noapte.

Pasul acesta se opri în dreptul celulei lui Ralph.

Atunci copilul se opri din plâns şi ascultă plin de nelinişte.

O voce ajunse până la dânsul, o voce dulce care murmură câteva cuvinte în dialectul patriei sale.

— Nu plânge, drăguțule, mama ta veghează asupra ta!

Capitolul VII

A doua zi dimineață, uşa celulei lui Ralph se deschise, şi gardianul şef intră sau mai bine zis, se dădu la o parte pentru a face loc unui bărbat mic, cu ochelari şi purtând o haină plină de broderii de aur.

Era medicul închisorii.

Gardianul şef îi spuse cu o voce severă:

— Haide tâlharule, ridică-te şi salută-l pe domnul medic!

Ralph sări în sus. Tremura din tot corpul şi cu toate acestea, o idee bizară îi trecu prin minte.

Vocea aceea severă, care îi ordona cu atâta brutalitate să se ridice în picioare, i se părea a fi aceeaşi voce care îi şoptise în dialectul țării sale: „Mama ta veghează asupra-ți”.

Şi cu toate acestea, omul acela avea o înfățişare sălbatică; ochii săi erau aşa de mari şi de încruntați, încât te cuprindeau fiori, privindu-i.

— Ah! ah! zise omul cu ochelari, acesta este ştrengarul care a vrut să fure banii lui Thomas Elgin?

Şi Ralph a fost învăluit de o privire scrutătoare.

— Frumoasă figură, mai adăugă doctorul. Ce păcat că clubul filantropic pentru „moralizarea claselor de jos”, al cărui vicepreşedinte am onoarea să fiu, n-a putut pune mâna pe ştrengarul acesta; poate că l-ar fi salvat.

Şi apropiindu-se de copil, începu să-i dezvelească brațul, cu brutalitatea obişnuită chirurgilor.

— Ehei! murmură dânsul. Domnul Thomas Elgin este un om ingenios în toată puterea cuvântului. Ce bine ştie dânsul să-şi păzească banii!… Am citit articolul din Morning Post; e într-adevăr foarte curios.

Gardianul şef, cu aceeaşi voce morocănoasă, spuse:

— Mititelul acesta, Excelență, e așa de grav rănit, încât nu știu la ce muncă l-am putea pune. Nu știu ce gândesc magistrații care condamnă la muncă silnică un copil de zece ani.

Doctorul își ridică îndată capul și pe un ton puțin cam supărat, răspunse:

— Scumpul meu domn Bardel, eu care sunt vicepreședinte al unui club filantropic, nu pot fi acuzat de lipsă de omenie; cu toate acestea, părerea mea este că societatea trebuie să procedeze cu cea mai mare severitate când e vorba de tâlhari. Mă înțelegi dumneata, domnule Bardel?

— Dar, domnule doctor, reluă domnul Bardel – acesta era numele gardianului șef – copilul acesta a primit un glonte în umăr.

— Văd și eu; dar glontele a fost extras și rana nu mai prezintă nicio primejdie.

Zicând acestea, medicul începu să miște brațul copilului în toate părțile, examinându-l cu atenție.

— Nu e nici cel mai mic pericol, repetă dânsul

— Ah! murmură domnul Bardel.

— Peste opt zile, nici urmă nu va mai rămâne din rana aceasta.

— În timpul acestor opt zile, întrebă domnul Bardel, copilul trebuie dus la infirmerie?

— Nu e nevoie, dragul meu; nu e nicidecum nevoie.

Un nor întunecă fruntea gardianului șef.

— Dar, domnule doctor… murmură dânsul.

— Îți repet, dragul meu domn Bardel, că ștrengarul acesta poate foarte bine să muncească.

— Chiar de astăzi?

— Negreșit.

Domnul Bardel își înăbuși un suspin și se înclină.

Doctorul adăugă:

— Crede-mă, sunt și eu destul de omenos; dacă n-ar fi așa, n-aș fi ajuns vicepreședinte al unui club filantropic. Dar societatea este datoare să ia măsuri serioase contra acelora care tulbură ordinea.

Și cu aceste cuvinte, doctorul se retrase.

Gardianul șef îl întovărăși.

Ralph rămase singur aproape o oră.

Cu acel minunat instinct, pe care-l posedă toți copiii, micul irlandez înțelesese că în ciuda vocii sale brutale și cu tot aspectul său sălbatic, gardianul șef îi era prieten, și că dacă era să i se întâmple vreun rău, era fără voia sa.

Peste o oră, ușa celulei sale se deschise din nou.

Ralph spera să-l revadă pe domnul Bardel, dar se înşelase.

Doi gardieni veniră să-l caute.

Unul dintre ei avea în mână certificatul doctorului, din care reieşea că rana nu prezintă nicio gravitate şi prin urmare copilul poate fi pus îndată la lucru.

Sărmanul irlandez a fost îmbrăcat şi condus în sala teribilului tread-mill.

. . . . . .

În timpul acesta, un om ieşi din Cold-Bath field.

Era domnul Bardel, gardianul şef.

Master Pin, portarul, îl întrebă pe când deschidea grilajul:

— Astăzi e ziua dumitale de ieşire?

— Da, răspunse Bardel. Sunt doritor să mai respir puţin aer de libertate…

Şi domnul Bardel, odată ajuns în stradă, începu să meargă repede, îndreptându-se spre Holborne Street.

Acolo, intră într-o casă cu aparenţă sărăcăcioasă, al cărei cat de jos era ocupat de o cantină.

El străbătu o alee întunecoasă, se urcă la catul de sus, scoase o cheie din buzunar şi deschizând o uşă, pătrunse într-o cameră mică care fără îndoială era locuinţa sa, de vreme ce, fără să mai întârzie, îşi dezbrăcă uniforma înlocuind-o cu nişte haine cenuşii.

După aceea închise cu grijă uşa în urma sa şi coborî în cantină.

Un om stătea sprijinit de contor şi bea un pahar de gin.

Era Omul Gri.

El schimbă o privire rapidă cu domnul Bardel şi amândoi începură să vorbească în dialectul irlandez.

— Ei bine! spuse Omul Gri, copilul este la infirmerie, nu-i aşa?

— Nu, este la „moară”.

Omul Gri se îngălbeni.

— Medicul închisorii este un adevărat măgar, spuse domnul Bardel; sau mai bine zis, e un om fără inimă. E foarte bogat şi se teme de tâlhari ca de ciumă. Dacă ar propune cineva să fie condamnat un om care a furat o batistă, dânsul n-ar protesta.

— Dar atunci, întrebă Omul Gri, tot planul combinat în vederea infirmeriei, este inutil?

— Desigur.

— Şi… la „moară”?

— Acolo, spuse domnul Bardel, n-am niciun om de încredere.

— Ah!

— Ar trebui să introducem în serviciul de la tread mill, un om în care să avem încredere şi lucrul acesta este cu neputinţă.

— Tread mill-ul este departe de infirmerie?

— Tocmai la cealaltă extremitate a închisorii.

— Şi lucrătorii nu vin niciodată pe acolo?

La această întrebare domnul Bardel tresări.

— Ah! spuse dânsul, mi-a venit o idee…

— Da?…

— Unul dintre zidurile sălii tread mill-ului nu este tocmai solid şi uşor ar putea să fie dărâmat…

— Când?

— Când voi dori-o eu, răspunse domnul Bardel.

— Atunci, lucrul acesta să nu se întâmple până sâmbătă, hotărî Omul Gri.

— De ce?

— Pentru că printre lucrătorii care se vor duce să lucreze în închisoare, trebuie să fie şi unul dintre fraţii noştri.

„Dumnezeu să aibă în paza sa Irlanda!" murmură gardianul şef, făcând un semn misterios de cruce.

Şi amândoi începură să vorbească pe şoptite.

Capitolul VIII

Aşadar, domnul Bardel, gardianul şef de la Cold-Bath field, asculta de ordinele Omului Gri.

De ce?

Pentru că domnul Bardel făcea şi dânsul parte din vasta asociaţie a conspiratorilor, adică a oamenilor acelora care visează mereu libertatea Irlandei.

Cum se înfiinţase această asociaţie?

Mister.

Membrii nici nu se cunoşteau între ei. Numai mulţumită unui semn particular şi mistic, un frate la nevoie este recunoscut de fraţii săi.

Înainte să-l lase pe micul Ralph să fie condus la Cold-Bath field, Omul Gri redevenise pentru o oră lordul Cornhill, colecţionarul pasionat al crimelor curioase.

Înzestrat cu o legitimaţie specială, eliberată de Scotland-Yard, se prezentase la Bath Square şi ceruse să viziteze închisoarea.

Inspectase în amănunţime infirmeria, sălile de corecţie şi

bucătăria, dar n-a vrut să vadă moara, spunând că-şi rezervă plăcerea acestui spectacol pentru o a doua vizită.

Pretinsul lord Cornhill căută în închisoare complici; căci „conspiratorii" sunt introduşi pretutindeni, în administraţie ca şi în poliţie, după cum au putut vedea cititorii în ziua în care Omul Gri dorise s-o viziteze pe irlandeza Suzanne.

Se plimbase din sală în sală, spionând o privire, hazardând un gest; deodată văzuse un om tresărind.

Acest om era acelaşi care-i servea de călăuză şi-i explica cu cea mai mare grijă toate lucrurile.

Era domnul Bardel, gardianul şef.

Atunci Omul Gri se folosi de un moment în care rămaseră singuri într-un coridor celular şi făcu semnul acela particular care anunţa pe un şef al asociaţiei.

Domnul Bardel se înclină cu umilinţă şi spuse:

— Vorbeşte, stăpâne; mă voi supune.

— După plecarea mea, vei găsi un motiv oarecare şi vei veni peste o oră să mă întâlneşti la Queen's Justice.

— Voi veni, răspunse domnul Bardel cu supunere.

Într-adevăr, o oră după aceea, lordul Cornhill, transformat de astă dată în Omul Gri era în taverna Queen's Justice.

Din convorbirea pe care o purtară aici, Omul Gri şi domnul Bardel, rezulta că acesta din urmă era singurul conspirator din Bath Square.

Cu toate acestea, dacă Ralph era să fie trimis la infirmerie, domnul Bardel credea că o evadare este posibilă.

După cum se vede, gardianul şef îşi făcuse socotelile fără să-l aibă în vedere pe medic.

— Aşadar, spunea Omul Gri, n-ai niciun prieten în Bath Square?

— Niciunul.

— Nici chiar printre prizonieri?

— Nici printre ei.

— Dar portarul?

— E un om care a renegat Irlanda. Dacă ar putea, ne-ar trăda şi pe noi.

— Şi prin ce mijloc am putea introduce lucrători liberi în tread mill?

— Iată, spuse Bardel... tread mill-ul are patru cilindri.

— Ştiu asta.

— Osia fiecăruia este fixată într-un zid jos; unul dintre aceste

ziduri este slab. Dacă maşina s-ar opri brusc s-ar putea ca zidul să se prăbuşească.

— Dar în ce mod s-ar putea opri maşina brusc?

— E foarte uşor.

— Să vedem.

— În fiecare seară, în virtutea funcției mele de gardian şef fac înconjurul sălilor de lucru şi de corecție, câteodată întovărăşit de doi gardieni, câteodată singur. Condamnații sunt culcați, sălile sunt pustii, să presupunem acum, că în una din serile acestea, aş lua în buzunar o bucată de fier, un corp oarecare.

— Ei bine?

— Corpul acesta ar fi strecurat între roțile unuia din cilindri…

— Şi pe urmă?

— A doua zi maşina s-ar desface şi ar provoca prin violența exploziei, dărâmarea zidului… Şi un zid care ar trebui reparat fără întârziere.

— De minune! exclamă Omul Gri. Acum să ne continuăm planul: printre lucrători va fi şi unul dintre frații noştri. E destul unul singur.

— Da şi nu.

— Explică-te.

— Lucrătorii care muncesc în interiorul închisorii sunt supuşi unui regim celular. Tot timpul cât ține lucrul nu ies din închisoare. Noaptea se culcă şi ei în celule, ca şi condamnații. Fiecare coridor are un supraveghetor de noapte. Oamenii aceştia nu pot fi corupți şi niciunul dintre ei nu e conspirator. Aşa încât, la ei nu ne putem gândi.

— Şi nu e decât un singur gardian pe fiecare coridor?

— Da.

— Să presupunem un moment că John Colden şi Ralph ar fi pe acelaşi coridor. S-ar putea întâmpla lucrul acesta?

— Asta depinde de voința mea.

— Bine; să mai presupunem acum că şi supraveghetorul coridorului ne-ar fi prieten.

— Oh!

— Să presupunem.

— Fie.

— John Colden iese din celula sa, ia copilul şi amândoi se îndreaptă spre curtea interioară, a cărei cheie o ai dumneata, nu-i aşa?

— Fără îndoială.

— Curtea aceasta comunică cu clădirile noii închisori. Dumneata trebuie să ai şi cheia aceasta.

— Desigur, dar n-am cheia porții exterioare, care rămâne zi şi noapte la brâul lui master Pin.

— Puțin îmi pasă de asta, spuse Omul Gri, căci odată ajunşi în curtea închisorii noi, John Colden şi copilul au pe unde ieşi.

— Ah!

— Prin urmare, nu e decât un singur obstacol: supraveghetorul.

— Şi e un obstacol de neînvins! întări domnul Bardel.

Omul Gri surâse.

— Vei vedea că nu e tocmai aşa. Aşadar, să rezumăm.

— Te ascult.

— În noaptea de vineri spre sâmbătă, zidul se va dărâma.

— Da.

— Sâmbătă, John Colden va intra în închisoarea interioară.

— Şi pe urmă?

— Sâmbătă seara vei veni la taverna Queen's Justice şi-ți voi dovedi că niciun lucru nu este cu neputință.

— Tocmai lucrul acesta îl doresc şi eu, şi dacă nu va fi nevoie decât de viața mea pentru triumful cauzei pe care o servim, sunt cu totul la dispoziția dumitale.

— Nu, răspunse Omul Gri surâzând, avem mereu nevoie de amici la Bath Square, şi dumneata nu vei fi câtuşi de puțin compromis.

Şi se despărți de gardianul şef, repetând:

— Pe sâmbătă seara, la taverna Queen's Justice şi Irlanda să ne aibă în paza sa!

Capitolul IX

Să ne întoarcem acum la Ralph.

Era în ziua de sâmbătă şi prin urmare trecuseră cinci zile de când micul bandit intrase la moară.

Prima oară fusese un supliciu teribil pentru dânsul.

Abia atinseseră micile sale mânuțe bara transversală care devenea unicul punct de sprijin al condamnatului şi picioarele căutau în zadar să se odihnească pe scândurelele mişcătoare ale cilindrului.

De două ori a vrut să se oprească, dar picioarele şi spatele fură lovite cu aşa putere încât mititelul văzu îndată că orice repaus era

imposibil.

După un sfert de oră a fost dat jos pentru odihnă.

Era aşa de slab, aşa de tare tremura, încât toți ceilalți condamnați au fost cuprinşi de milă.

Dar ce puteau să facă dânşii?

Dacă este vreun loc unde disciplina este de fier şi nu este încălcată nici măcar o singură dată, apoi desigur că locul acesta este în închisorile Angliei.

Dragostea pentru proprietate, dorința de a poseda cât mai mulți bani i-au făcut pe englezi să aibă o teamă aşa de mare de tâlhari, încât cea mai mică încercare de furt, este pedepsită cu cea mai mare severitate.

Cel mai mic şi cel mai neînsemnat murmur al unui condamnat este pedepsit cu lovituri de bici.

De altfel, chiar dacă vreunul dintre ei, ar fi vrut să vină în ajutorul micului irlandez, lucrul ar fi fost cu neputință, pentru că domnul Whip era acolo.

Domnul Whip era supraveghetorul unuia dintre cei patru cilindri.

Era un om înalt şi slab cu barba blondă, cu buzele uscate, cu nasul lung, cu ochii mici şi verzi, oglindind o sălbăticie nemaipomenită.

În limba engleză, „whip” înseamnă bici.

— Sălbaticul gardian avea, fără îndoială şi un alt nume; dar condamnații, ai căror umeri îi chinuiau adeseori, îl porecliseră cu numele instrumentului său de tortură.

Tâlharul care-şi sfârşise pedeapsa şi se întorcea în Brook Street, spune tovarăşului său, care nu văzuse încă tread mill-ul.

— Dumnezeu şi sfântul Gheorghe să te păzească de cilindrul domnului Whip.

Domnul Whip era urât nu numai de condamnați, dar chiar şi de ceilalți gardieni, colegi ai săi.

Era un om taciturn, nu vorbea niciodată cu nimeni şi părea că-şi exercită sălbatica meserie de gardian cu o bucurie brutală.

Ralph căzuse tocmai în cilindrul pe care-l supraveghea omul acesta şi de prima oară făcu cunoştință cu teribilul său bici.

Când seara a fost condus din nou în celula sa, era pe jumătate abrutizat.

Ochii îi erau secați de lacrimi; nici chiar revoltă nu mai simțea în sufletul său.

Toată ziua în mijlocul teribilelor torturi pe care le îndura, o idee

îi dominase mintea.

Era speranța că seara va auzi din nou vocea aceea, care cu atâta dulceață, îi şoptise: „Mama ta veghează asupra-ți.”

Pentru oamenii copți, pentru aceia care au trecut deja prin grelele încercări ale vieții, amintirea patriei sale este o dulce consolare.

Pentru copii, amintirea mamei are aceeaşi putere.

Şi într-adevăr, seara, pe când, învins de durere şi de oboseală era aproape să adoarmă, auzi din nou ridicându-se spre dânsul de afară, aceeaşi voce, plină de consolare, care-i spunea: „Nu fi disperat, în curând vei ieşi de aici!”

A doua zi şi în zilele următoare, aceeaşi voce îl încuraja pe micul copilaş.

În fiecare seară, vocea aceea misterioasă îi umplea inima de speranță.

În sfârşit veni şi sâmbătă.

La orele şapte, condamnații intrară doi câte doi în marea sală a morilor.

Domnul Whip mergea în fruntea lor.

Fiecare condamnat se duse să-şi ocupe locul său obişnuit.

Acela care se odihnise ultimul în ziua precedentă veni cel dintâi să ocupe locul supliciului.

Cel de-al doilea se aşează jos, aşteptând să treacă un sfert de oră.

Apoi, când cei patru cilindri fură ocupați şi supraveghetorii se aflau la locurile lor, domnul Whip făcu un semn şi roțile fură puse în mişcare.

Supliciul începu.

Cilindrii mergeau încet la început, apoi din ce în ce mai repede, şi mai repede, şi în sfârşit atingeau o viteză amețitoare.

Dar deodată, un zgomot înspăimântător se produse. Cilindrul se opri brusc şi în acelaşi timp zidul se prăbuşi.

Domnul Bardel se ținuse de cuvânt.

Urmă un tumult, o spaimă, un amestec de nedescris.

Câțiva condamnați au fost răniți.

Din fericire, Ralph scăpă neatins.

Din toate părțile, condamnații scoteau strigăte de groază.

Mai mulți părăsiseră bara transversală a celorlalți cilindri.

Lucrătorii din brutărie ieşiseră în grabă, amestecându-şi strigătele lor, cu strigătele condamnaților.

Un moment cei patru supraveghetori au fost îngrămădiți într-un

colț şi a apărut teama de revoltă.

Dar doi oameni apărură şi restabiliră liniştea; erau guvernatorul şi gardianul şef.

Guvernatorul era tot aşa de iubit pe cât de urât era domnul Whip.

Domnul Bardel era sever, dar era foarte drept şi toată lumea îl respecta.

Arhitecții închisorii veniră îndată şi începură o cercetare amănunțită.

Se constată că zidul care se dărâmase era singurul zid slab, şi că ceilalți, trei cilindri puteau să-şi continue funcțiunea fără nicio primejdie.

Condamnații au fost puşi din nou la muncă, şi cei din cilindrul deteriorat au fost repartizați la ceilalți cilindri.

Domnul Whip ceru ca o favoare păstrarea rolului său de supraveghetor, spre cea mai mare bucurie a unui coleg care devenea astfel, liber.

Pe la orele două, echipa de lucrători liberi, condamnați de sorți la opt zile de închisoare, intră în sală.

Era vorba să se reconstruiască din nou zidul.

John Colden era unul dintre cei dintâi zidari intrați în sală.

El îşi plimbă privirea asupra celor trei cilindri care funcționau, căutând să zărească undeva copilul, pe care-l cunoştea, din ziua în care mititelul fusese condamnat în sala de audiențe a Comisariatului de la Kilburn.

În momentul acela Ralph se odihnea.

John Colden găsi un mijloc să se apropie de dânsul şi-i şopti:

— Sunt un prieten al mamei tale.

Copilul scoase un strigăt.

Dar deja John se amestecase printre ceilalți lucrători.

Domnul Whip întoarse capul încolăcindu-şi biciul pe carnea fragedă a copilului.

Ralph scoase un al doilea strigăt.

Dar în aceeaşi clipă întâlni privirea lui John Colden, care-şi dusese un deget la buze. Copilul înțelese şi tăcu.

Şi cum cilindrul se oprise, se duse să-şi reia locul său la bară.

Capitolul X

Pentru aceeaşi zi, Omul Gri îşi fixase întâlnirea cu gardianul şef

Bardel, la taverna Queen's Justice.

Pe la orele şapte şi jumătate, neobositul campion al Irlandei era la postul său.

Domnul Bardel nu sosise încă.

Dar un alt bărbat sosi înaintea lui: era bunul Shoking.

El aruncă o privire rapidă în jurul lui, şi-l văzu îndată pe Omul Gri, care stătea liniştit la o masă şi bea un pahar de vin.

Taverna era aproape goală.

Am spus-o şi o repetăm: taverna Queen's Justice, nu era vizitată decât de temniceri şi de rudele condamnaților.

Singurele persoane care mai puteau trece pragul tavernei după orele şapte seara, în timpul iernii mai ales, era master Pin, portarul şi domnul Bardel, gardianul şef.

Shoking se apropie deci de Omul Gri fără nicio teamă.

— Totul este gata, spuse Shoking.

— Totul?

— Absolut totul.

Frânghia cu noduri este sus, trăsura va aştepta la ieşire.

— Unde este Jenny?

— Acolo.

Acesta îl privi cu un aer întrebător.

— Şi Suzanne?

— Suzanne este cu dânsa.

— Şi trăsura?

— Craven o va aduce; va fi în colțul străzii.

— Bine, spuse Omul Gri.

În aceeaşi clipă uşa se deschise şi domnul Bardel apăru.

Domnul Bardel se înclină în fața Omului Gri, ca în fața unei cunoştințe banale.

— Hei! domnule Bardel, îl întrebă acesta, vrei să bei un pahar de vin cu noi?

— Beau mai bine un grog, dacă nu e cu supărare.

Şi domnul Bardel veni să se aşeze lângă Omul Gri.

Atunci, acesta începu să-i vorbească în dialectul irlandez.

— Ce s-a întâmplat? întrebă dânsul.

— Zidul e dărâmat, răspunse Bardel în acelaşi dialect.

— Copilul nu e rănit?

— Nu.

— Şi John Colden e în sala morilor?

— Da, a lucrat toată ziua acolo.

— Asta voiam să ştiu. Ai urmat instrucțiunile mele?

— Punct cu punct.

— Să vedem.

— Lucrătorul John Colden se află pe acelaşi coridor celular ca şi copilul.

— Foarte bine.

— Am închis celulele eu însumi şi am strecurat un pumnal în mâna lui Colden.

— Sper că nu va fi nevoie de arme.

— În sfârşit, am lăsat celula sa deschisă.

— De minune!

— Am îndepărtat santinelele din curte, sub motiv, că ploua şi prezența lor acolo era cu totul inutilă.

— Şi cine e gardianul care va supraveghea coridorul?

Domnul Bardel încreți din sprâncene.

— Oh! zise dânsul, aici n-avem noroc.

— Cum asta?

— Este un om sălbatic în Bath Square, un gardian de o cruzime nemaipomenită. Condamnații l-au poreclit domnul Whip.

— Bine!

— Acest om era supraveghetorul celui de al patrulea cilindru, şi-şi îndeplinea funcția cu o bucurie nebună.

— Ei bine! de vreme ce cilindrul nu mai funcționează, mi se pare că şi omul acesta trebuie să fie liber.

— Te înşeli, spuse domnul Bardel. Mizerabilul acela nu poate trăi până nu vede suferință în jurul său. De aceea a luat însărcinările unui camarad.

— Ah!

— Şi tocmai dânsul va fi de pază pe coridorul în care e copilul. De aceea cred că John Colden va trebui să facă uz de pumnal.

Omul Gri rămase o clipă gânditor.

— Domnul Whip prizează trabuc? întrebă dânsul în cele din urmă.

— Da, spuse domnul Bardel, trage tabac ca şi mine; în interiorul închisorii n-avem voie să fumăm şi atunci ne răzbunăm cu tabacul.

Omul Gri scoase din buzunar o tabacheră lunguiață, cu două compartimente.

— Iată, spuse dânsul, ceva care valorează mai mult decât pumnalul pe care i l-ai dat lui John Colden.

— Cum asta?

— La ce oră faci rondul?

— Între orele nouă şi zece.

— Astă-seară îl vei face la orele nouă fix.

— Fie.

— Ia tabachera aceasta şi fii atent că are două compartimente care se deschid separat.

— Văd bine asta.

— Unul dintre compartimente se deschide mai greu; nu-i aşa?

— Da.

— Acesta este compartimentul pe care îl vei deschide trecând pe lângă domnul Whip.

— Şi-i voi oferi o priză de tabac?

— Tocmai.

— Înțeleg, spuse domnul Bardel; tabacul acesta conține un narcotic.

— Da, spuse Omul Gri. Acum bănuieşti în ce mod va ieşi copilul din închisoare?

— N-am idee, murmură Bardel.

— Ei bine! conchise Omul Gri, să plecăm de aici. Dumneata vei ieşi cel dintâi.

— Bine.

— Aşteaptă-mă în colțul străzii. Te voi ajunge în două minute.

Domnul Bardel ieşi.

Omul Gri mai schimbă încă câteva cuvinte cu Shoking şi amândoi plecară.

Noaptea era întunecoasă, ceața deasă şi felinarele luminau slab.

Domnul Bardel aştepta sub bolta unei case.

— Vino, îi spuse Omul Gri, ajungându-l.

Străzile care mărginesc Cold-Bath field-ul, sunt strâmte, întortocheate şi mărginite cu case destul de înalte.

E unul dintre cartierele cele vechi ale Londrei, căci în Londra nouă, toate casele sunt joase.

Omul Gri urmat de Shoking şi de domnul Bardel, înconjură zidul închisorii şi împreună intrară pe una din stradele, oprindu-se în fața unei porți care se deschidea într-o alee neagră.

Atunci domnul Bardel ridică capul şi văzu o casă cu patru etaje, ale cărei ferestre dominau probabil curtea închisorii noi.

— Vino, repetă Omul Gri, conducându-l prin aleea neagră, în capătul căreia începeau nişte trepte umede şi întunecoase. Vino, repetă dânsul, şi-ți voi arăta că n-avem nicidecum nevoie de cheia lui master Pin.

Capitolul XI

Omul Gri, domnul Bardel şi Shoking, urcară până la ultimul etaj.

Niciun zgomot nu se auzea în casa aceea; părea că e în întregime nelocuită.

Ajunşi sus, Omul Gri deschise o uşă din faţa lui.

Atunci, scânteierea unei lumini îl lovi pe domnul Bardel drept în faţă.

Era în pragul unei odăiţe sărăcăcioase care nu conţinea decât mobilele strict necesare unor lucrători nevoiaşi.

Două femei erau acolo.

Două femei, a căror frumuseţe contrasta bizar cu aspectul hidos al locului: erau Suzanne şi irlandeza Jenny.

Jenny, pe care Omul Gri o adusese acolo spunându-i:

— Astă-seară îţi vei revedea copilul.

O candelă ardea pe masă şi fereastra era cu transperantele lăsate.

Omul Gri începu prin a stinge lumina, apoi deschise fereastra şi-l chemă pe domnul Bardel lângă dânsul, zicându-i:

— Priveşte!

Domnul Bardel se aplecă în afară şi comentă:

— Ceaţa e aşa de deasă încât nu recunosc bine locurile. Cu toate acestea mi se pare că zăresc curtea noii închisori.

— Chiar aşa.

— Ne desparte numai lărgimea străzii.

— Şi grosimea zidului, adăugă Omul Gri.

Domnul Bardel nu înţelegea încă pentru ce fusese adus acolo.

— Să vedem… spuse Omul Gri, ascultă-mă bine.

— Vorbeşte.

— Suntem aici la o înălţime de şaizeci de picioare, nu-i aşa?

— Aproape.

— Să presupunem că John Colden şi copilul au ajuns în curtea închisorii noi.

— Bine!

— Mai presupunem că eu le arunc o frânghie de aici; frânghia aceasta trece pe deasupra zidului şi cade la picioarele lor. Atunci John Colden nu are altceva de făcut, decât să ia copilul în spate şi să urce.

— Dar ai frânghia?

— Iat-o.

Şi Omul Gri scoase la iveală o frânghie groasă, cu noduri, anume făcută ca să servească drept scară.

— E un lucru foarte simplu, spuse domnul Bardel surâzând, şi cu toate acestea niciodată nu mi-ar fi venit o asemenea idee.

— Cum nu ți-ar fi venit nici ideea cu tabachera.

— Categoric nu. Dar, pentru că nu mai avem multă vreme de pierdut, să stabilim totul, fără să ne mai mirăm.

— Asta e şi părerea mea.

— Efectul tabacului se va produce îndată?

— După câteva momente.

— Şi domnul Whip va adormi?

— Desigur.

— Restul e uşor, spuse domnul Bardel. Numai dacă nu cumva va interveni ceva neprevăzut… Cred că voi face bine să vin şi eu în urma lui John Colden şi a căpitanului…

— De ce?

— Pentru că mâine se va descoperi evadarea.

— Foarte natural.

— Şi eu sunt singurul care am cheia de la curtea interioară, în timpul nopții.

— Fie.

— Complicitatea mea va fi evidentă.

— Crezi? întrebă Omul Gri, surâzând.

— Fără îndoială. Domnul Whip va povesti că l-am adormit cu o priză de tabac. Dumneata comanzi şi eu sunt dator să te ascult; totul pentru Irlanda… Dar mi se pare că nu e bine să-mi pierd viața, când aş mai putea fi încă folositor.

— Nu e nevoie să-ți părăseşti locul, domnule Bardel.

— Irlanda nu mai are nevoie de mine?

— Din contră.

— Atunci, cum voi putea s-o mai servesc, de vreme ce mă voi duce la spânzurătoare?

— Nu te vei duce.

— Ah!

— Vei rămâne neatins la Cold-Bath field.

— Ca prizonier, atunci?

— Nu, ca gardian şef.

Domnul Bardel îl privi uimit.

— Şi totuşi, adăugă Omul Gri, e un lucru foarte simplu. Dumneata vei fi cea din urmă persoană bănuită.

— Eu!

— Fără îndoială. Dar cheia?

— O să-ți fie furată.

— Dar priza de tabac?

— Vei fi şi dumneata victimă ca şi domnul Whip.

— Cum asta?

— Ah! în modul cel mai natural. După ce domnul Whip va fi adormit, vei uşura fuga lui John Colden şi a copilului.

— Bine!

— Pe urmă, te vei retrage la locul dumitale şi vei lua o priză din tabacul pe care îl vei oferi domnului Whip.

— Ah! exclamă domnul Bardel, e un lucru cât se poate de simplu!

— Aşa încât mâine, nu vei putea fi acuzat dumneata, ci negustorul care ți-a vândut tabacul. De unde îl cumperi de obicei?

— De la taverna Queen's Justice.

— De minune! land-lordul este deja prost cotat.

Apoi, Omul Gri adăugă:

— Şi acum, să nu mai pierdem timpul; domnule Bardel, întoarce-te la Cold-Bath field. Nu mai avem decât o singură oră înaintea noastră.

Şi întorcându-se spre Jenny, care de bucurie plângea în tăcere îi spuse:

— Momentul se apropie, fiul dumitale îți va fi înapoiat. Nu plânge şi ai încredere!

Capitolul XII

Domnul Whip, omul-bici, cum i se mai spunea îşi petrecuse seara martirizându-l pe micul irlandez.

Ralph era un copil şi tocmai asta stârnea sălbăticia feroce a bestiei.

Domnul Whip ghicise, după strigătul scos de copil, că acesta recunoscuse pe unul dintre lucrători.

De aceea, când micul irlandez coborî de pe cilindru, domnul Whip îl chemă la dânsul.

Ralph se apropie.

El ținea capul sus, şi privirea sa limpede înfruntă privirea sălbatică a domnului Whip.

Acesta îl întrebă, îl amenință, ridică biciul.

La toate întrebările copilul dădea acelaşi răspuns.

— Nu ştiu nimic.

Domnul Whip, furios, îi aplică câteva lovituri de bici şi-l trimise înapoi la cilindru.

Tortura aceasta se continuă până în momentul în care domnul Bardel apăruse pe neaşteptate.

Gardianul-şef îi făcu observaţii aspre subalternului său.

De altfel, de multă vreme, existau neînţelegeri între domnii Bardel şi Whip.

Sălbaticul gardian avea un singur prieten în toată închisoarea. Era gardianul Jonathan. Numai acesta îl iubea pe domnul Whip şi-l înţelegea.

La ora mesei se aşezau unul lângă altul; când le era posibil, ieşeau împreună în oraş.

Amândoi îl urau pe domnul Bardel, pentru că după credinţa lor gardianul şef se purta cu prea multă indulgenţă.

În seara aceea, Jonathan şi Whip se regăsiră la masă ca de obicei, şi tot ca de obicei, începură să vorbească pe socoteala domnului Bardel.

— De o bucată de vreme, spunea Jonathan, domnul Bardel îşi neglijează cu totul serviciul.

— Da?

— Dacă aş afla că plănuieşte evadarea vreunui prizonier nu m-aş mira de loc.

Domnul Whip tresări.

— Ce te face să vorbeşti astfel? întrebă dânsul.

— Domnul Bardel iese prea des în oraş.

— Ah!

— Uneori pleacă de mai multe ori pe zi.

— Şi se duce la Queen's Justice.

— La fostul nostru coleg destituit?

— Da. L-am văzut de multe ori acolo, discutând cu un tip suspect.

Jonathan îşi coborî şi mai mult vocea:

— Ai auzit vreodată vorbindu-se despre o asociaţie de conspiratori? întrebă dânsul.

„Drace! murmură domnul Whip!"

— Mi se pare că domnul Bardel e în legătură cu oamenii aceia.

— Dacă aş fi liber astă seară, zise domnul Whip, mi-ar face plăcere să-l urmăresc.

— Dragul meu Whip, zise Jonathan, nu în zadar suntem noi

prieteni.

— Ce vrei să zici?

— Vreau să spun că, voi fi încântat să-ți țin locul până la miezul nopții.

— Primesc, răspunse domnul Whip. Să aşteptăm numai, până ce domnul Bardel îmi va da serviciul în primire, şi pe urmă vei veni să mă înlocuieşti.

Programul domnului Whip a fost executat întocmai.

Domnul Bardel, după ce-i dădu serviciul în primire, plecă la întâlnirea pe care o avea cu Omul Gri.

După zece minute, Jonathan venea să-l înlocuiască pe Whip. Acesta ieşi din închisoare fără nicio dificultate.

Whip se îndreptă spre tavernă, dar în loc să intre, rămase afară şi privi pe geam.

Atunci putu să-l vadă pe domnul Bardel discutând misterios cu Omul Gri.

Lucrul acesta nu i se păru curat.

După câteva momente domnul Bardel ieşi.

Domnul Whip se dădu în lături şi gardianul şef trecu fără să-l observe.

În loc să se întoarcă la închisoare, domnul Bardel înconjură zidul închisorii şi se duse să-l aştepte pe Omul Gri, lucru pe care cititorii noştri îl cunosc deja.

Apoi Omul Gri ieşi la rândul său din tavernă, urmat de Shoking. Şi niciunul din ei nu-şi dădu seama că domnul Whip îi urmărea.

Capitolul XIII

Domnul Whip era un om cât se poate de prudent.

El nu se aventură prea aproape de cei trei oameni, păstrând mereu o distanță respectabilă.

Mergând pe lângă ziduri, furişându-se prin locurile cele mai întunecoase, el îi văzu intrând în casa cu trei caturi din fața închisorii.

„Ce naiba vor oamenii aceştia să facă aici?” se întrebă domnul Whip.

Şi rămase afară, lipit de zid, cu ochii fixați asupra ferestrelor, care păreau toate fără lumină.

Cu toate acestea, privind mereu, i se păru că zăreşte o dungă luminoasă străbătând printre ferestre.

De aici, Whip trase concluzia că în camera aceea trebuiau să fie cei trei oameni.

Rămase în aşteptare.

Sălbaticul gardian era foarte răbdător când avea interes.

Deodată se auzi un zgomot uşor.

Era zgomotul unei ferestre deschise.

Domnul Whip avea nişte ochi de linx. Cu toate că noaptea era foarte întunecoasă, cu toate că ceaţa era foarte deasă, el zări două capete aplecate deasupra ferestrei şi trase imediat concluzia că unul dintre ele trebuia să fie al domnului Bardel.

Vocea urcă de jos în sus, dar niciodată în direcţie inversă.

Fără îndoială, cele două persoane de sus vorbeau, dar domnul Whip nu a putut să audă niciun cuvânt.

Cu toate acestea, domnul Whip ghicea că nu putea fi vorba de altceva decât de o evadare.

El făcea eforturi remarcabile să ghicească conversaţia de sus.

Ceaţa are câteodată acustică minunată. Pe timp senin, ar fi fost cu neputinţă să se audă jos, ceea ce-şi şopteau cele două capete.

Dar cu ajutorul ceţii domnul Whip auzea un murmur nedesluşit; dar nu vedea bine că murmurul acela ascundea nişte secrete importante.

În cele din urmă, un cuvânt, un singur cuvânt, ajunse până la dânsul, distinct.

Dar cuvântul acesta a fost o revelaţie.

Inima domnului Whip începu să bată cu putere.

De vreme ce se vorbea de frânghie, fără îndoială că era la mijloc planul unei evadări.

Şi dacă era aşa, însemna că domnul Bardel era iniţiatorul acestui plan.

De acum înainte, domnul Whip nu mai avea nevoie de nimic; imaginaţia sa lucra cu repeziciune.

El se strecură binişor pe lângă zid şi se îndreptă în fugă spre închisoare.

Domnul Pin, de altfel, era de felul său, un om cât se poate de puţin curios.

El nu se îngrijea decât de poarta sa fără să fie vreodată preocupat de cele ce s-ar fi putut petrece în interiorul închisorii.

Pe drum, domnul Whip se gândise ce trebuie să facă.

Trebuia oare să se ducă la guvernatorul închisorii şi să-l denunţe pe domnul Bardel?

Un moment, se gândi la soluţia aceasta, dar renunţă la ea

aproape îndată.

Prudența îl sfătuia că mai bine era să-l prindă pe domnul Bardel în flagrant delict.

Numai aşa ar fi putut să ocupe dânsul postul de gardian şef, care de atâta vreme îl ambiționa în ascuns.

Deci domnul Whip se duse să se întâlnească cu Jonathan.

Jonathan stătea înfăşurat în mantaua sa, la capătul coridorului pe care trebuia să-l păzească.

Pe buzele domnului Whip flutura un surâs plin de mister.

— Ei bine? îl întrebă Jonathan.

— Aveai dreptate, dragul meu.

— Bardel complotează în afară?

— Da.

— Cu cine?

— Nu ştiu; dar sunt sigur că plănuieşte evadarea unui prizonier.

— Ah! ah!

Şi Jonathan îşi luă la rândul său un aer misterios.

— Cine e prizonierul acela? continuă domnul Whip. N-o ştiu încă.

— Dar mie mi se pare că ştiu, spuse Jonathan.

Domnul Whip se dădu un pas înapoi şi-şi privi colegul.

— Dumneata? întrebă dânsul.

— Domnul Bardel a închis celulele, astă-seară? reluă domnul Whip.

— Da.

— Ei bine!... E o celulă pe care a lăsat-o deschisă.

— Care?

— Numărul 16. Vino cu mine să vezi.

Inima domnului Whip bătea cu violență.

— Aceasta e celula micului irlandez, spuse el.

— Întocmai. Aveam eu dreptate când spuneam că trebuie să fie conspiratori la mijloc.

Se îndreptară spre celula numărul 16, şi văzură că, într-adevăr, celula aceasta era lăsată deschisă.

— Jonathan, spuse domnul Whip apucând cu vioiciune brațul colegului său. Ascultă-mă bine.

— Vorbeşte.

— Dumneata vei rămâne aici.

— Bine.

— Domnul Bardel va veni pe la orele nouă.

— Aşa cred şi eu.

— Te va întreba de ce m-ai înlocuit. Îi vei răspunde că sunt bolnav.

— Foarte bine.

— Domnul Bardel va fi încântat de această înlocuire, pentru că dânsul se teme mai mult de mine decât de dumneata.

— Da?

— După aceea, va căuta să te îndepărteze sub un pretext oarecare.

— Şi atunci, ce va trebui să fac?

— Vei veni în curtea închisorii, şi te vei ascunde.

— Şi după asta?

— N-am timp să-ți explic totul, în amănunțime, dar sunt sigur că domnul Bardel va conduce copilul în curte.

— Ah!…

— La urmă va deschide poarta închisorii noi. Dumneata îl vei urmări îndeaproape şi vei începe să strigi ajutor. Sentinelele vor alerga îndată, căci vor fi prevenite. Numai astfel îl vom putea prinde în flagrant delict.

— Eşti un om genial, dragul meu Whip, spuse Jonathan.

Domnul Whip străbătu coridorul şi dispăru în curte.

Era timp, căci cinci minute, după aceea, domnul Bardel apăru la rândul său. Era îmbrăcat cu mantaua, avea cheile la cingătoare şi un felinar orb în mână.

Jonathan se aşezase în ghereta sa.

Domnul Bardel îndreptă spre el lumina lanternei sale oarbe şi tresări văzând că nu era Whip.

— Ce înseamnă asta? întrebă dânsul apropiindu-se.

— Whip vă roagă să-l scuzați, răspunse Jonathan; e bolnav.

— De ce nu mi-a spus-o? vorbi domnul Bardel cu severitate.

— Se temea să nu fie certat. În timpul cinei m-a rugat să-l înlocuiesc.

— Rău a făcut, spuse domnul Bardel cu aceeaşi voce severă, căci dumneata nu eşti un bun gardian de noapte.

— De ce?

— Pentru că adormi foarte uşor. Uite!… Ochii îți sunt deja pe jumătate închişi.

— Oh! asta-i.

Domnul Bardel îşi puse lanterna jos, scoase tabachera din buzunar şi trase cu bruschețe o priză.

— Uite; îi spuse lui Jonathan; fă ca şi mine; te vei mai trezi

puțin.

Şi-i întinse tabachera şi Jonathan luă o priză de tabac, fără cea mai mică bănuială.

Capitolul XIV

Omul Gri îi dăduse tabachera domnului Bardel în vederea anihilării domnului Whip şi iată că acum ea fusese întrebuințată pentru Jonathan.

Dar în ochii domnului Bardel rezultatul era acelaşi de vreme ce domnul Jonathan îl înlocuia pe domnul Whip la supravegherea coridorului.

Jonathan aspiră tabacul cu voluptate.

— Foarte bun, comentă dânsul, foarte bun, domnule Bardel.

— Îl găseşti bun?

— Excelent; de unde îl cumperi?

Domnul Bardel surâse.

— Dragul meu, se vede bine că nu eşti un gardian de noapte excelent ca domnul Whip. Somnul te-a cuprins din nou, de vreme ce nu mai poți deosebi un tabac de calitate inferioară de un tabac bun.

„Hm! murmură Jonathan."

— Acesta este un tabac ordinar, continuă Bardel, foarte ordinar. Poate oricine judeca după acela care ni-l vinde: proprietarul tavernei Queen's Justice.

Apoi adăugă:

— Vezi să nu adormi; voi reveni între unsprezece şi miezul nopții.

Şi domnul Bardel se îndepărtă spre cea mai mare uimire a domnului Jonathan, care-şi spunea:

„Lucrurile nu se petrec deloc cum a prezis-o domnul Whip. Domnul Bardel n-a căutat să mă îndepărteze de aici; din contră".

Şi Jonathan începu să se plimbe de-a lungul coridorului, cu un pas monoton şi vorbind singur.

„Domnul Whip se va întoarce cred, când va vedea că nu mai e nimic de făcut; mi se pare că ura noastră pentru domnul Bardel ne-a înflăcărat imaginația astă seară".

Şi domnul Jonathan începu să-şi mărturisească sie însuşi că domnul Bardel era de douăzeci de ani gardian în Bath Square şi era greu să admită cineva că omul acela ajută la evadarea

condamnaților.

„Mi se pare, adăugă dânsul, că şi domnul Whip şi eu, am băut câte un pahar în plus astă-seară”.

Şi Jonathan continua să se plimbe; dar un fenomen bizar începea să se producă într-însul.

Deşi îşi strânsese cât putuse de bine mantaua în jurul gâtului, îi era frig.

Îi era aşa de frig, încât murmură:

„Mă prind că au închis caloriferele”.

Căci trebuie s-o spunem: Anglia e nemiloasă cu tâlharii, îi pedepseşte cu cruzime, dar niciodată nu pierde din vedere asigurarea unui confort minim. Coridoarele şi celulele sunt toate încălzite cu calorifere; zidurile sunt zugrăvite.

„Ce curent e aici! murmură din nou domnul Jonathan”.

Şi se îndreptă spre ghereta de la capătul coridorului, în care gardianul de noapte avea voie să stea jos, ca să se odihnească puțin.

Narcoticul absorbit cu priza de tabac, lucra. După ce se aşeză jos, Jonathan simți un frig şi mai mare încă. Încercă să se ridice, dar avu senzația că picioarele i se îngreunează peste măsură.

În acelaşi timp simți o durere de cap şi ochii i se închiseră.

„Ah! murmură dânsul; ce naiba am?”

Încercă să-şi alunge toropeala care-l cuprinsese, dar în zadar.

Încercă să strige, să cheme pe cineva în ajutor, dar vocea îi murea în gâtlej.

În sfârşit, printr-un efort suprem, reuşi să se scoale şi să iasă din gheretă; voi să se îndrepte în direcția pe care o luase domnul Whip.

Dar nu a făcut decât doi sau trei paşi şi a fost nevoit să se oprească; când ridică din nou piciorul, se clătină şi se rostogoli la pământ.

Letargia învinsese şi după câteva momente, nu se mai auzea în coridor decât un horcăit.

Atunci, uşa coridorului se deschise. Dar nu a fost domnul Whip acela care intră, ci domnul Bardel.

Gardianul şef era înarmat cu lanterna sa oarbă.

El se apropie de Jonathan şi-l strigă pe nume.

Jonathan dormea şi prin urmare nu putea să-i răspundă.

Atunci îl lovi cu piciorul, dar nu întâlni decât o masă inertă.

„Treaba s-a făcut, cugetă domnul Bardel”.

Şi se îndreptă îndată spre celula ocupată de John Colden.

Irlandezul nu dormea, după cum lesne se poate bănui.

Domnul Bardel deschise uşa celulei şi-l strigă în dialectul acela al coastelor Irlandei, care nu era cunoscut de englezi.

John Colden se strecură afară.

— Ai pumnalul? întrebă domnul Bardel.

— Da.

— Ei bine! a sosit ceasul.

— Sunt gata. Să mergem.

Trecură pe lângă Jonathan şi John Colden tresări.

— L-ai ucis? întrebă dânsul.

— Nu; l-am adormit cu un narcotic.

— Ah!

Domnul Bardel deschise uşa celulei micului irlandez; copilul, zdrobit de oboseală, dormea adânc. Un moment, Omul Gri şi fratele Suzannei rămaseră în contemplare.

— Ce bine doarme! comentă John.

— Va dormi încă şi mai bine peste o oră, când va fi în braţele mamei sale, răspunse domnul Bardel.

Şi atinse uşor obrazul copilului.

Gardianul şef nu mai avea acum faţa sa sălbatică; un surâs părintesc îi flutură pe buze şi copilul deschizând ochii îi zise:

— Ah! nu-i aşa că dumneata eşti acela care-mi vorbea în fiecare seară?

— Da, spuse Bardel.

— Şi care-mi vorbea despre mama mea?

Domnul Bardel îşi puse un deget la buze în semn de tăcere.

— Tăcere! scoală-te şi vino cu noi.

Copilul n-aşteptă să i se spună de două ori. Se îmbrăcă fără să scoată vreun cuvânt şi fără să întrebe măcar unde mergea.

Atunci, John şi domnul Bardel îl luară de mână şi-i recomandară să meargă fără zgomot.

Când ajunseră la capătul coridorului care dădea în curte, domnul Bardel deschise uşa şi stinse lanterna.

O tăcere adâncă domnea de jur împrejur şi întunericul era complet.

Domnul Bardel mergea în frunte.

John Colden ţinea mereu mâna copilului, dar nu îndrăznea să-i vorbească despre mama sa, de teamă ca nu cumva Ralph să scoată vreun strigăt.

Curtea vechii închisori era despărţită de curtea celei noi printr-o poartă a cărei cheie o avea numai domnul Bardel.

Aşadar, poarta aceasta se deschise ca şi cealaltă.

— Unde mergem? întrebă atunci John Colden cu voce înceată.

— Ridică capul, spuse domnul Bardel.

— Bine.

— Vezi casa aceea de dincolo de zid?

— Da.

— Şi o fereastră deschisă?

— Da.

— Ei bine! de la această fereastră atârnă până în curte o frânghie; o frânghie cu noduri.

John Colden şi domnul Bardel, conducând copilul, se apropiară şi mai mult.

Dar deodată domnul Bardel îşi înăbuşi un strigăt.

Un om era la capătul zidului şi ţinea un capăt al frânghiei în mâinile sale.

Şi omul acesta se ridică în faţa domnului Bardel şi-i spuse:

— Ah! ah!... te-am prins în flagrant delict de trădare; mi se pare?

Domnul Bardel recunoscu vocea domnului Whip, sălbaticul gardian al tread mill-ului.

Capitolul XV

Domnul Whip era foarte liniştit pentru că avea siguranţa că în urma domnului Bardel, îi venea în ajutor pe la spate, prietenul său Jonathan.

Domnul Bardel rămase un moment înspăimântat, nu pentru dânsul, ci pentru copil, pe care-l credea salvat şi care avea să fie deci din nou condus în închisoare.

Dar aproape îndată îşi recapătă tot sângele rece.

— Ehei! îi spuse domnul Whip, aşadar, scumpul meu prieten, noi punem la cale evadări?... Îndepărtăm santinelele şi aruncăm frânghii peste zidurile caselor vecine?... Din fericire, bunul domn Whip este şi el de faţă... şi...

Domnul Whip n-a mai avut timp să-şi termine fraza. Domnul Bardel care era foarte robust, se aruncă asupra lui şi-l apucă de gât strigându-i:

— Taci mizerabile!... taci!...

— Ajutor, Jonathan, ajutor! strigă Whip, cu vocea înăbuşită.

John Colden se aruncase şi dânsul asupra gardianului.

— Loveşte!… loveşte!… murmură domnul Bardel; şi Dumnezeu să ne aibă în paza sa!

Domnul Bardel era robust; John Colden era şi dânsul un bărbat solid.

Cu toate acestea, domnul Whip opunea o rezistenţă disperată.

Preocuparea esenţială a lui John Colden şi a gardianului şef, era să-l împiedice să strige, căci la cel mai mic zgomot ar fi alergat santinelele şi toată cauza lor ar fi fost pierdută.

Domnul Whip purta întotdeauna, la dânsul un pumnal; aceasta cu autorizaţia guvernatorului. Într-o zi, o revoltă izbucnise în tread mill, şi sălbaticul gardian era să fie ucis.

Pe jumătate gâtuit, domnul Whip a avut totuşi energia să-şi scoată pumnalul cu braţul care-i mai rămăsese liber.

— Loveşte! repetă domnul Bardel adresându-se lui Colden.

Dar în momentul acela, irlandezul scoase un strigăt înăbuşit.

Domnul Whip fusese mai iute şi lovise primul.

— Ah! canalie, murmură John Colden, care avu forţa să riposteze.

De astă dată, domnul Whip nu mai scoase niciun strigăt, şi nici nu se mai zbătu.

Domnul Bardel, care-l ţinea mereu de gât, îi simţi corpul îngreunându-se.

Pumnalul lui John Colden îl lovise drept în inimă.

„Mi se pare că am sfârşit socoteala cu dânsul, murmură irlandezul”.

Într-adevăr, domnul Bardel îşi desfăcu braţele şi Whip căzu la pământ, ca o masă inertă. Sălbaticul gardian era mort.

Copilul rămăsese spectator mut al acestei lupte înfricoşătoare.

Domnul Bardel îl luă în braţe.

— Copilul meu, îi spuse, eşti salvat; o vei revedea în fine pe mama ta! Haide, continuă dânsul, adresându-se lui Colden, ia-l în spate şi urcă-te.

În acelaşi timp, apucă capătul frânghiei.

Ceaţa devenise aşa de deasă, încât nu se mai vedea nici fereastra şi nici măcar casa.

Frânghia aceea, care era salvarea lui Ralph, părea că atârnă din cer.

John luă copilul în spate.

— Ţine-te bine de umerii mei.

Inteligentul irlandez ascultă, înţelegând bine că oamenii aceia îşi primejduiau viaţa pentru a-l salva. Atunci John apucă capătul

frânghiei, şi voi să înceapă urcarea.

Dar deodată mâinile îi slăbiră, forțele îl părăsiră şi se rostogoli şi dânsul la pământ.

— Mi se pare că s-a sfârşit şi cu mine, murmură bietul irlandez.

Pumnalul domnului Whip îi făcuse o rană adâncă deasupra pântecelui şi pierdea foarte mult sânge. Urmară câteva minute teribile.

Câteva minute care îi părură domnului Bardel lungi cât un secol.

Cine va salva acum copilul?

Ralph privea şi el în jurul său, înspăimântat

— Ține-te bine, spuse bătrânul gardian, te voi urca eu. Dar domnul Bardel era greoi şi nu mai avea elasticitatea aceea a membrelor, particulară numai tinereții.

El încercă să se urce, pe când John Colden, care se sculase pe jumătate, murmură:

— Salvați copilul, şi totul va merge bine!

Dar domnul Bardel nu putea să se ridice de la pământ, şi frânghia amenința să se rupă sub greutatea corpului său.

Deodată, o voce se auzi deasupra lor în aer.

— Aşteptați! spunea vocea.

Domnul Bardel îşi ridică ochii în sus.

Un om luneca cu repeziciune de-a lungul frânghiei şi sări drept lângă domnul Bardel. Era Omul Gri.

El văzu că domnule Whip nu mai era decât un cadavru şi că John Colden pierduse mult sânge. Ghici îndată ce se petrecuse.

— Am auzit zgomotul unei lupte, şi am coborât. Unde este copilul?

— Iată-l, răspunse domnul Bardel.

— Unde eşti rănit? continuă Omul Gri, aplecându-se deasupra lui John Colden.

— Aici…

— Te simți slăbit?

— Ah! da… mi se pare că voi muri… Dar ce-mi pasă? Salvați copilul…

Omul Gri nu-şi pierduse deloc sângele rece.

— Acum nu e timpul să ne pierdem capul, zise el; trebuie să vă salvăm pe amândoi.

Frânghia era destul de lungă, pentru ca să poată înconjura mijlocul lui John Colden.

— Ascultă-mă bine, eu voi urca, ducând copilul. După ce voi

lăsa copilul în siguranță, sus, Shoking şi cu mine, vom trage frânghia şi vei fi ridicat la rândul tău. Apoi, adresându-se domnului Bardel:

— Cât despre dumneata, fă cum ne-am înțeles; omul acesta nu va putea să te trădeze, de vreme ce este mort. Întoarce-te în coridorul închisorii, şi ia o priză de tabac; când te vor găsi adormit, nimeni nu se va gândi să te acuze.

Domnul Bardel făcu un semn afirmativ din cap.

Atunci Omul Gri ridică copilul în spate, şi începu să urce.

John şi domnul Bardel îl văzură dispărând în ceață. Copilul era salvat.

— Du-te, spuse John cu vocea slabă.

— Adio… sau mai bine, la revedere, răspunse domnul Bardel emoționat.

Şi strânse mâna lui John.

— Mi se pare că sunt rănit mortal, spuse irlandezul, dar cel puțin am suprema consolare că mor pentru o cauză dreaptă.

Domnul Bardel se îndepărtă.

În timpul acesta, Omul Gri ajunsese la fereastra de sus.

John Colden înțelese, căci frânghia rămase liberă.

Apoi frânghia se întinse din nou şi irlandezul se simți ridicat de la pământ.

Dar deodată, nenorocitul scoase un strigăt şi căzu îndărăt.

Sub greutatea corpului său enorm, frânghia se rupsese.

— Bine, murmură fiul Irlandei, ştiam eu că trebuie să mor. Dacă mă vindec de rană, nu mă voi vindeca desigur de cravata roşie a călăului din Newgate.

Şi resemnat, John Colden, rămase întins la pământ.

Închise ochii şi murmură:

„Ce însemnătate are viața lui John Colden?… Copilul e salvat; trăiască Irlanda!…”

Capitolul XVI

Sunase de şase dimineața.

Era ora reglementară sculării prizonierilor din Bath Square. Un clopot aşezat în mijlocul curții făcea o gălăgie imensă.

Clasați după pedepsele pe care le au de executat prizonierii din Cold-Bath field au administrații diferite pentru fiecare categorie.

Condamnații la „moară”, care ocupă centrul închisorii, sunt

închişi într-un fel de fortăreaţă, unde ceilalţi prizonieri nu pătrund niciodată. Moara îşi are personalul, gardienii săi speciali; e o închisoare în altă închisoare.

Dimineaţa, prizonierii de la moară sunt deşteptaţi primii.

Când tic-tacul său monoton şi sinistru începe să răsune, ceilalţi prizonieri abia se scoală.

Dar, lucru bizar, în dimineaţa aceea moara nu se puse în mişcare, deşi orele erau înaintate.

Cu toate acestea, clopotul sunase şi gardianul şef ar fi trebuit să deschidă celulele condamnaţilor.

În clădirea destinată morii, erau patru coridoare celulare care se termină într-un fel de rond, cu cupola destul de înaltă.

În acest rond se deschideau cinci uşi.

Erau uşile locuinţelor destinate gardienilor care stăteau doi câte doi, în afară de gardianul şef, care ocupa singur o celulă.

După ce condamnaţii se culcau, după ce gardianul şef, domnul Bardel, termina inspecţia sa obişnuită şi închidea toate celulele, gardianul de noapte îşi lua serviciul în primire, şi tovarăşul său se culca.

La orele şase dimineaţa, domnul Bardel se scula, deschidea uşile celor patru coridoare şi condamnaţii erau sculaţi.

Spuneam deci, că în dimineaţa aceea, clopotul sună ca de obicei, dar domnul Bardel nu ieşi în coridor.

Din cei patru gardieni care trebuiau să ia serviciul în primire la miezul nopţii, numai trei apărură la extremităţile coridoarelor respective.

Din cei patru care trebuiau să se culce la miezul nopţii, iarăşi numai trei ieşiră din celulele lor; toţi şase se priviră cu oarecare mirare.

Pentru ca cititorii să înţeleagă bine ce se va petrece în continuare, trebuie să mai dăm câteva amănunte.

Se ştie că pentru fiecare cilindru, exista un coridor cu numărul corespunzător.

În fiecare coridor, erau câte doi gardieni, însărcinaţi cu acelaşi serviciu.

Fiecare dintre ei, avea câte o cheie, care se potrivea la celula sa, la uşa coridorului şi la aceea a curţii; dar cheia aceasta nu se potrivea nici la uşa celulei vecine, nici la cele ale celorlalte coridoare.

Numai domnul Bardel, gardianul şef, avea o cheie, adevărată capodoperă a lăcătuşeriei, care deschidea toate uşile în afară de

aceea de la grilajul lui master Pin.

E adevărat că guvernatorul închisorii avea o cheie care deschidea toate uşile, chiar şi pe aceea a lui master Pin.

Când sună clopotul, gardianul de noapte din coridorul numărul 1, veni să bată la uşa celulei care purta tot numărul 1, pentru a-şi deştepta tovarăşul.

Acesta ieşi îndată.

Tot aşa făcură şi gardienii de la numerele 2 şi 3.

Numai coridorul numărul 4, rămase închis.

— Cine era de noapte? întrebă unul dintre gardieni.

— Jonathan.

— Cum! spuse un altul, pe un ton ironic, domnul Whip trebuie să ia serviciul de dimineață, şi nu se grăbeşte deloc?... Cu toate acestea, trebuie să fi auzit clopotul.

— Dar Bardel, ce aşteaptă oare? întrebă un al treilea.

— Whip, dragul meu! strigă unul dintre gardieni, apropiindu-se de celula numărul 4.

Dar domnul Whip nu răspunse.

— Hei, Jonathan! strigă un altul, la capătul coridorului cu numărul 4.

— Dar nu primi niciun răspuns.

— Domnule Bardel, strigă un al patrulea gardian, apropiindu-se de celula gardianului şef, n-ai auzit clopotul?

Dar nici domnul Bardel nu voia să răspundă.

Gardianul, care, pentru ca să facă mai mult zgomot, lovise cu pumnul în uşă, rămase uimit.

Uşa, care nu era închisă pe dinăuntru ca de obicei, se dădu în lături şi domnul Bardel apăru culcat îmbrăcat pe patul său, şi dormind adânc.

Gardienii se apropiară, strigând:

— Domnule Bardel! Scumpe domnule Bardel.

Domnul Bardel dormea fără grijă.

— E beat mort, spuse unul.

Şi începu să-l zgâlțâie.

Dar oricât de puternică ar fi puterea beției, tot se deşteaptă omul.

Domnul Bardel nu făcea nicio mişcare.

Atunci gardienii începură să se privească înspăimântați.

— Trebuie să chemăm doctorul, propuse unul dintre ei.

— Şi pe domnul guvernator, adăugă un altul.

În prezența acestei stări a domnului Bardel nimeni nu se mai

gândi la domnii Whip şi Jonathan, nici la celulele şi coridoarele lor, care rămâneau mereu închise.

Unul dintre gardieni alergă după doctor.

Doctorul se sculă mormăind, căci nu prea avea obiceiul să se scoale dimineața.

Ajungând lângă domnul Bardel, la prima vedere exclamă:

— Cum! proştilor ce sunteți! Pentru atâta lucru m-ați deşteptat din somn? Dar nu vedeți că omul acesta e beat mort?

Şi la rândul său, începu să-l zguduie pe domnul Bardel.

— Ah! drace! mi se pare că i s-a dat un narcotic.

Şi începu să-l examineze mai cu atenție.

Guvernatorul prevenit şi el, sosise în grabă.

De la primele cuvinte pe care le auzi, bănui că era vorba despre vreun eveniment extraordinar.

Căutară cheia pe care domnul Bardel o purta mereu la cingătoare, dar n-o găsiră nicăieri.

Atunci guvernatorul îl lăsă pe cel adormit în seama doctorului, şi cu ajutorul cheii pe care o poseda pătrunseră în celula nr. 5.

Domnul Whip nu era acolo. Patul nu era desfăcut.

Din celulă, guvernatorul trecu la uşa coridorului, unde de asemenea nu se auzea niciun zgomot.

După ce uşa aceasta fu deschisă, guvernatorul luă lanterna unuia dintre gardieni şi porni în frunte.

După câțiva paşi dădură peste corpul lui Jonathan, care stătea întins la pământ şi dormea dus ca şi domnul Bardel.

— Oh! oh! gândi guvernatorul, toate acestea sunt cât se poate de extraordinare!

Mai făcură câțiva paşi şi văzură o celulă deschisă.

Atunci totul se explică.

Gardianul şef şi Jonathan fuseseră adormiți pentru a favoriza o evadare.

Şi oprindu-se brusc, ordonă să fie chemați patru soldați din curtea închisorii.

Capitolul XVII

Guvernatorul dăduse ordinul acesta ca măsură de precauție.

Cu toate că era foarte brav, de felul său, omul acesta îşi aducea aminte, că în mijlocul unei revolte recente, fără intervenția soldaților şi domnul Whip şi el şi toți gardienii, ar fi fost masacrați.

Soldații sosiră.

Atunci guvernatorul îşi continuă inspecția coridorului, în fruntea lor.

Peste puțin dădură peste o a doua celulă deschisă şi goală.

Domnul Bardel singur ar fi putut să spună care erau prizonierii ce ocupau cele două celule; dar domnul Bardel era tot adormit în ciuda eforturilor disperate ale doctorului.

Guvernatorul îşi continuă drumul până la poarta curții.

Contrar tuturor obiceiurilor şi poarta aceasta era deschisă.

Prin urmare, pe acolo fugiseră prizonierii.

Curtea era acoperită cu nisip.

Guvernatorul îşi apropie lanterna de pământ şi distinse cu precizie urmele unor paşi.

Examinând mai cu atenție aceste urme, observă că au fost lăsate de picioarele a doi bărbați şi de cele ale unui copil.

Începea acum să se lumineze bine. Piciorul de copil, era fără îndoială, acela al micului irlandez.

Guvernatorul recunoscu cu uşurință că una dintre urmele bărbăteşti era lăsată de piciorul unui gardian; căci toți gardienii poartă un tip special de ghete.

Cealaltă urmă părea a fi lăsată de piciorul unui om străin de închisoare.

Cine putea să fie gardianul care trecuse pe acolo, dacă nu domnul Whip?

Domnul Bardel şi Jonathan, care singuri ar mai fi putut pătrunde în curte pe drumul acela dormeau adânc.

Guvernatorul, gardienii şi soldații merseră astfel până la zidul care despărțea închisoarea cea veche de cea nouă.

Acolo era o uşă, a cărei cheie o avea numai domnul Bardel.

Dar se putea bănui că domnul Whip sau altcineva i-o furase, devreme ce nu fusese găsită la cingătoarea domnului Bardel.

Guvernatorul deschise şi această uşă şi pătrunse în curtea închisorii noi.

Atunci, nişte gemete ajunseră până la dânsul. Ceața era încă destul de deasă şi guvernatorul se văzu nevoit să se conducă mai mult după auz decât după văz.

Cu cât înainta, gemetele deveneau din ce în ce mai puternice.

Atunci aplecându-şi lanterna, guvernatorul văzu un om care se zbuciuma la pământ, în prada celor mai vii dureri.

— E unul dintre lucrători, spuse un gardian; lucra la reconstruirea zidului morii. Îl recunosc foarte bine.

Era într-adevăr John Colden.

— Cine eşti dumneata? întrebă guvernatorul, aplecându-se deasupra lui.

Dar deodată, o exclamaţie de groază ieşi din gâtlejul unuia dintre gardieni.

La trei paşi de John Colden zăcea cadavrul domnului Whip.

Guvernatorul crezuse un moment că era pe urmele adevărului.

După dânsul, domnul Whip, cumpărat de nişte oameni de afară, i-ar fi adormit pe Bardel şi pe Jonathan, pentru a favoriza evadarea.

Dar acum domnul Whip era găsit mort.

Şi dintr-o examinare mai atentă a cadavrului, se vedea bine că domnul Whip murise la datorie. Nu mai era un trădător; era un martir.

John Colden pierduse foarte mult sânge, şi nu putea să dea nicio explicaţie.

Se găsi însă în jurul mijlocului său o bucată de frânghie.

Era o dovadă că John Colden fusese ridicat cu frânghia aceasta până la o înălţime oarecare, că frânghia se rupsese la mijloc, John Colden recăzuse la pământ şi fusese părăsit de către complicii săi.

Guvernatorul încercă să-i pună întrebări, dar n-a putut obţine nimic de la dânsul.

A fost transportat împreună cu cadavrul domnului Whip, în interiorul închisorii.

Aici se constată că prizonierul evadat, nu era altul decât micul irlandez.

Doctorul întrebuinţase nişte săruri foarte puternice şi reuşise în cele din urmă să învingă letargia domnului Bardel.

Acesta îl văzu pe guvernator la căpătâiul său şi-şi plimbă de jur împrejur o privire rătăcită.

Domnul Bardel ghici ce se petrecuse şi-şi aducea foarte bine aminte de rolul pe care trebuia să-l joace.

El povesti cum cumpărase un pachet de tabac de la taverna Queen's Justice şi cum îi oferise domnul Whip o priză din tabacul său, care spunea dânsul, era mult mai bun, fiind cumpărat de la Piccadilly.

La orele nouă domnul Bardel îşi făcu inspecţia obişnuită şi rămase foarte mirat, găsind în coridorul cu nr. 4, nu pe domnul Whip, ci pe Jonathan, care deja începuse să moţăie. Atunci oferise gardianului o priză de tabac.

— Din momentul acela adăugă domnul Bardel, amintirile sale

erau din ce în ce mai întunecate.

Fusese cuprins de o violentă durere de cap, intrase în celula sa şi se aşezase pe marginea patului. Altceva nu mai ținea minte.

Domnul Bardel era funcționar la Cold-Bath field de mai bine de douăzeci de ani.

Întotdeauna se arătase foarte zelos în serviciul său şi prin urmare cuvintele nu-i puteau fi puse la îndoială.

Din nenorocire pentru dânsul, Jonathan se deşteptase şi el, mulțumită îngrijirilor doctorului.

Şi Jonathan, aflând despre toate cele petrecute, ceru să vorbească în particular guvernatorului.

Acesta se închise într-o celulă cu gardianul şi Jonathan îi spuse:

— Domnul Bardel este acela care a favorizat evadarea prizonierului.

— Ia seama, acuzi un om care până acum n-a avut nici cea mai mică vină.

— Îl acuz, spuse Jonathan cu convingere, pentru că am dovezile trădării sale.

— Şi cine ți-a dat amănuntele pe care mi le spui?

— Domnul Whip.

— Domnul Whip e mort.

— Lucrul acesta nu mă miră, căci de vreme ce am adormit, n-am mai putut să-i alerg în ajutor, după cum ne înțelesesem.

Guvernatorul crezu că era de datoria sa să înştiințeze poliția şi să ceară un magistrat pentru începerea unei anchete minuțioase.

Capitolul XVIII

Înainte să mergem mai departe, să ne întoarcem un moment la Omul Gri, care se urcase pe frânghie cu irlandezul în spate.

Am spus că în noaptea aceea ceața era aşa de deasă, încât era cu neputință să se vadă de la fereastra de sus, solul.

La ora nouă fix, frânghia, solid legată de fereastră, fusese aruncată pe deasupra zidului.

La ora nouă şi câteva minute, acustica cetii îngăduise lui Shoking şi Omului Gri care stăteau înclinați deasupra ferestrei, să audă un zgomot de paşi pe nisip.

— Dânşii sunt, şopti Shoking; totul merge bine.

Dar aproape îndată, un murmur neînțeles urcă până la dânşii,

apoi zgomotul unei lupte, un țipăt ascuțit şi apoi… Nimic!

Suzanne şi Jenny îngenunchează într-un colț al camerei şi se rugau cu ardoare.

De două ori frânghia fusese întinsă.

Omul Gri cugeta că Bardel şi John Colden reduseseră la tăcere vreo santinelă inoportună.

Dar frânghia rămase slobodă, şi un nou țipăt se auzi.

Atunci Omul Gri nu mai stătu pe gânduri şi sări pe pervazul ferestrei.

— Ce se întâmplă? întrebă Shoking înspăimântat.

Omul Gri nu răspunse.

El se lăsă să alunece de-a lungul frânghiei şi ştim ce s-a petrecut apoi în curtea închisorii.

Cinci minute trecură. Cinci minute de tensiune maximă pentru sărmana mamă, pentru Suzanne şi pentru Shoking.

În sfârşit, frânghia se întinse şi Shoking simți că inima îi bate să-i spargă pieptul.

După câteva secunde, Omul Gri apăru.

Copilul era pe umerii săi şi când amândoi săriră în odaie, sărmana irlandeză, simțind în jurul gâtului său brațele copilaşului, murmură cu vocea stinsă:

— Dumnezeule! mi se pare că voi muri.

— Nu moare nimeni de prea multă bucurie, răspunse Omul Gri.

În acelaşi timp îi zise lui Shoking.

— Acum e rândul lui John Colden.

— John! exclamă Suzanne.

— Da, a avut o luptă cu un gardian.

— Dumnezeule!

— E rănit, dar rana e uşoară… I-am înfăşurat frânghia în jurul corpului şi acum îl voi trage în sus.

Shoking înțelese manevra.

Amândoi puseră mâna pe frânghie şi începură să tragă la dânşii.

Deodată însă, simțiră o zguduire, urmată de un zgomot înăbuşit şi de un strigăt de durere. Frânghia se rupsese.

John Colden căzu îndată în curtea închisorii.

— Nenorocire! murmură Omul Gri.

Cu toate acestea nu-şi pierdu sângele rece şi minunata sa prezență de spirit.

— Shoking, spuse dânsul. Trage restul frânghiei.

Frânghia era ruptă de la jumătate.

— Este cu neputință să mai coborâm acum, murmură Omul Gri.

— De ce? întrebă Suzanne.

— Pentru că frânghia e prea scurtă şi nu putem ajunge până jos.

— Dar, strigă Suzanne, John este rănit?

— Da.

— Şi-l vor găsi în curtea închisorii.

— Desigur, răspunse Omul Gri foarte liniştit.

— Şi va fi acuzat că a favorizat evadarea copilului?

— Mai încape vorbă?

— Va fi condamnat la închisoare?

— Mai mult decât atât: va fi condamnat la moarte, pentru că l-a ucis pe unul dintre gardieni.

Suzanne scoase un strigăt de groază şi îngenunche în fața Omului Gri.

— Oh! scapă-l; în numele cerului, în numele Irlandei, scapă-l!

— Fără îndoială că-l voi scăpa, răspunse Omul Gri; dar astăzi nu e cu putință.

Jenny irlandeza, îşi acoperi copilul de sărutări şi părea că uitase cu totul de lumea înconjurătoare.

— Ah! mamă, spunea copilul, am suferit aşa de mult! Erau aşa de răi toți oamenii aceia!... Oh! de-ai şti cum m-au bătut.

Suzanne plângea cu lacrimi calde.

Shoking se aplecă spre ea şi-i zise:

— Fii încrezătoare, draga mea. Când Omul Gri făgăduieşte ceva, e lucru sfânt. Ți-a spus că-l va salva pe John, să ştii că-l va salva.

Deodată, un zgomot, sau mai bine zis un sunet parveni până la ei.

Era ceasornicul de la biserica vecină, care suna orele nouă şi jumătate.

Omul Gri tresări şi spuse:

— Întârziem aici, ca şi cum am fi în cea mai perfectă siguranță!... să plecăm repede!

Şi luând-o pe Suzanne de mână, adăugă:

— Nu mai plânge copilă. Ți-am făgăduit că John va fi salvat. Oare nu mai ai încredere în mine?

— Ba da, răspunse Suzanne.

Shoking trăsese frânghia şi închisese fereastra.

Atunci Omul Gri aprinse din nou lampa şi spuse:

— Acum fără zgomot; trăsura ne aşteaptă jos, în colțul străzii.

Să plecăm.

Cele două femei, copilul, Shoking şi Omul Gri, străbătură treptele întunecoase şi după câteva minute ajunseră în stradă.

Un cab[3] cu patru locuri aştepta în colțul străzii.

Shoking se apropie de birjar.

— Tu eşti? întrebă el.

— Eu sunt, răspunse o voce, care nu era alta, decât aceea a lui Jack zis şi Pasărea albastră.

Cele două femei se urcară în trăsură împreună cu Omul Gri.

Shoking se urcă alături de birjar.

Atunci Jack fluieră şi cabul plecă în fuga unui cal puternic.

Omul Gri luase mâna irlandezei Jenny, şi-i spunea:

— Fiul dumitale îți este înapoiat; dar acum a suferit o condamnare şi nu-ți mai aparține. Poliția îl va căuta pretutindeni şi ți-l va lua îndată ce-l va găsi.

Jenny îşi strânse odorul la piept şi răspunse, sălbatică ca o leoaică:

— Oh! dar eu îl voi apăra!

— Mai bine, răspunse Omul Gri, să-l punem la adăpost.

— Cum?

— Dacă ai încredere în mine, mă însărcinez eu cu lucrul acesta.

Dânsa se înfioră din tot corpul şi întrebă:

— Doreşti oare, să mă desparți iarăşi de dânsul?

— Nicidecum; vei putea să-l vezi în fiecare zi şi chiar la fiecare oră.

— Ah! exclamă dânsa, învăluindu-l într-o privire lacomă pe eliberatorul fiului ei.

— Ai auzit vreodată vorbindu-se despre colegiul „Christ's Hospital"?

— Nu.

— Ei bine, acesta este un colegiu şi când copilul va îmbrăca uniforma acestui colegiu, va deveni inviolabil.

Sărmana femeie părea suspendată de buzele Omului Gri.

Cabul străbătuse Piccadilly, Hay-Market, Pall Mall, trecuse prin fala statuii lui Carol I, la Charing-Cross şi acum ajunse pe podul Westminster.

Întunecata Tamisa îşi rostogolea dedesubt valurile sale acoperite de ceață.

---

[3] Cab – trăsură de închiriat; un fel de strămoş al taxiului.

Capitolul XIX

Şi pe când trăsura alerga pe pod şi se îndrepta spre cartierul „Southwark”, Omul Gri continuă:

— Tot ce-aş putea să-ți spun acum draga mea, nu te-ar lumina prea mult. Fiul dumitale e acum între două primejdii; pe de o parte justiția care l-a lovit şi care va căuta să pună din nou mâna pe dânsul; de cealaltă parte un duşman şi mai rău încă, fratele tatălui său, mizerabilul care l-a trimis pe sir Edmond la eşafod, lordul Palmure, într-un cuvânt.

La auzul acestui nume, Jenny se înfioră.

— Trebuie deci ca micuțul să poarte un alt nume, să-şi creeze o identitate nouă, să i se arunce pe umerii săi o manta, de care nimeni să nu se poată atinge. Toate acestea le voi face eu; dar am nevoie de cel puțin două zile de lucru, timp în care nu pot garanta libertatea copilului dumitale, decât dacă mă vei asculta orbeşte.

— Nu te-am ascultat oare şi până acum? întrebă irlandeza cu dulceață.

— Ba da, răspunse Omul Gri.

Şi, omul acela bizar începu să contemple fluviul Tamisa care în momentul acela avea aerul unui imens câmp de ceață, semănat ici şi colo cu stele fără raze, căci felinarele luptau în zadar împotriva acelui întuneric care devenea din ce în ce mai adânc.

Trăsura ajunse în cealaltă parte a podului şi în curând se angaja în Saint-George Road.

După zece minute, trăsura se opri.

— Am sosit, spuse Omul Gri. Coboară, draga mea.

Şi sărind la pământ, luă copilul în brațe.

Atunci aruncând ochii în jurul ei, Jenny văzu o piață pustie, nişte case mici, nişte străzi întortocheate şi întunecoase; în mijloc se înălța o biserică.

Un cimitir înconjurat de un grilaj mic, se întindea de jur împrejur.

Era catedrala Saint-George a catolicilor din Londra.

Atunci Omul Gri le spuse lui Jack şi lui Shoking:

— Luați-o cu voi pe Suzanne; vă veți pricepe cred, cum s-o ascundeți.

— Oh! mă însărcinez eu cu asta, răspunse Jack.

— Şi eu de asemenea, adăugă Shoking; aşadar, trebuie să te părăsim stăpâne?

— Da, răspunse Omul Gri. Dar mâine dimineaţă, adăugă dânsul, adresându-se mereu lui Shoking, te vei duce la Saint-Gilles.

— Da, stăpâne.

— Vei întreba de abatele Samuel şi vei spune că vrei să vorbeşti cu el.

— Bine.

— Îi vei spune abatelui: „Totul merge bine; copilul e salvat”.

Jack şi Shoking se îndepărtară, luând-o cu dânşii şi pe Suzanne.

Ceilalţi intrară în cimitir, al cărui grilaj era deschis.

— Aici, spuse Omul Gri, suntem în siguranţă. Nu există în toată Anglia un agent de siguranţă care să îndrăznească să aresteze un criminal într-un cimitir.

Şi mergând printre morminte, înconjurară biserica şi ajunseră în spatele ei.

Acolo era o uşă mică, şi Omul Gri bătu de trei ori într-însa.

Uşa se deschise aproape îndată.

Atunci, un val de raze năvăli asupra celor trei oameni şi le lumină faţa.

Un om apăru în pragul acestei uşi, ţinând o lanternă în mână.

Omul Gri îi spuse:

— Noi suntem acei pe care îi aştepţi.

— Cine vă trimite? întrebă omul.

— Acela de care ascultăm cu toţii până în ziua în care stăpânul suprem va deveni bărbat, răspunse salvatorul lui Ralph.

— Intră, răspunse omul care ţinea lampa.

Era un bătrân împovărat de vârstă, cu barba lungă albă.

Era îmbrăcat într-un costum pe jumătate clerical, pe jumătate laic.

Omul Gri, împreună cu Jenny şi copilul intrară înăuntru.

— Ştiam că vei veni, spuse bătrânul şi am lăsat grilajul deschis anume pentru dumneata.

Şi întorcându-se către Jenny, adăugă:

— Aici veţi fi în deplină siguranţă.

După ce îi recomandă irlandezei cea mai mare prudenţă, Omul Gri se pregăti să plece. Bătrânul îl conduse afară.

— Aşadar, spuse deodată Omul Gri, îmi spuneai că femeia aceasta vine aici regulat, în fiecare zi.

— Da, vine în fiecare zi, la aceeaşi oră; îngenunchează în faţa aceluiaşi mormânt, se roagă cu ardoare şi apoi pleacă.

— Şi cum e îmbrăcată?

— Întotdeauna în negru, cu un văl lung care-i acoperă faţa.

— E tânără, e frumoasă?

— N-am putut să-i văd niciodată figura.

— Mă poţi conduce până la mormântul în faţa căruia îngenunchează dânsa?

— Da.

Şi porniră amândoi printre morminte.

Capitolul XX

Deşi întunericul era profund, bătrânul dascăl al catedralei catolice, Saint-George care trăia din sumele adunate de pe la drept credincioşii irlandezi, merse fără să şovăie şi se opri în faţa unui mormânt.

O cruce mare de piatră se înălţa deasupra.

Omul Gri aprinse câteva chibrituri şi putu să citească următoarea inscripţie:

„Aici se odihneşte
Dick Harrison
Mort din dragoste la vârsta de douăzeci de ani.”

— Şi în faţa mormântului acesta, îngenunchează femeia voalată?

— Da, domnule.

Inscripţia nu purta nicio dată; cu toate acestea, piatra nu era încă acoperită de muşchiul acela pe care îl ţes cu încetul anii.

— De câtă vreme e săpat mormântul acesta? întrebă Omul Gri.

— Nu pot să ştiu domnule, răspunse dascălul; de multe ori sosesc câte zece, cincisprezece morţi, din toate părţile Londrei, deoarece multe parohii sunt lipsite de biserici şi de cimitire. De altfel, administraţia cimitirului nici nu mă priveşte pe mine, doar portiţa dacă o închid şi o deschid. Cu toate acestea, tenacitatea, regularitatea cu care femeia aceea venea la mormânt, m-a uimit şi i-am vorbit abatelui Samuel.

— Bine, spuse Omul Gri.

— Amicul meu, adăugă dânsul, aş dori să aştept aici ora sosirii acelei femei.

Dascălul vedea bine că are de-a face cu un şef puternic al asociaţiei şi nu făcu nicio obiecţie.

Omul Gri luă o poziție cât putu mai confortabilă, în mijlocul bisericii şi se pregăti să doarmă.

— Mă vei deştepta când vei suna prima liturghie.

Dascălul se înclină şi plecă, închizând cu grijă uşile bisericii.

Omul Gri adormi adânc şi nu se deşteptă decât la sunetul clopotelor.

Peste puțin dascălul veni să-i deschidă şi amândoi intrară în cimitir.

Abia se lumina de ziuă; Omul Gri se apropie de mormântul pe care-l examinase şi se ascunse îndărătul unui mormânt mai înalt.

Peste puțin, un zgomot uşor se auzi în apropiere.

O formă neagră înainta printre morminte. Ea veni drept spre mormântul tânărului mort din dragoste.

Omul Gri o văzu îngenunchind şi auzi murmurând printre suspine:

— Fiul meu, copilul meu… iubitul meu Dick…

Astfel îngenuncheată rămase multă vreme rugându-se.

În timpul acesta se făcuse ziuă, bine.

Sărmana mamă se sculă, şi ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu fie urmărită de cineva, se îndepărtă aproape în fugă.

Omul Gri o urmări îndeaproape, înăbuşindu-şi zgomotul paşilor.

Femeia ieşi din cimitir şi se înfundă în hățişul de străzi care înconjoară catedrala Saint-George. Pe Adam's Street se opri.

Şi pe când se pregătea să se înfunde într-o alee întunecoasă, Omul Gri o atinse pe umăr.

Ea tresări şi se întoarse înspăimântată.

Un semn misterios al Omului Gri, îi opri un strigăt în gâtlej.

— Dumneata eşti mama lui Dick Harrison? o întrebă dânsul.

— Da, răspunse dânsa.

— Eu am fost prietenul său.

— Dumneata?

— Da şi cred că eşti mama lui Dick Harrison.

— Pentru Dumnezeu, domnule, nu mai pronunța cuvântul acesta… Ar putea să ne audă duşmanii noştri şi atunci…

— Duşmanii dumitale nu mai au nicio putere astăzi, spuse Omul Gri.

— De ce?

— Pentru că acuma te-am luat sub scutul meu, răspunse Omul Gri, pentru că eram amicul copilului dumitale, şi sunt duşmanul de moarte al mândrei miss Ellen Palmure, pentru care nefericitul

tânăr şi-a pus capăt zilelor.

Capitolul XXI

Omul Gri luă mâna sărmanei femei şi fixând-o cu privirea lui dominatoare, îi spuse:

— Să intrăm în locuința dumitale.

Ea nu se opuse, şi peste puțin timp, Omul Gri se găsi în pragul unei camere destul de curate, deşi era sărăcăcios mobilată.

Pe peretele opus era o altă uşă şi sărmana mamă arătă cu mâna într-acolo spunând:

— Acolo a murit dânsul!

După o pauză, femeia adăugă:

— Zici că ai fost prietenul lui Dick?

— Da. Am părăsit Londra într-o zi şi când m-am întors mi s-a spus că Dick murise din pricina unui amor nenorocit. Aş vrea să ştiu cum s-au petrecut lucrurile…

Femeia îşi ridică vălul. Atunci Omul Gri văzu în fața sa o femeie tânără încă, dar epuizată de lunga suferință.

— Îți voi spune totul, zise ea, căci cu toată resemnarea mea, parcă aud o voce care îmi şopteşte mereu că moartea fiului meu cere răzbunare.

— Vorbeşte, spuse Omul Gri, luându-i mâna; te ascult.

Atunci, nenorocita mamă, îşi începu astfel povestirea:

— Sunt irlandeză; soțul meu era un englez. M-a luat din dragoste. Era marinar şi eu l-am urmat la Londra. Meseria sa l-a silit să mă părăsească cu câteva zile înainte să devin mamă. De atunci, nu l-am mai văzut. Vaporul pe care se îmbarcase, a naufragiat. Mi s-a dat o pensie mică. Cu ce am mai câştigat eu, ca damă de încredere într-o casă de comerț, mi-am putut creşte copilul. La vârsta de 16 ani, Dick avea o educație destul de solidă. A intrat ca funcționar într-o casă de comerț şi timp de doi ani am fost cea mai fericită dintre femei. Într-o seară, proprietarul nostru domnul Coleram, veni vesel la noi şi ne spuse:

— „Proprietarul acestor case, care este un lord foarte bogat, are nevoie de un secretar. I-am vorbit de tine; cred că vei primi pentru că vei avea un salariu cel puțin de două ori mai mare decât la bancă”.

Puteam refuza o asemenea propunere? Dick intră ca secretar la lordul Palmure şi se arăta foarte mulțumit de noua sa funcție.

Avea salariul îndoit şi munca mai uşoară. Trecură două luni. De la o vreme am început să observ că fiul meu se îmbrăca cu cea mai mare grijă; el care până atunci era aproape neglijent. Era melancolic şi de multe ori îl observam privind în gol. Se înamorase de fiica lordului Palmure…

— „Nenorocitule"! am exclamat, când dânsul veni într-o zi să mi se destăinuie.

— „Şi sunt iubit", adăugă dânsul.

L-am rugat cu lacrimi în ochi să se gândească la situaţia noastră modestă şi să-şi dea demisia de la lordul Palmure.

— „Miss Ellen va fi soţia mea", răspunse dânsul.

Sărmanul copil era nebun. Peste, puţin timp se îmbolnăvi aşa de tare încât nu mai putea să părăsească patul. Am vegheat zi şi noapte la căpătâiul său şi într-o zi l-am crezut vindecat. Era într-o duminică şi mi-a venit nenorocita idee să mă duc pentru o oră la biserică. Când am venit acasă, l-am găsit scăldat în sânge.

Aici, nenorocita mamă se opri şi izbucni în lacrimi.

— Continuă, o încuraja Omul Gri cu blândeţe; vreau să ştiu tot.

Capitolul XXII

Mama lui Dick Harrison îşi potoli suspinele şi continuă astfel:

— Nenorocitul meu copil, nebun de disperare, îşi împlântase cuţitul în piept. Toate îngrijirile au fost zadarnice; fiul meu a murit. În ultimele sale clipe mă rugă să-l înmormântez într-un cimitir catolic şi să-i pun în sicriu un plic cu scrisori. Erau scrisorile iubitei sale. Un preot catolic mi-a venit în ajutor… Dick a fost transportat în cimitirul de la Saint-George.

— Preotul acela se numea abatele Samuel, nu e aşa?

— Da.

Sărmana mamă continuă:

— Am pus în sicriu plicul cu scrisori, care-i era aşa de drag fiului meu. După aceea sicriul a fost pecetluit. Dick era pierdut pentru totdeauna.

Femeia se opri.

— Şi, dumneata ai văzut vreodată pe miss Ellen? întrebă Omul Gri.

— Da, am văzut-o o dată; e aşa de frumoasă, încât am înţeles îndată dragostea nebună a fiului meu.

— Unde ai văzut-o?

— Aici. A venit a doua zi după înmormântarea sărmanului meu copil. La început mi se părea că e un înger, dar când a început să vorbească, am înțeles că aveam în fața mea un demon. Venea să-mi ofere o sumă mare de bani, cerându-mi în schimb scrisorile pe care le scrisese fiului meu. Am refuzat banii şi am dat-o afară. Dânsa a ieşit, aruncându-mi o privire plină de ură. La puțin timp după aceea, într-o noapte, nişte oameni mascați au năvălit în casa mea. Am fost legată zdravăn şi dânşii începură să caute în toate părțile. Am înțeles că ei căutau scrisorile nobilei fete. Bineînțeles că n-am spus nimic. Bunul meu proprietar m-a sfătuit să mă mut pentru câtva timp, deoarece viața îmi era în primejdie. Timp de două luni am rătăcit prin Londra şi domnul Coleram a răspândit zvonul fugii mele. Atunci m-am întors la locuința mea. Nu părăsesc niciodată casa în timpul zilei.

Omul Gri se sculă pe când sărmana mamă îşi înăbuşi un ultim suspin.

— Aşadar, spuse dânsul, scrisorile sunt şi acum în sicriu? Şi nimeni n-o ştie?

— Nimeni afară de dumneata.

Omul Gri scoase din buzunar un fişic de monede de aur şi adăugă:

— Buna mea doamnă, te rog să primeşti banii aceştia... Văd că ai fost obligată să-ți cheltuieşti ultimele resurse... Irlanda are grijă de copiii săi.

Şi ieşi repede, ca şi cum n-ar fi vrut să asculte, mulțumirile bietei fete.

. . . . . .

Ajuns în stradă, Omul Gri îşi spuse:

„Va fi nostimă viitoarea mea întâlnire cu miss Ellen. Pentru moment trebuie ca Bardel să nu-şi piardă locul şi dacă John Colden nu va muri, trebuie smuls din mâna călăului.”

Şi misteriosul personaj se îndreptă spre podul Westminster, pe care-l străbătu şi când sună ora opt, intra la Scotland-Yard, unde era o îngrămădire neobişnuită de polițişti.

Capitolul XXIII

Sunt oameni care au darul de a se putea deghiza fără să-şi schimbe costumul, lucru pe care îl făcu şi Omul Gri în timpul

drumului de la Adam's Street la White Hall.

Când intră în curtea Prefecturii de Poliție, nu mai semăna deloc cu omul care-l scăpase din închisoare pe micul Ralph.

Poliţiştii pe lângă care trecea îl priveau chiorâş, şi îşi şopteau între ei.

— Iată agentul acela care soseşte din provincie şi în care şeful poliției are o încredere aşa de mare.

În ce mod reuşise Omul Gri să se încarneze în pielea agentului Simmons, sosit de la Liverpool?

Iată un lucru care nu se poate explica, decât prin numeroasele ramificații ale Asociației Conspiratorilor.

Se ştie numai că un om numit Simmons se prezentase la prefectură cu o recomandație călduroasă de la şeful poliției din Liverpool.

Acest Simmons era Omul Gri.

— Iată-l pe Simmons, exclamă unul dintre agenți.

— Nu înțeleg, comentă un altul, de ce a căpătat şeful poliției o încredere aşa de mare într-însul.

— Vei vedea, adăugă celălalt, că tot pe dânsul îl vor trimite şi la Bath Square.

— Pentru ce?

— Să facă o anchetă în privința evenimentelor de astă noapte.

— Ce evenimente?

— Au evadat nişte prizonieri; un gardian a fost ucis şi guvernatorul închisorii a cerut un om abil care să ancheteze cazul.

— Şi crezi că va fi trimis Simmons?

— Sunt sigur.

Într-adevăr, după câtva timp, Omul Gri ieşi din biroul unui şef de secție, cu care avusese o convorbire secretă.

Se îndreptă spre vestiar şi se îmbrăcă cu o haină galonată.

După aceea ieşi din Scotland-Yard, se urcă într-o trăsură şi strigă birjarului:.

— Bath Square.

Peste douăzeci de minute ajungea în fața porții teribilului master Pin.

Portarul era foarte îngrijorat.

— Închipuieşte-ți, spuse el polițistului, după ce-i povesti ce se întâmplase, închipuieşte-ți că responsabilitatea poate cădea asupra mea.

— Da?

— Am avut nenorocirea să mă interesez de un văr al meu.

— Ei bine?

— Vărul acesta a fost angajat ca lucrător, şi acum în jurul lui se învârteşte toată afacerea.

Şi master Pin povesti agentului cu amănunțime cum se întâmplase daravera.

Pretinsul domn Simmons a fost primit de guvernator cu cea mai mare amabilitate.

— Dragul meu domn, este în închisoare un funcționar, care are o vechime de mai bine de douăzeci de ani. Acum e acuzat de trădare.

— De un inferior? întrebă Omul Gri.

— Fără îndoială.

— Şeful era sever?

— Câteodată.

— A aplicat vreo pedeapsă aceluia care îi acuză?

— Da.

Şi guvernatorul făcu istoricul afacerii.

Pretinsul domn Simmons ascultă cu respect.

— Cred că trebuie interogat, lucrătorul în chestiune, hotărî dânsul în cele din urmă.

— Dar omul acesta refuză să vorbească.

— Oh! exclamă Omul Gri, surâzând, vei vedea că mie îmi va răspunde.

— Vino, şi te voi conduce în celula în care a fost transportat.

Şi Omul Gri, mergând în urma guvernatorului, murmură:

„Trebuie cu orice preț ca Bardel să-şi conserve locul; avem nevoie de dânsul aici”.

Capitolul XXIV

John Colden era într-adevăr foarte grav rănit.

Totuşi, acelaşi chirurg care se lăudase că aparținea unei societăți filantropice – lucru care nu-l împiedicase să-l trimită pe Ralph la moară – declarase că rana nu era deloc mortală şi Calcraft, călăul din Londra, nu ar pierde nimic dacă ar mai aştepta.

Irlandezul era unul din acei oameni cu voință de fier, care ştiu să moară pentru o cauză şi care n-o compromit niciodată.

Din interogatoriul care i se luase, el înțelesese uşor că Bardel era acuzat. De atunci, de frică să nu-l compromită şi mai mult, el

devenise mut, aşa că ai fi putut lua faptul ca un rezultat al slăbiciunii lui extreme.

Dar scena se schimbă cu totul când pretinsul agent de poliție din Liverpool, Simmons, omul în care avea mare încredere, intră în celula lui. Cu toate că dispăruse faimoasa-i haină şi în locul ei purta acum o tunică scurtă de polițist, John Colden îi recunoscu imediat pe Omul Gri.

El îl recunoscu după privire, după gesturi, după voce şi-şi spuse:

„Am avut dreptate să am încredere în acest om, e mai puternic ca toți cei care sunt aici."

Omul Gri era întovărăşit de director.

La un simplu semn, care i-l făcu Omul Gri, directorul îi invită pe cei doi păzitori cu care venise, să se retragă.

Atunci Omul Gri şi guvernatorul rămaseră singuri la căpătâiul lui John Colden.

— Cum te numeşti? întrebă pretinsul domn Simmons.

— John Colden, răspunse rănitul.

— Trebuie să fii irlandez?

— Da.

Omul Gri se întoarse către guvernator:

— Pariez că dacă l-ai întreba pe dialectul obişnuit coastelor Irlandei, care le este atât de scump tuturor oamenilor acestora, pariez că el îmi va răspunde.

— Ştii cumva acest dialect? întrebă guvernatorul.

— Un agent de poliție trebuie să ştie totul.

— Atunci începe, încuviință guvernatorul, cu multă încredere.

— John Colden... spuse atunci Omul Gri servindu-se de dialectul de care spusese, trebuie scăpat domnul Bardel. Trebuie să-i răspunzi guvernatorului, să-i spui că domnul Whip era vinovat şi că domnul Bardel e inocent.

— Dacă e aşa, răspunse John, atunci este uşor; căci eu am şi ghicit cam ce s-a întâmplat şi am şi imaginat o scenă frumoasă.

— Spune, răspunse domnul Simmons, că dacă i se va promite că va fi tratat cu blândețe şi dacă i se va da un pahar de coniac, căci îi e sete şi rău, în cazul acesta, el va spune tot adevărul.

— Fie, zise guvernatorul, va fi tratat ca toți bolnavii şi nu-l vom duce la judecată, decât după ce va fi vindecat complet.

John aruncă o privire de recunoştință guvernatorului.

Omul Gri continuă în acelaşi dialect irlandez:

— Caută să compromiți pe un anume Jonathan, care este un

nemernic şi un duşman personal al lui Bardel.

— O voi face, răspunse John Colden.

— Ce-a mai spus? întrebă din nou guvernatorul.

— A spus că rana sa e mortală şi că speră să fie lăsat în pace.

— Lucrul acesta, răspunse guvernatorul, nu este deloc de competența mea.

Omul Gri reluă, de astă dată în limba engleză.

— Doreşti să spui adevărul, John? Dacă nu vei ascunde nimic, justiția va fi mai miloasă cu tine.

John Colden făcu un semn afirmativ.

Atunci guvernatorul deschise uşa celulei şi ordonă să vină unul dintre gardieni, ca să consemneze în scris răspunsurile lui John Colden.

Acesta începu astfel:

— Sunt fratele Suzannei, Suzanne este amanta unui om periculos, hoț de profesie, numit Bulton.

Guvernatorul făcu un semn din cap, prin care arătă că acest nume îi era cunoscut.

John continuă:

— Suzanne a făcut cunoştință cu mama micului Ralph, care până mai ieri era prizonier aici. Deoarece această femeie era foarte săracă, Suzanne îi spuse că se angajează ea cu creşterea copilului şi că îl va da să învețe ceva. Sărmana mamă o crezu. Dar Suzanne nu avea nevoie de băiat decât ca să comită un furt – cu ajutorul lui Bulton – la domnul Thomas Elgin. Această hoție nereuşind, Bulton a fost arestat, Suzanne tot aşa, iar bietul copil a fost trimis la moară.

— Dar unde vrea el să ajungă? întrebă guvernatorul privindu-l pe Omul Gri.

— Nu ştiu, răspunse acesta, dar ce ne pasă! să-l ascultăm e singurul mijloc ca să ajungem la un rezultat.

— Când irlandeza află că fiul ei era la moară, a venit la mine şi lacrimile ei m-au mişcat. Dar nu puteam face nimic, absolut nimic, căci sunt un om sărac şi eu. Suzanne, care la început fusese şi ea arestată, a putut să scape şi a venit să mă caute. I-am vorbit de irlandeză, de copilul care era la moară şi atunci ea mi-a spus:

— „Dacă e vorba numai de parale, apoi îl vom scoate noi de acolo”.

— „Ai parale? am întrebat-o”.

— „Eu nu, dar Bulton a comis un furt mai săptămâna trecută şi banii i-am îngropat. Cu Bulton s-a sfârşit. El va fi condamnat la

moarte şi nu-l voi mai vedea niciodată”.

— „Câți bani sunt ascunşi?”

— „O mie de lire”.

— Atunci, reluă John Colden, care făcuse o pauză, şi se odihnise puțin din cauza slăbiciunii, atunci îmi veni ideea să intru aici; m-am dus să-l întâlnesc pe Master Pin, care mi-e văr şi în fine am intrat aici în locul unui muncitor, care nu voia să intre în temniță, cu toate că soarta vrusese astfel.

În acest moment se aduse paharul cu băutură cerut de rănit.

Îl goli dintr-o înghițitură, răsuflă puțin ş-apoi continuă:

— În țara mea – unde nu prea sunt parale – toată lumea spune că în Anglia cea bogată în bani, poți să faci orice vrei. Când am fost la moară am văzut un om care era mai serios şi mai rău ca toți ceilalți şi l-am întrebat:

— „Îți face mare plăcere să-i chinuieşti astfel pe aceşti nenorociți?”

El mi-a răspuns prin aceste cuvinte:

— „Dacă aş avea un venit de o mie de lire sterline, aş deveni omul cel mai bun din lume”.

— „Adevărat?”

— „Şi dacă ți s-ar oferi, douăzeci de mii de lire, ceea ce ți-ar aduce un venit de douăzeci de…”

La această aluzie a mea el mă privi cu un aer mirat şi linguşitor.

Apoi îmi spuse:

— „Poate ne-am putea înțelege…”

— Şi cine era acest om? întrebă guvernatorul, care întrerupse în acest moment destăinuirile lui John Colden.

— Era domnul Whip, răspunse acesta cu un accent atât de convingător încât, guvernatorul nu se îndoi un moment de sinceritatea lui.

Domnul Whip murise.

Fiindcă în viață, era mereu disprețuit, nu numai de prizonieri, dar chiar şi de colegi, păzitorul care ținea locul nu se mişcă deloc.

Cât despre guvernator el îşi încruntă numai puțin sprâncenele.

— Continuați, spuse el, privindu-l pe pretinsul Simmons, care rămăsese nepăsător.

Capitolul XXV

John Colden continuă.

— Între un om care se vinde şi un om care cumpără, târgul e întotdeauna făcut. Când l-am văzut pe domnul Whip aşa de bine dispus, i-am spus:

— Du-te astă-seară în Brook Street, caută să-i vorbeşti Suzannei şi ea îți va spune lucruri mai importante decât mine. Şi domnul Whip plecă.

Această mărturisire a lui John Colden coincide teribil cu mărturisirea lui master Pin care-şi adusese aminte că deschisese poarta cam pe la ora opt seara domnului Whip.

— Apoi? întrebă guvernatorul.

John Colden reluă:

— După ce am prânzit, ceilalți prizonieri şi cu mine am fost închişi fiecare separat într-o celulă şi eu am adormit. M-am sculat zăpăcit de zgomotul făcut de nişte lacăte care se deschideau, de o broască care se deschidea, de asemenea şi deodată l-am văzut pe domnul Whip intrând.

— „Totul este gata, îmi spuse."

— „Ai văzut-o pe Suzanne?"

— „Da."

— „Sunteți înțeleşi acum?"

— „Da."

M-am îmbrăcat şi l-am urmat. Un alt temnicer îl aştepta în prag. Amândoi mă conduseră până la capătul unui coridor şi deschiseră o uşă. Atunci l-am văzut dormind pe pat, pe gardianul şef, care mă închisese. Şi domnul Whip, privindu-l pe celălalt paznic:

— „Ți-i mult la slujba ta?"

— „Fireşte, şi cu toți banii pe care mi-i dai, îmi place să nu vă compromit."

— „Atunci, continuă domnul Whip, ia o priză de tabac."

Şi el îi dădu tabachera şi-i zise:

— „Îndată, Jonathan"…

— Ah! întrerupse guvernatorul, acest paznic era Jonathan, deci?

— Aşa cred, răspunse într-un mod naiv John Colden, aşa cel puțin îi zicea Whip.

— Ei bine! exclamă pretinsul Simmons, ce-a făcut Jonathan?

— N-apucase bine să ia prima priză de tabac şi se simți cuprins de amețeli, lucru care-l făcu să stea jos. Nu ştiu ce-a mai făcut căci noi ne-am continuat drumul.

— Ah!

— Domnul Whip deschise celula micului irlandez şi-i spuse:

— „Urmează-ne.”

Copilul, care avea o frică teribilă de Whip, s-a îmbrăcat fără să scoată un cuvânt şi l-am dus cu noi. Domnul Whip ne-a condus de-a lungul coridorului în sens opus; apoi, cu cheia pe care-o luase de la domnul Bardel, a deschis uşa care dădea în curte, pe care o străbăturăm toată şi ajunserăm în curtea celei de-a doua închisori… Aici atârna o funie şi la capătul ei am văzut un om care semăna mult cu unul din amicii lui Bulton sau ai Suzannei. Atunci domnul Whip spuse omului acela:

— „Iată băiatul, unde sunt banii?”

— „Banii, răspunse omul, sunt acolo sus. Ți-i vom da îndată…”

— „Aş dori să-i am chiar acum.”

— „Suiți-vă şi veți găsi banii.”

Domnul Whip nu prea avea încredere.

— „Du-te şi-i adu aici, sau nu-ți dau băiatul.

De aici se născu o ceartă şi domnul Whip ne-a amenințat că va chema santinelele pe care le îndepărtase şi că ne va aresta. Amicul Suzannei luă băiatul şi-l puse pe umerii lui. Apoi vru să sară la funie… Domnul Whip încercă să-l oprească. Atunci am intervenit şi eu. De aici se născu o luptă între Whip şi mine. În cele din urmă, el mă lovi cu pumnalul lui şi eu, ripostându-i cu al meu, l-am ucis. În timpul acesta amicul Suzannei fugise cu copilul. Atunci m-am înfăşurat şi eu în jurul corpului cu aceeaşi funie şi am încercat să mă urc, dar… funia se rupse şi am căzut la pământ.

John Colden, care părea că făcuse o ultimă sforțare să ajungă la sfârşitul povestirii sale, recăzu atunci fără forțe pe perna sa.

— E bine ce-ai făcut, spuse Omul Gri în dialectul olandez; ai încredere, căci eu te voi scăpa… Calcraft nu te va avea.

— Sunt gata să mor pentru Irlanda, zise John Colden cu o voce slabă.

Guvernatorul îl privi pe pretinsul Simmons.

— Ce crezi despre aceasta?

Omul Gri încruntă sprâncenele.

— Eu cred că, pentru a fi siguri de această povestire, ne trebuie o probă sigură materială despre trădarea lui Whip şi nevinovăția lui Bardel.

— Cum ai zis! îndrugă guvernatorul.

— Fără îndoială, această povestire, ar putea fi adevărată, dar este oare? Nu cumva crima e opera lui Bardel, care ar fi complice

cu acest om?

— Tocmai ce spune şi Jonathan.

— Poate că Jonathan minte şi el.

— Atunci cum am putea şti adevărul?

— Aş dori să văd locul unde a murit Whip.

— Asta-i foarte uşor, spuse guvernatorul.

Şi Omul Gri a fost condus în curtea noii închisori.

Acolo acesta a început una din cele mai minuţioase cercetări. Soarele reuşise să străpungă ceaţa şi acum se vedea foarte distinct casa, care jucase un rol aşa de mare în drama nopţii.

— Aş dori să vizitez această casă, zise Omul Gri.

— De ce?

— Excelenţa voastră va vedea.

Şi Omul Gri îl determină pe guvernator să se întoarcă înapoi, să străbată toată închisoarea, şi să iasă în stradă trecând prin curtea lui master Pin, care era din ce în ce mai puţin consolat de rudenia lui cu John Colden.

Apoi merseră de-a lungul zidului care înconjura închisoarea, fiind escortaţi de paznicul care notase mărturisirea irlandezului.

Casa părea aproape goală.

Totuşi o fată tânără, palidă, slabă, îmbrăcată în zdrenţe, şedea în prag.

Omul Gri merse drept la ea.

Guvernatorul din Cold-Bath field nu ştia ce voia să facă poliţistul, dar cu toate acestea îl urmă.

Capitolul XXVI

Omul Gri pe care-l vom numi domnul Simmons ori de câte ori va fi deghizat în uniforma de poliţist, începu să pună fel de fel de întrebări tinerei fete.

— Pari suferindă, copila mea.

Ea ridică ochii către cer şi nu răspunse nimic.

Domnul Simmons îi strecură în mână o jumătate de coroană.

Atunci, obrazul ei palid şi slăbănog se lumină deodată de o veselie supremă.

— Ah! exclamă tânăra fată, vom avea deci pentru azi pâine, eu şi cu tata!

Domnul Simmons se întoarse spre guvernatorul închisorii:

— Excelenţa voastră, spuse dânsul, va binevoi să aibă puţină

răbdare. Aici e cazul să ne aducem aminte de proverbul: „Adeseori lucruri mici, produc efecte mari”.

— Fă tot ce crezi de cuviință că ar fi folositor, răspunse guvernatorul.

Atunci domnul Simmons se adresă tinerei fete:

— Dumneata şi tatăl dumitale locuiți în casa aceasta?

— Da, domnule; casa aceasta e foarte veche şi proprietarul ei, ca să înlăture orice primejdie, căci într-adevăr zidurile sunt foarte şubrede, a hotărât s-o dărâme şi să clădească în locul ei o casă nouă. Toată lumea s-a mutat, în afară de noi. Tatăl meu este bătrân şi infirm şi iarna este grea. Nu ştiam încotro să ne ducem şi am rămas aici.

— La ce etaj locuiți?

— La etajul al doilea.

Domnul Simmons se aplecă spre guvernator.

— Cred că frânghia a fost aruncată în curtea închisorii de la una dintre ferestrele acestei case, zise el.

— Aceasta este şi părerea mea, răspunse guvernatorul.

Pretinsul polițist îşi continuă interogatoriul.

— Aşadar, continuă dânsul, alți chiriaşi nu mai sunt în casa aceasta?

— Nu, domnule, suntem numai noi; dar noaptea trecută a venit multă lume pe aici.

— Ah!

— Au făcut un zgomot infernal şi mie mi-a fost teamă…

— Şi în care parte a casei se auzea zgomot?

— Drept deasupra noastră.

— Zici că era multă lume?

— Eu am văzut numai doi bărbați şi două femei. Una dintre femei se numea Suzanne.

Guvernatorul tresări.

— Copila mea, spuse domnul Simmons, de vreme ce sunteți oameni săraci, cred că veți dori să câştigați o sumă oarecare de bani într-un mod cinstit.

Două lacrimi mari străluciră în ochii tinerei fete.

— Ah! domnule, ce trebuie să facem?

— Să ne spui tot ce ai văzut şi auzit noaptea trecută.

În acelaşi timp domnul Simmons scoase din buzunar o frumoasă guinee, nouă, nouță.

Din palidă cum era, tânăra fată deveni roşie ca o cireaşă.

— Să căutăm în casă, spuse domnul Simmons.

Şi se îndreptă spre trepte, urmat de guvernator şi de tânăra fată.

La etajul al doilea găsiră o uşă întredeschisă şi zăriră un bătrân culcat pe o grămadă de paie.

— E tatăl meu, spuse fata.

Domnul Simmons urcă înainte.

La etajul de sus, o altă uşă se vedea deschisă.

Domnul Simmons intră.

În mijlocul camerei era aruncată o frânghie cu noduri.

— Vedeți că nu m-am înşelat, exclamă domnul Simmons, întorcându-se spre guvernator.

Apoi, adresându-se din nou tinerei fete:

— Aici ai auzit zgomot, nu-i aşa?

— Da, domnule. Mai întâi au venit femeile, după aceea a venit şi un bărbat care purta o uniformă, dar nu ca a dumitale, ci ca aceea a gardienilor din Bath Square.

— Ah!

— Un om înalt, slab, cu barba roşie. A intrat la noi şi m-a întrebat dacă nu eram eu Suzanne. Răspunzându-i negativ, s-a dus mai sus şi a început să vorbească în şoaptă cu cele două femei.

— Şi n-ai auzit ce vorbeau?

— Nu, dar peste puțină vreme, omul a plecat, şi pe trepte am auzit-o pe una dintre femei strigându-l: „domnule Whip!”

— Oh! oh! exclamă domnul Simmons, întorcându-se din nou spre guvernator. Şi pe urmă? întrebă acesta.

Tânăra fată reluă:

— A trecut o oră şi n-am mai auzit niciun zgomot. După asta am auzit iarăşi paşi pe trepte. Atunci a început să-mi fie teamă şi am închis bine uşa camerei noastre. Cu toate acestea voiam să ştiu ce caută oamenii aceia acolo şi am întredeschis fereastra. Atunci am văzut o frânghie care atârna în jos. Apoi, un om a coborât pe această frânghie. Pe urmă, n-am mai văzut, nici n-am mai auzit nimic, timp de un sfert de oră. După aceea, nişte gemete au ajuns până la mine; apoi un țipăt şi iarăşi s-a făcut tăcere. În sfârşit, omul care coborâse pe frânghie urcă din nou. Am băgat de seamă că avea ceva pe umeri, dar era aşa de întuneric şi ceața era aşa de deasă, încât n-am putut vedea ce anume. Dar când au ajuns sus, mi s-a părut că aud nişte exclamații de bucurie, nişte dezmierdări, nişte sărutări. Frânghia încă era la locul ei. După aceea mi s-a părut c-o văd întinzându-se; fără îndoială, un obiect

greu atârna la capătul ei. Deodată am auzit un nou strigăt, apoi un blestem şi frânghia a fost ridicată cu repeziciune. Am auzit o voce deasupra capului meu... „Frânghia s-a rupt. Sărmanul John!”...

— Ah! o întrerupse domnul Simmons, ai auzit numele acesta?...

— Da, domnule.

— Şi pe urmă?

— Una dintre cele două femei a spus:

— „Fratele meu trebuie salvat cu orice preț.”

Unul dintre bărbați răspunse:

— „N-avem timp acum, ş-apoi e un lucru imposibil... am fi spânzurați cu toți, fără niciun folos...”

În timpul acesta am auzit zgomotul unei trăsuri care se oprea în stradă.

— „Repede! spunea unul dintre cei doi oameni; n-avem nicio clipă de pierdut.”

— „Dar banii lui Whip?” a întrebat femeia.

— „N-avem timp acum... vom veni mâine noapte...”

Şi au plecat cu toții.

Domnul Simmons se întoarse înspre guvernator spunându-i:

— Dacă vom găsi banii, şi dacă vor fi într-adevăr, o mie de lire, cred că Excelența voastră nu se va mai îndoi de vinovăția lui Whip?

— Desigur că nu, răspunse guvernatorul.

— Şi despre nevinovăția lui Bardel?

— Oh! eu sunt convins că Bardel e un om onest, incapabil să-şi calce datoria.

— Principalul este să găsim banii, spuse domnul Simmons.

— Dar unde?

— Îi vom căuta; doar nu sunt în zadar agent de poliție.

În acelaşi timp puse o a doua guinee în mâna tinerei fete spunându-i:

— Acum eşti liberă să te duci, copila mea.

Domnul Simmons, rămas singur cu guvernatorul, îşi plimbă privirea scrutătoare de jur împrejurul lui.

— Sunt convins că banii, destinați să plătească trădarea domnului Whip sunt aici. Să căutăm.

— Să căutăm, repetă guvernatorul.

A doua zi, Times, cel mai mare şi cel mai important ziar londonez, avea în cuprinsul său următorul articol:

„Senzaționala evadare de la „Cold-Bath field”

Zilele acestea s-au petrecut la Cold-Bath field, nişte evenimente bizare şi misterioase, care au pus în mişcare întreaga poliție.

Un prizonier a evadat. Un gardian a fost ucis. Alți doi s-au văzut pe moment compromişi.

Printre aceştia doi era şi domnul Bardel, un funcționar vechi, care a avut întotdeauna o purtare exemplară şi care nu-şi datorează salvarea decât extremei abilități a unui agent de poliție, domnul Simmons.”

„Times” povestea evenimentele pe care le cunoaştem şi apoi continua astfel:

„Nu se putea da crezare nici lui Jonathan, nici lucrătorului irlandez, ale căror depoziții erau în deplină contradicție.

Domnul Simmons, prețiosul agent de poliție sosit din Liverpool, a dezlegat enigma.

Mai întâi a descoperit casa de care s-au servit pentru pregătirea evadării, apoi frânghia întrebuințată şi în sfârşit o tânără fată, care a dat mai multe amănunte, de cea mai mare importanță.

Cu toate acestea domnul Simmons nu s-a mulțumit numai cu aceste dovezi, pentru a decreta nevinovăția gardianului şef, domnul Bardel.

El a vrut să găsească banii destinați plății trădării domnului Whip şi într-adevăr, banii aceştia au fost găsiți.

Sub o scândură, era ascunsă o mie de lire în bilete de bancă.

Erau banii furați de către Bulton, tâlharul acela odios care e închis la Newgate, pentru nu ştim câte crime.

Domnul Simmons avea în sfârşit dovada materială, pe care cu atâta răbdare şi perseverență, o căutase.

De acum înainte, deznodământul era foarte uşor de prevăzut.

Domnul Bardel a fost reintegrat în funcția sa şi guvernatorul i-a dat o gratificație.

Jonathan a fost concediat, bănuielile care existau împotriva lui, nefiind destul de temeinice pentru a putea fi arestat.

John Colden, vinovat de asasinat, va rămâne la Cold-Bath, până când rana îi va fi cicatrizată. Atunci va fi mutat la Newgate şi va fi judecat de cea mai apropiată sesiune a Curții de jurați.

Procesul va fi foarte interesant.

Cititorii noştri vor fi ținuți la curent.”

Articolul acesta fusese citit cu voce tare abatelui Samuel, de către Omul Gri în interiorul catedralei Saint-George.

— Ei bine! spuse dânsul, lăsând jurnalul pe masă, acum înțelegi?

— Nu încă, răspunse abatele Samuel.

— Şi cu toate acestea e lesne de înțeles.

— Da?

— Domnul Simmons sunt eu.

— Bine.

— Tânăra fată, de mine a fost învățată.

— Pe urmă?

— Eu am ascuns şi banii care s-au găsit.

— Încep să înțeleg.

— În sfârşit, pata de sânge nu este decât o mică combinație chimică. Mulțumită tuturor acestor lucruri, Bardel va rămâne pe loc şi vom avea într-însul un prieten devotat, pentru soarta lui John Colden.

— Da, dar acesta va fi transportat la Newgate.

— Desigur.

— Va fi judecat.

— Mai încape vorbă?

— Şi condamnat la moarte.

— Fără îndoială.

— Ei bine?

Un surâs flutură pe buzele Omului Gri.

— Oare copilul n-a fost în închisoare şi n-a fost salvat?

— Ba da.

— Ei bine, şi John Colden va scăpa de eşafod.

— Dar, continuă abatele Samuel, copilul este şi acum în primejdie.

— Cât timp va sta în interiorul catedralei Saint-George nu e nicio primejdie.

— Dar nu pot rămâne mereu aici.

— Te asigur că vor pleca în curând. Am găsit pentru copil un azil inviolabil.

— Ce azil?

— Christ's Hospital.

— Colegiul fondat de Eduard al VI-lea?

— Întocmai. Ştii că primatul[4] Londrei ia sub proiecția sa pe toți copiii intrați în acest institut?

---

[4] Cea mai înaltă funcție în Biserica Protestantă

— Ştiu.

— Că toți copiii intrați acolo se bucură de anumite privilegii; că poartă o uniformă care-i face să fie respectați în orice loc.

— Oh! fără îndoială.

— Presupune, continuă Omul Gri, că Ralph, îmbrăcat în haina acestui institut, va fi întâlnit într-o zi de vreun agent de poliție, sau chiar de către însuşi domnul Booth.

— Bine.

— Niciunul n-ar îndrăzni să se atingă de el.

— Fără îndoială, răspunse abatele Samuel; dar trebuie să ştii că admiterea în „Christ's Hospital" se face cu mare dificultate.

— Am găsit mijlocul să-l fac pe Ralph să intre acolo.

— Cum?

— Îți mai aminteşti că la sosirea sa la Londra, copilul a fost furat de către o oarecare mistress Fanoche.

— Da.

— Ce voia să facă această femeie cu dânsul?

— Nu ştiu.

— Eu însă, o ştiu; voia să-l substituie unui copil mort, care îi era reclamat.

— Ei bine?

— Copilul acesta, dacă ar trăi, ar avea dreptul să intre la azilul Christ's Hospital. Prin urmare, îl voi duce din nou pe Ralph la mistress Fanoche.

— Ah! asta-i!

Omul Gri surâse.

— Ai încredere în mine, spuse el. Nu ți-am dovedit oare îndeajuns până acum că ştiu să-mi ating scopul dorit?

— Dar cine eşti dumneata? întrebă abatele Samuel învăluindu-l într-o privire plină de uimire şi de admirație.

Omul Gri îşi plecă capul.

— Precum ți-am mai spus, răspunse dânsul sunt un mare vinovat atins de căință.

Şi se pregăti de plecare.

— Unde te duci? întrebă preotul.

— La mistress Fanoche, răspunse Omul Gri.

Şi aplecându-se sărută poala hainei abatelui Samuel şi ieşi.

La poartă îl aştepta Shoking.

Acesta îi zise:

— Mistress Fanoche nu s-a mai întors în Dudley Street.

— Dar unde e dânsa?

— A rămas în continuare la Heath-Mount, la Hampstead.

— Ei bine! răspunse Omul Gri, du-te şi caută o trăsură, şi să alergăm într-acolo, căci mâine soseşte tatăl copilului mort.

Capitolul XXVII

În curtea lui Heath-Mount, la Hampstead, curte care după cum ne amintim, aparţinea nobilei mistress Fanoche, nu domnea nicidecum bucuria.

De la dispariţia lui Ralph, nobila doamnă, proprietara căminului de copii se închisese acolo, împreună cu scoţiana Mary.

Din povestirea pe care lordul Palmure o făcuse fiicei sale, ştim şi noi ce s-a petrecut acolo după plecarea Omului Gri.

Dar este un personaj important al acestei povestiri, pe care l-am pierdut cu totul din vedere.

Vorbim de bătrâna doamnă cu ochelari, care în timpul drumului de la Londra la Hampstead, se visase proprietara unei frumoase căsuţe din Brighton şi posesoarea unui frumos venit lunar.

Ea rămăsese în trăsură, pe când lordul Palmure şi pretinşii agenţi de poliţie, intrau în grădină.

Apoi auzise nişte strigăte, nişte exclamaţii de mirare şi de mâine, văzuse nişte lumini alergând dezordonat, prin grădină şi i-a fost foarte uşor să tragă concluzia că acolo se petreceau lucruri grave.

Teama o cuprinse, mai ales că lordul Palmure păstrase în buzunarul său portofelul care conţinea averea ei viitoare.

Apoi, cum zgomotul devenea din ce în ce mai pronunţat, cum se auzi deodată vocea ascuţită a teribilei miss Fanoche şi mai iritată încă decât de obicei, bătrâna doamnă îşi spusese: „Sunt pierdută”.

Femeia aceasta, care simţea o bucurie aşa de mare să chinuiască copiii, avea o teamă nebună de mistress Fanoche. O ura cu violenţă, dar întotdeauna tremura în faţa ei. În cele din urmă, emoţia fiind foarte puternică, bătrâna doamnă leşină.

Când îşi veni în fire, oroare! era culcată într-un pat şi două femei stăteau la căpătâiul ei. Erau mistress Fanoche şi scoţiana Mary.

Servitoarea se răzbuna acum şi mistress Fanoche nu se mai îndoia de trădarea asociatei sale.

Mary apucase biciul care chinuise umerii fragezi ai lui Ralph şi

privind-o pe mistress Fanoche, spunea:

— Doamnă, lasă-mă s-o ucid prin lovituri de bici.

Mistress Fanoche făcu un semn afirmativ.

Atunci, giganta scoțiană se aruncă asupra bătrânei şi începu s-o lovească cu o cruzime barbară.

Cartierul era pustiu şi nimeni nu putea să audă urletele victimei.

În sfârşit, mistress Fanoche consideră pedeapsa îndestulătoare. Ea făcu un gest imperios şi Mary se opri suspinând.

Atunci, mistress Fanoche îi spuse bătrânei:

— Vezi, mizerabilo, uneltirile tale criminale, s-au întors împotriva ta însuți. Acum, mai mult decât oricând, eşti în puterea mea şi dacă ți-ar veni gustul să te duci să mă denunți poliției, ai primi aceeaşi pedeapsă ca şi mine, deoarece mi-ai fost complice în toate afacerile.

Fața scăldată în lacrimi a bătrânei, care se aruncase în genunchi pentru a cere iertare, arăta cu prisosință că şi dânsa împărtăşea aceeaşi părere.

— De azi înainte, continuă mistress Fanoche, noi două nu mai avem nimic în comun; te alung.

Bătrâna plânsese, se rugase, implorase mila.

— Dacă mă alungi, spunea dânsa suspinând, unde vrei să mă duc, ce să mă fac?

Miss Fanoche nu voia s-o rupă definitiv cu vechea sa asociată; în cele din urmă se lăsă mişcată, şi consimți să-i dea permisiunea să se întoarcă la Londra, în casa din Dudley Street; în aceeaşi zi, bătrâna doamnă îşi reluă funcțiile sale, şi nenorocitele fetițe căzură din nou sub puterea biciului ei.

Mistress Fanoche rămăsese la Hampstead. O trimitea pe Mary în fiecare zi la Londra, ca să-i aducă proviziile necesare şi scrisorile. Ea nu mai îndrăznea să treacă grilajul grădinii.

Mistress Fanoche se temea de trei lucruri.

Mai întâi s-ar fi putut ca lordul Palmure să facă o anchetă.

Pe urmă s-ar fi putut ca oamenii care veniseră să-l reclame pe Ralph, să se întoarcă din nou. Şi, în sfârşit, miss Emily şi soțul ei, aveau să vină să-şi reclame copilul.

Cu toate acestea, zece zile trecură şi nimeni nu veni; de lordul Palmure – care era cel mai de temut – nici nu mai auzi vorbindu-se.

Mary se întoarse seara trecută de la Londra fără nicio scrisoare şi afirmă că „micul pensionat” merge de minune, condus de biciul

de fier al bătrânei doamne.

Dar mistress Fanoche era mereu prada unei neliniști de moarte.

În ziua aceea, trecuse de orele patru p.m. şi Mary care plecase de multă vreme la Londra nu se mai întoarse.

Nişte presimțiri, oribile asaltau creierul oribilei femei.

Seara, la una dintre ferestrele vorbitorului, asculta cu inima palpitând de emoție, zgomotul omnibuzelor care treceau.

În sfârşit, unul dintre ele se opri în fața grilajului şi o femeie coborî.

Era Mary.

Şi Mary avea o scrisoare în mână.

Mistress Fanoche simți cum îi năvăleşte tot sângele în inimă.

Cu mâna tremurătoare deschise scrisoarea şi se îngălbeni de moarte recunoscând scrisul şi văzând semnătura maiorului Waterley.

Maiorul nu scria decât două rânduri:

„Mâine, voi fi la dumneata, împreună cu soția mea.
Suntem nerăbdători să ne îmbrățişăm copilul”.

Mistress Fanoche îşi cuprinse capul între palme şi începu să tremure din tot corpul.

— Ce ne facem? Ce ne facem? murmura dânsa.

— Doamnă, răspunse Mary, e un lucru foarte simplu. Bătrâna îi va spune maiorului Waterley că ai plecat într-o călătorie mai lungă, şi că nu ştie când te vei întoarce.

— Împreună cu copilul?

— Fără îndoială.

— Oh! exclamă mistress Fanoche, pentru câteva monede de aur, bătrâna ne va trăda. Nu ne-a trădat deja o dată?

— E adevărat, confirmă răzbunătoarea scoțiană. Ei, bine! dacă am pleca într-adevăr de aici?

— Dar unde să ne ducem?

— Nu ştiu, răspunse Mary, în provincia mea, dacă vrei.

— Maiorul va face o plângere poliției şi în cele din urmă poliția ne va găsi.

— E adevărat, suspină scoțiana.

— Va fi descoperit şi Wilton; mizerabilul acela va mărturisi totul şi vom fi condamnate.

— La moarte, adăugă scoțiana. Vom fi spânzurate, doamnă. Din fericire şi bătrâna va împărtăşi soarta noastră.

Şi Mary păru consolată la gândul acesta răzbunător.

Dar, pe când mistress Fanoche era din ce în ce mai disperată, un nou zgomot se auzi în grădină.

Cele două femei se sculară înspăimântate.

Nu vedeau nimic, dar auzeau lămurit nişte paşi.

Şi cu toate acestea, Mary era sigură că închisese portița grilajului.

Paşii se apropiau. În curând două siluete se lămuriră în ceață şi un om sări pe fereastră.

Atunci mistress Fanoche scoase un strigăt. Îl recunoscuse pe cerşetorul Shoking.

În urma lui apăru un alt om şi mistress Fanoche îl recunoscu şi pe acesta. Era acela care cu zece zile mai înainte îl reclamase pe Ralph.

Cu toate acestea, Omul Gri nu mai era îmbrăcat în costumul său tradițional.

Se îmbrăcase în strălucitoarea uniformă de poliție a domnului Simmons şi mistress Fanoche, zdrobită, murmură cu vocea zdrobită:

— Ah! au venit să ne aresteze!

Capitolul XXVIII

Omul Gri era înarmat şi Shoking de asemenea. Amândoi aveau câte un revolver şi câte un pumnal, pe care le arătară de la bun început celor două femei.

— Scumpa mea doamnă, spuse Omul Gri, ştii şi dumneata tot aşa de bine ca şi mine că n-ai vecini şi prin urmare țipetele nu ți-ar putea folosi la nimic. De altfel, haina pe care o port, îți dovedeşte că nimeni n-ar îndrăzni să-ți vină în ajutor.

Mistress Fanoche îngenunchease şi îşi împreunase mâinile cerând iertare.

Omul Gri îi făcu un semn lui Shoking.

— Ia-o pe fata aceasta, spuse dânsul arătând-o pe scoțiană, du-o în bucătărie şi ține-o la respect. Trebuie sa rămân singur cu doamna.

Shoking ascultă.

Scoțiana, cu toată forța sa herculeană, înțelese că în fața armelor lui Shoking trebuia să rămână liniştită, şi-l urmă în bucătărie, fără să mai facă vreo obiecțiune.

Atunci Omul Gri spuse umilitei mistress Fanoche:

— Scumpa mea doamnă, liniştește-te şi lasă-mă să-ți spun că n-am venit să te arestez.

Aceste cuvinte avură un efect magic.

Mistress Fanoche se ridică, îşi fixă privirea avidă asupra nocturnului ei vizitator şi, ca să zicem aşa, se suspendă de buzele lui.

— Nu te voi aresta, continuă Omul Gri, cu toate că am puterea s-o fac, cu toate că am dovada tuturor crimelor dumitale. Şi dacă te voi aresta ar însemna că nu am ajuns la nicio înțelegere, lucru care nu cred să se întâmple, deoarece dumneata eşti o femeie deşteaptă.

Mistress Fanoche tresări.

Ea se înşelă asupra înțelesului acestor cuvinte şi crezu că are de-a face cu vreun polițist, care în schimbul unei sume mai mari de bani, ar consimți bucuros s-o facă scăpată.

— Vai! domnule, răspunse ea, voi face tot ce voi putea; dar nu sunt deloc bogată…

Un surâs flutură pe buzele Omului Gri.

— Te înşeli, eu nu vreau bani.

— Ah! murmură mistress Fanoche, uimită.

— Ia loc şi ascultă-mă bine.

Mistress Fanoche se supuse.

— Lasă-mă, începu Omul Gri, lasă-mă să arunc o scurtă privire asupra situației dumitale. Ai înfăptuit atâtea crime, încât ai putea fi trimisă la eşafod ca pentru zece persoane, nu una.

Mistress Fanoche se înfioră.

— Mâine, maiorul Waterley îşi va reclama copilul şi dumneata nu vei putea să i-l dai.

— Vai! exclamă dânsa.

— Maiorul acesta va face o plângere împotriva dumitale şi vei fi condusă la Newgate.

Mistress Fanoche fu cuprinsă de un teribil tremur nervos.

— Cu toate acestea, există un mijloc de îndreptare…

Femeia îşi îndreptă spre dânsul ochii ei neliniştiți.

— Copilul pierdut a fost regăsit, continuă Omul Gri.

Mistress Fanoche scoase un strigăt.

— Şi vei putea să-l prezinți maiorului ca pe fiul său.

De astă dată mistress Fanoche sări în sus.

— Copilul este regăsit?… exclamă dânsa din nou.

— Da.

— Unde este dânsul?

— Îl am în puterea mea.

— Şi mi-l vei înapoia?

— Nu, dar îl voi interna într-o casă, unde o vei putea conduce pe miss Emily.

— Nu înțeleg, spuse mistress Fanoche.

— Nici nu e nevoie să înțelegi pe moment, răspunse Omul Gri.

Apoi, luând brațul mizerabilei femei, o conduse spre fereastră, care era mereu deschisă, şi-i arătă zidul care mărginea grădina spre vest.

— Vezi acolo o casă?

— Da.

— E pustie?

— Totdeauna în timpul iernii.

— Mâine va fi locuită.

— Ah! murmură mistress Fanoche; şi de către cine?

— De către un domn bătrân pe care te vei duce să-l vezi şi care-ți va spune ce ai de făcut.

— Dar… copilul?

— Copilul va fi cu dânsul.

— Singur?

— Nu, împreună cu mama lui.

Mistress Fanoche deschise ochii mari, parcă nu i-ar fi venit să creadă.

— Dar, eu nu cunosc persoana despre care-mi vorbeşti şi nici numele nu i-l ştiu.

— Domnul acela se numeşte Lirton.

— Ah!… Şi nu voi avea de făcut altceva decât să mă prezint?

— Vei fi primită îndată.

Mistress Fanoche era mereu neîncrezătoare.

— Nu mă crezi? întrebă Omul Gri.

— Toate câte mi le spui, mi se par cam bizare…

— Va fi întocmai cum îți spun eu… Acum lasă-mă să-ți dau un sfat; să mă asculți orbeşte şi să faci ceea ce îți comand. Altminteri s-ar putea întâmpla să dormi mâine seară la Newgate.

— Te voi asculta, spuse mistress Fanoche.

— Să nu încerci să fugi, adăugă dânsul, căci vei fi arestată îndată. Fă ce-ți poruncesc şi vei fi satisfăcută.

— Dar, domnule, mai adăugă proprietara pensionului, copilul acela e foarte energic şi are o inteligență mai presus de vârsta sa.

— Ei bine?

— Va striga în fața maiorului că nu e fiul său…

— Te înşeli… copilul îți va sări de gât şi va spune tot ce vei vrea dumneata…

De astă dată mistress Fanoche rămase aproape înlemnită.

Omul Gri îşi luă pălăria.

— Adio, doamnă, pe mâine.

Cinci minute după aceea, pretinsul agent de poliție alerga spre Londra în tovărăşia lui Shoking, într-o trăsură pe care o lăsase în colțul străzii Heat-Mount.

De cincisprezece zile Shoking trecea din uimire în uimire. Acum nici nu mai punea întrebări; totul ajunsese să i se pară natural.

Dacă Omul Gri i-ar fi spuse că vor lua catedrala Saint Paul în spate şi o vor transporta în Hyde-Park, Shoking ar fi răspuns cu simplitate:

— Să mergem! lucrul trebuie să fie posibil.

Trăsura alerga cu repeziciune şi în mai puțin de o jumătate de oră, intrară în inima Londrei.

Capitolul XXIX

Omul Gri se învăluise într-o manta mare care ascundea în întregime uniforma sa de polițist.

În colțul străzii Holborne, trăsura se opri.

Amândoi coborâră în fața unei case mici.

Omul Gri îi spuse lui Shoking.

— Urmează-mă, avem de lucru noaptea asta.

— Asta nu mă miră, răspunse Shoking.

— Ştii unde mergem?

— Nu.

— Vom dezgropa un mort.

Oricât de obişnuit ar fi fost cu excentricitățile Omului Gri, Shoking nu putu să nu-şi oprească o întrebare:

— Aşadar este un om înmormântat în casa aceasta?

Omul Gri nu răspunse.

Omul Gri avea să facă în casa aceea un lucru foarte simplu, pe care bunul Shoking ar fi trebuit să-l înțeleagă dintr-o dată.

Se ducea să-şi schimbe costumul.

Shoking se trezi în camera unui lucrător onest, muncitor, fără soție şi fără copii, cu mobile puține, dar curate.

— Dar aici nu e locuința dumitale, exclamă Shoking.

— Ba da, răspunse Omul Gri, eu posed o duzină de locuințe la Londra.

— Frumos lucru! suspină Shoking. În modul acesta eşti sigur că nu te vei culca niciodată afară.

Omul Gri surâse.

— Ei bine! când vom isprăvi lucrul, te voi recompensa pentru toate serviciile pe care mi le faci.

— Eu nu te servesc din interes.

— Ştiu... Cu toate acestea, îți voi dărui o casă drăguță la marginea Londrei.

Şi Omul Gri îşi schimbă costumul său de polițist, cu acela al unui lucrător sărac.

Shoking începu să râdă cu admirație.

— Cel mai şiret polițist nu este decât un imbecil pe lângă dumneata, zise dânsul.

Omul Gri scoase dintr-un geamantan câteva instrumente de fierărie şi le întinse lui Shoking.

— Ia instrumentele acestea; vom avea nevoie de ele.

După aceea mai scoase din geamantan un alt obiect, care îi atrase în mod deosebit atenția lui Shoking. Obiectul acesta era o lanternă. Dar nu o lanternă ca cele obişnuite. Avea patru sticle de culori diferite: albă, albastră, roşie şi verde.

— Nostimă lanternă! zise Shoking.

— Ale cărei calități deosebite, ți le voi arăta îndată.

Deschise lanterna şi apăsă un resort.

După aceea aprinse lumânarea care se afla în centru.

Shoking văzu atunci că numai o parte a lanternei era luminată, proiectând o flacără albă ca strălucirea unui diamant.

— Dar acesta e soarele! murmură el, cu admirație.

Omul Gri apăsă un resort.

Lumina albă se stinse şi a fost înlocuită printr-o lumină verde, mată.

După aceea apărură rând pe rând, culoarea roşie şi cea albastră.

— Bizară lanternă! murmură Shoking.

— Îți voi explica pe drum care este utilitatea ei.

Şi Omul Gri stinse lanterna şi o puse în buzunar împreună cu o cutie de chibrituri.

Shoking luase în spate sacul cu instrumente.

Ieşiră în stradă. Era ora nouă.

— Avem un drum lung de făcut, spuse Omul Gri. Dar cum este

prea devreme încă, vom merge pe jos.

Coborâră Holborne Street, intrară în Oxford, apoi în cartierul irlandez, pe care-l străbătură, îndreptându-se mereu spre Tamisa.

— Ascultă-mă bine, spunea Omul Gri, şi mă înţelege. În împrejurimile catedralei Saint-George, nu sunt deloc poliţişti. Pentru că sunt numai oameni săraci pe acolo, care n-au nevoie de pază. Dar sunt mereu cerşetori prin partea aceea, care n-au unde dormi şi beţivi care umblă pe stradă, până foarte târziu. De oamenii aceştia mă tem şi în vederea lor am fabricat lanterna.

— Ah! murmură Shoking. Cum asta?

— A intra în cimitir, nu înseamnă nimic pentru mine deoarece însuşi paznicul bisericii va veni să-mi deschidă.

— Bine!

— Ceaţa este destul de deasă pentru ca să nu putem fi zăriţi şi nu vom face mare zgomot. Dar ne va trebui lumină pentru ca să putem lucra.

— Ai dreptate, confirmă Shoking.

— O lanternă obişnuită ne-ar fi trădat. Pe când flăcările acestea, albe, roşii, verzi şi albastre vor avea cu totul alt efect. Nenorociţii care le vor vedea vor fugi ca nişte nebuni; căci scânteierile lanternei vor fi confundate cu licăririle fosforescente care aleargă întotdeauna prin cimitire… Şi ştii cât de mare e groaza oamenilor inculţi în faţa acestor flăcări.

— Cum să nu mergi la capătul lumii cu un om care are asemenea idei? exclamă Shoking entuziasmat.

Omul Gri nu răspunse la acest compliment, îşi continuară drumul mergând repede.

„Frumoasă noapte pentru a dezgropa un mort!” murmură Shoking.

Şi amândoi păşiră pe podul Waterloo.

Capitolul XXX

După ce străbătură podul, drumul era scurt până la catedrala Saint-George.

Omul Gri mergea tot pe străduţele cele mai întunecate.

Acum erau aproape de biserică, care era cu totul învăluită în ceaţă; cu toate acestea, o lumină, care semăna cu lumina unei ţigări, ajungea până la dânşii.

— Dascălul ne aşteaptă, spuse Omul Gri.

Portița grilajului era deschisă.

Intrară în cimitir.

Omul Gri îi spuse lui Shoking:

— Dă-mi mâna; ai putea să te loveşti de vreun mormânt. Eu însă, cunosc drumul.

„Brr! murmură Shoking, dacă mi-ar fi spus cineva că mă voi plimba noaptea asta printre mormintele unui cimitir, nu l-aş fi crezut. Eu nu mă tem de morți, dar tot mai mult îmi place lumina din Hyde-Park.”

— Se cunoaşte că ai stofă de gentilom! îl ironiza Omul Gri.

Shoking, cu toată silința pe care şi-o dădea ca să rămână liniştit, începuse să tremure.

Nu mai umblase niciodată noaptea prin cimitire.

Omul Gri surâdea simțind tremurul nervos al brațelor lui Shoking.

Ajunseră astfel la uşa care era făcută în spatele stranei. Omul Gri lovi de trei ori şi uşa se deschise imediat. Bătrânul dascăl apăru, îmbrăcat în alb şi cu lampa în mână.

— Totul este în regulă? îl întrebă Omul Gri.

— Da, Excelență. Mama şi copilul sunt tot acolo.

— Şi mă aşteaptă?

— Fără îndoială. Abatele Samuel a sosit în seara aceasta.

— Ah!

— I-a văzut şi mi-a ordonat să te ascult orbeşte.

— A avut dreptate, spuse Omul Gri intrând în biserică.

— Te voi asculta.

— Orice aş face şi orice aş spune?

— Fără îndoială, deoarece aşa vrea abatele Samuel. Vom arde biserica dacă ne va da ordin.

Omul Gri se întoarse către Shoking.

— Aşteaptă-mă pe banca aceasta, zise el.

— Unde te duci?

— În clopotniță.

Şi el se duse la uşa scării cernite, care conducea în paracliser, sus.

Dascălul îl urmărise pe Omul Gri, care-l întrebă:

— Irlandeza s-a culcat?

— Ea nu, dar fiul ei doarme.

— N-am treabă decât cu ea.

Şi el se urcă fără zgomot, desigur ca să nu tulbure liniştea copilului.

Ce se întâmplase între irlandeză şi dânsul?

Shoking n-a putut să afle.

Dar aşteptă aproape o oră, tremurând din tot corpul şi neîndrăznind să-i vorbească dascălului, aşa de mult îl speria zgomotul vocii lui, care răsuna în biserică.

„Nu mă tem de cei vii, se gândea el. Shoking e curajos ca un gentilom, asta o ştie oricine, dar mie mi-e frică de morți. Oh! dar frică, nu glumă!"

Bietul om, cu toată încrederea lui în Omul Gri, regreta acum zilele rele petrecute spunându-şi:

„Mai bine mi-ar plăcea să dorm cu burta goală sub bolțile din Adelfi."

În fine, Omul Gri apăru.

— Unde e sacul tău? îl întrebă el pe Shoking.

— Iată-l.

— La drum atunci.

— Dar… e serios?

— Ce?

— Că mergem să dezgropăm un mort?

— Da.

La rândul lui, bătrânul dascăl avu un gest de mirare.

— Abatele Samuel nu ți-a spus să mă asculți? îl întrebă Omul Gri.

— Da, Excelență.

— Ei, atunci! să faci bine să asculți tot ce-ți voi spune. La ce oră deschideți voi grilajul cimitirului?

— Îndată ce se sună prima liturghie.

— Deci cu o oră înainte de a se face ziuă.

— Cam aşa ceva.

— Vom merge în noaptea aceasta, şi îi vom duce cu noi şi pe irlandeză cu feciorul ei.

— Ah! zise dascălul.

— Când vom pleca, să închizi grilajul.

— Bine.

— Şi te vei duce să te culci şi nu vei veni să-l deschizi decât când va fi ziuă bine. M-ai înțeles?

— Nu.

— Pentru că sărmana femeie îmbrăcată în negru, care vine în fiecare dimineață înainte de răsărit, ca să se închine la un mormânt să nu poată veni mâine dimineață.

— Acesta e mormântul pe care-l veți deschide?

— Acesta chiar, dar nu te teme, că nu vom lua nici coşciugul, nici corpul. Mâine te vei duce să cauţi groparul şi îi vei spune să pună iarbă şi flori pe mormânt, ca să nu observe nimic sărmana femeie care vine aici zilnic.

Atunci Omul Gri îşi scoase lampa lui şi o aprinse de la aceea a dascălului. Apoi, mişcând un resort, lanterna sa nu mai lumina decât într-o parte şi cu o lumină verde.

— Vino, îi spuse el lui Shoking.

Acesta mergea clătinându-se.

Când ajunseră la cimitir, începu din nou plimbarea printre morminte.

Omul Gri mişca mereu lanterna lui, când ridicând-o în dreptul capului, când lăsând-o jos la picioare şi dându-i astfel înfăţişarea unui foc drăcesc.

Câteodată se apropia de o piatră, citea inscripţia scrisă pe ea şi zicea:

— Nu-i aici.

În fine, găsi şi mormântul lui Dick Harrison.

Atunci se adresă lui Shoking, care tremura în continuare:

— Ţine tu lanterna şi dă-mi mie sacul.

El deschise sacul, luă sapa, îngenunche pe iarbă şi începu să sape încet.

Din timp în timp se oprea din săpat, ca să aşeze altfel lumina lanternei şi apoi începea din nou. În fine sapa scoase un sunet sec.

Ea lovise de data asta, în coşciug!

Atunci Shoking simţi că o sudoare rece îi lunecă pe frunte; lanterna îi scăpă din mâini şi se stinse.

Capitolul XXXI

După ce se stinse lanterna, Omul Gri şi Shoking rămaseră înconjuraţi de un întuneric deplin. Dinţii lui Shoking clănţăneau şi Omul Gri înţelese că el era înfiorat de una din acele frici superstiţioase în care judecata nu mai valorează nimic. Se opri din munca lui, lăsă sapa la pământ şi căutând cu mâinile încoace şi încolo, dădu peste lanternă şi atunci îi spuse lui Shoking:

— Vino, tu vei sfârşi prin a mă trăda... de trei ori pungaş ce eşti!

Deoarece Shoking se clătina, el îl luă în braţele lui şi-l duse.

— Iartă-mă... iartă-mă... bâlbâia Shoking; e ceva mai presus de forţele mele... ce vrei. E zgomotul sapei făcut prin loviturile ei de

coşciug... o, zgomotul acesta e teribil!

În loc să se întoarcă la biserică, Omul Gri se îndreptă din contră înspre grilajul care era deschis.

O dată ce trecură poarta grilajului, Shoking putu să respire mai liniştit.

Atunci Omul Gri îl aşeză jos.

— Nu cumva şi acum ți-e frică?

Frica trecuse. Shoking luă mâna Omului Gri şi o duse la gură:

— Iartă-mă! Asta-i prima şi ultima oară când greşesc, stăpâne.

În jurul cimitirului se afla un fel de scuar şi în acest scuar bănci.

Omul Gri îi făcu semn lui Shoking să se aşeze pe una din ele şi-i spuse:

— Nu cumva şi aici ți-e frică?

— O, nu!

— Dacă vei auzi vreun zgomot sau vei vedea pe cineva venind, ai să fii în stare să mă anunți printr-un semnal?

— Da, ți-o jur.

— Ei bine! rămâi aici.

— Îți voi fluiera.

— Nu. Dar vei începe să cânți bucata Rule Britannia.

— Perfect, spuse Shoking, care începu să se ruşineze de frica lui.

— Mă duc să fac singur treaba, adăugă Omul Gri.

Când să se îndepărteze Shoking îl reținu:

— Stăpâne, o să-mi dai mie însărcinarea să duc cadavrul?

La această întrebare Omul Gri tresări.

— De altfel, dacă ți-e frică, e mai mult din cauza mea; trebuia mai întâi să te înştiințez. Ascultă-mă bine şi caută să te liniştești. Nu vreau să duc cadavrul.

— Ah! zise Shoking mirat.

— Nu sunt un tip ca Burker, continuă Omul Gri, şi nu văd morți în amfiteatrele de disecții.

— Dar atunci?

— Vreau numai să deschid mormântul şi coşciugul, ca să iau dinăuntru nişte hârtii care sunt necesare cauzei noastre. Tot îți mai e frică şi acum?

— Nu, zise Shoking, şi sunt din nou gata să te urmez în cimitir.

— Oh! mi-ar plăcea aşa de mult ca să rămâi aici!

Şi el se întoarse în cimitir şi cu ajutorul unui chibrit, îşi aprinse din nou lanterna.

O tăcere adâncă domnea în jurul bisericii.

Omul Gri ajungând deasupra gropii îşi puse lanterna lui cu lumina verde pe pământ şi începu să dezgroape înainte.

La Londra gropile nu sunt tocmai adânci, din cauză că secol după secol cadavrele s-au pus unele peste altele neputându-se mări spațiul cimitirului.

Deci nu era niciun picior de pământ deasupra coşciugului lui Dick Harrison şi Omul Gri ajunse în fine la el.

Atunci, într-o secundă răsuci mecanismul lanternei, aşa ca să-i dea o lumină albă, pentru a putea vedea mai bine.

Coşciugul era bătut în cuie sau închis altfel? Dacă e în cuie, va trebui să ia un ciocan şi va face zgomot.

Poate că va trebui chiar să sfărâme capacul coşciugului.

Dar lumina vie a lanternei îl linişti. Coşciugul era prins numai în patru părți.

De aici înainte nu mai era mult de lucru, deci şi el dădu din nou lanternei lumina ei verde.

Luă din sacul de pânză un mic instrument cu care începu să desfacă coşciugul.

Operația aceasta dură câteva minute.

În acest moment o voce răsună în aer.

Omul Gri recunoscu vocea lui Shoking cântând bucata Rule Britannia.

În acelaşi timp un zgomot de paşi suna în depărtare.

Omul Gri începu să-şi mişte lanterna în toate părțile.

Când o ridica cu flacăra ei în sus, când o cobora la pământ, când traversa repede spațiul, ca o stea trecătoare.

Paşii care-i auzi Omul Gri se îndepărtară în grabă şi Shoking încetă să mai cânte.

Doi oameni din popor, care ieşeau din vreo cârciumă, văzuseră focul verde şi convinşi că era o inimă în chinuri o luară la fugă.

Pericolul trecuse şi Omul Gri se puse din nou pe lucru.

El ridică capacul sicriului. Atunci sărmanul mort îi apăru pe de-a întregul. Dar unde erau hârtiile?

Omul Gri nu îndrăznea să atingă cadavrul cu mâinile sale şi să-l ridice şi asta nu din frică, dar din cauza unui sentiment de respect. El dădu din nou lumina albă lanternei sale şi apropiind-o de coşciug acesta se lumină în întregime.

O mare legătură de hârtie cenuşie era aşezată între capul mortului şi coşciug.

Omul Gri trase hârtia cu atâta băgare de seamă încât capul

mortului nu se mişcă deloc. Reuşise să nu profaneze mortul şi să-i tulbure liniştea de veci.

— Adio! sărmanul meu Dick, spuse atunci Omul Gri, dormi în pace, vei fi răzbunat!

Şi el aşeză din nou capacul, dând apoi lămpii lui din nou lumina cea verde.

După ce închise coşciugul, aruncă la loc pământul şi coşciugul dispăru îndată în pământ.

Omul Gri îşi stinse lanterna, puse pachetul de hârtii în buzunar, luă sacul cu instrumente şi se îndreptă spre biserică.

Dascălul îl aştepta nerăbdător…

— Copilul s-a deşteptat? întrebă Omul Gri.

— Da, răspunse dascălul.

— Du-te şi spune mamei că poate să coboare.

Dascălul se îndreptă spre scările clopotniței, lăsându-l pe Omul Gri singur în întunericul bisericii.

După câteva momente se întoarse, urmat de irlandeza, care îşi ținea copilul de mână.

Ralph îl recunoscu pe Omul Gri şi-i întinse brațele.

— Vino, copilul meu, îi spuse acesta.

Şi ridicându-şi ochii spre mama lui, adăugă:

— Îl voi duce eu.

Şi într-adevăr luă copilul în brațe, ieşi din biserică urmat de irlandeză şi străbătu cimitirul.

Shoking aştepta mereu în acelaşi loc.

— Acum, hotărî Omul Gri, să găsim o trăsură şi să ne îndreptăm spre Hampstead.

Şi pe când se îndepărtau, bătrânul dascăl, îndeplinind ordinele pe care le primise, străbătu cimitirul la rândul său şi veni să închidă portița grilajului.

Sfârşitul părții a treia

Cuprinsul

Partea a doua – Copilul pierdut

Capitolul I..... 5
Capitolul II..... 8
Capitolul III..... 12
Capitolul IV..... 15
Capitolul V..... 19
Capitolul VI..... 23
Capitolul VII..... 26
Capitolul VIII..... 29
Capitolul IX..... 31
Capitolul X..... 33
Capitolul XI..... 34
Capitolul XII..... 38
Capitolul XIII 40
Capitolul XIV 44
Capitolul XV 47
Capitolul XVI 50
Capitolul XVII 54
Capitolul XVIII 57
Capitolul XIX 63
Capitolul XX 66
Capitolul XXI 70
Capitolul XXII 73
Capitolul XXIII 77
Capitolul XXIV 80
Capitolul XXV 83

Partea a treia – Moara fără apă

Capitolul I..... 87
Capitolul II..... 90
Capitolul III..... 93
Capitolul IV..... 96
Capitolul V..... 99
Capitolul VI..... 102
Capitolul VII..... 105
Capitolul VIII..... 108
Capitolul IX..... 111
Capitolul X..... 114
Capitolul XI..... 118
Capitolul XII..... 120
Capitolul XIII 122
Capitolul XIV 126
Capitolul XV 129
Capitolul XVI 132
Capitolul XVII 135
Capitolul XVIII 138
Capitolul XIX 142
Capitolul XX 144
Capitolul XXI 146
Capitolul XXII 147
Capitolul XXIII 148
Capitolul XXIV 150
Capitolul XXV 153
Capitolul XXVI 156
Capitolul XXVII 163
Capitolul XXVIII 166
Capitolul XXIX 169
Capitolul XXX 171
Capitolul XXXI 174

Structura seriei „Mizeriile Londrei”
(Les Misères de Londres)

(Publicată în La Petite Presse, 1867-1868)

Volumul 1

a. Hoaţa de copii *(La Nourrisseuse d’Enfants)*

Volumul 2

b. Copilul pierdut *(L’Enfant Perdu)*
c. Moara fără apă *(Le Moulin sans Eau)*

Volumul 3

d. Newgate – cimitirul condamnaţilor la moarte
(Newgate: Le Cimetière des Suppliciés)

Volumul 4

e. Teribila dramă din Southwark
(Un Drame dans le Southwark)
f. Infernul din Ponton Street
(L’Enfer de Mistress Burtin)

Ponson du Terrail – Rocambole